

west • vlaanderen werkt

Evolutie van de
bebouwde oppervlakte
West-Vlaanderen Werkt
in het nieuw
Textielsector
Evolutie van de inkomens
Fundamenteel onderzoek
en industriële innovatie

WVES

I. 1998
40ste jaargang
tweemaandelijks uitgave
verschijnt niet in
juli en augustus

SIEMENS

**Een Telecominstallatie
voor zo'n prijs*... Ongelooflijk!**

*** 100 BF per dag**
(excl. BTW)

U droomt niet!

Voor 100 BF per dag (excl. BTW), beschikt uw KMO voortaan over de digitale telefooncentrale (ISDN) Hicom 112E, uitgerust met vier digitale optiset E posten met intelligente "interface" én een draadloze DECT telefoon. Uw zevenjarig huurcontract voorziet een omnium onderhoudscontract dat onderhoud, reparatie en stukken dekt. Enkel de kosten voor de bekabeling, de montage en de

huur-garantie komen bovenop het vaste huurbedrag. Reiken uw behoeften verder? Voor iets meer dan twee briefjes van 100 BF per dag (excl. BTW), kan u gebruik maken van de Hicom 118E, die uitgerust is met 10 digitale optiset E posten én een draadloze DECT telefoon, voorzien van dezelfde voordelen.

Wat ook de behoeften van uw onderneming zijn, wij bieden u steeds de geknipte Hicom oplossing.

Wenst u meer informatie?
Bel gratis het nummer
0800/16020.

Siemens n.v.
Charleroisesteenweg 116
1060 Brussel

Hicom
communication
unlimited

2

Redactioneel
West-Vlaanderen Werkt vernieuwd

33

Kort genoteerd

49

Fiscale Focus
Belastingprocedure in beweging

4

West-Vlaanderen: nog steeds de minst bebouwde provincie
Els De Mil

38

Spectrum
Gom-cel zonevremde bedrijven boekt resultaten.
Gouverneur Breyne bezoekt samen met ambassadeur van Duitsland West-Vlaamse bedrijven.

51

Voordrachten

14

Evolutie van de inkomens in West-Vlaanderen
Tanja Termote

52

Publicaties
Wes/Gom - West-Vlaanderen

21

Van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek naar hoog-technologische toepassingen
Oswald Leroy

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur

24

De West-Vlaamse textielsector: een industrie met vertrouwen
Mark Vervaeke

45

Euregio Scheldemond samenwerkingsvoorstellen

Beschermcomité

P. Breyne
gouverneur,
voorzitter algemene vergadering WES
prof. em. dr. O. Vanneste,
eregouverneur,
voorzitter raad van beheer WES
De heren G. Defreyne, J. Durnez,
G. Naeyaert, F. Peuteman,
mevrouw M.C. Van der Stichele-De Jaegere
de heer W. Vens
leden van de bestendige deputatie

26

Tabel: De totale oppervlakte van de bebouwde en onbebouwde percelen, 1 januari 1996.

46

Technologietransfer

Redactiecomité

A. Calus, P. Claerhout, G. Declercq, P. Delafontaine,
P. Kerckaert, P. Meurrens, J. Pattyn, J. Theys,
P. Van den Avenne, N. Vanhove

Gom-info
Milieukalender voor bedrijven
(Zie middenkatern)

Redactiesecretaris

B. De Proost

30

Het verloop van de sociaal-economische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen, toestand februari 1998

48

Agenda

Redactiesecretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33
8310 Brugge-Assebroek

Verantwoordelijke uitgever

N. Vanhove
Krakkestraat 3, 8200 St.-Andries (Brugge)

**Westvlaams
Economisch
Studiebureau vzw**
Baron Ruzettelaan 33
8310 Brugge-Assebroek
050/36 71 36
fax 050/36 31 86
Postrekening
000-0125243-16
BTW
408 382 668
e-mail wes@innet.be

Abonnement 1998
650 BEF (BTW en port
inbegrepen)
Postrekening
000-0125243-16
WES
Baron Ruzettelaan 33
8310 Brugge-Assebroek

Ontwerp lay-out
Johan Mahieu, Brugge
Drukkerij
Goekint Graphics,
Oostende
Foto kافت
Jean Godecharle,
Brugge

West-Vlaanderen Werkt vernieuwd bij 40ste jaargang

Zoals een onderneming zich aanpast aan de tijdsomstandigheden, zo ook moet een tijdschrift inspelen op de trends in de grafische wereld en de verlangens van de lezers. De laatste opfrissing van 'West-Vlaanderen Werkt' gebeurde in 1991. Wij zijn verheugd bij de start van de 40ste jaargang het vernieuwde tijdschrift voor te stellen.

Duidelijkheid, overzichtelijkheid en een vlotte leesbaarheid stonden centraal bij het nieuwe concept. Er wordt echter niet afgeweken van de verzorgde vormgeving van het tijdschrift. Nieuw is het gebruik van kleur in titels en ondertitels, een sterkere en meer duidelijke afbakening van artikelen, rubrieken en tabellen en een nog vlotter leesbaar lettertype, kortom een meer aantrekkelijke en dynamische lay-out.

Niet alleen vormelijk maar ook inhoudelijk proberen wij 'West-Vlaanderen Werkt' te verbeteren en hierbij tegemoet te komen aan de verwachtingen van onze lezers.

'West-Vlaanderen Werkt' is een uitgave van het Westvlaams Economisch Studiebureau in samenwerking met de GOM - West-Vlaanderen.

Het tijdschrift kan reeds bogen op een lange traditie. 'West-Vlaanderen Werkt' ontstond in 1959 op initiatief van de Westvlaamse Economische Raad (WER). In het redactioneel van het eerste nummer van jaargang 1959 stelde Pierre Baron van Outryve d'Ydewalle dat het tijdschrift tot doel heeft 'de West-Vlaamse bevolking voor te lichten over de economische toestand van haar provincie'. Deze doelstelling is in de loop der jaren behouden gebleven. Wel werden in het tijdschrift accenten verlegd waarbij rekening werd gehouden met de verwachtingen van het lezerspubliek.

Het lezerspubliek van 'West-Vlaanderen Werkt' kan in twee hoofdgroepen worden ingedeeld: het West-Vlaamse bedrijfsleven en de sociaal-economische kringen enerzijds, de provinciale en gemeentelijke overheid en administratie anderzijds. Uit de resultaten van de lezersenquête blijkt dat de regionale focus (informatie over zowel het West-Vlaamse bedrijfsleven als de provincie in het algemeen) in het tijdschrift bij beide lezersgroepen sterk aanslaat. Ook het aanbieden van sociaal-economische statistieken en de grafische verwerking hiervan in figuren wordt door beide lezersgroepen sterk gewaardeerd. Er is een duidelijke vraag naar meer informatie over overheidssteun en reglementeringen (investeringssteun, milieuwetgeving, subsidies voor Onderzoek en Ontwikkeling...), Europese programma's en fondsen, en recente ontwikkelingen in de bedrijfsomgeving.

Wij hebben met deze verwachtingen reeds rekening gehouden. Sinds een paar jaren vindt u, weliswaar onregelmatig, in het midden van het tijdschrift de 'GOM-info', een aparte katern met beknopte en praktische informatie over overheidssubsidies en reglementeringen. Voortaan zult u deze GOM-info in elk nummer van het tijdschrift terug vinden.

Voor de West-Vlaamse bedrijfswereld werden in 1997 bedrijfsgerichte artikelen opgenomen met onder meer praktische en doelgerichte informatie over de Euro, de zonevreemde bedrijven, de Vlaamse successierechten en de permanente vorming voor de KMO's. Ook voor 1998 plannen wij artikelen die inzicht geven in de nieuwste ontwikkelingen in de bedrijfsomgeving.

Nieuw voor jaargang 1998 zijn de fiscale rubriek en de artikelenreeks 'bedrijfssectoren in beweging' waarin federaties en grote organisaties zelf aan het woord komen over de evoluties en de toekomstverwachtingen in hun sector.

Er wordt echter niet getornd aan het vaste stramien van redactioneel, artikelen en rubrieken zoals u ze terugvindt op de inhoudspagina van 'West-Vlaanderen Werkt'. Ook aan de vaste structuur van vijf nummers per jaargang werd niet geraakt. Het tweede nummer blijft traditioneel een overzicht bieden van de economische toestand van onze provincie in het voorbije jaar, naast het jaarverslag van de GOM - West-Vlaanderen. Het vierde nummer is altijd een dossiernummer, dit jaar gewijd aan het thema 'Bedrijfsleven en Milieu'.

Een tijdschrift heeft maar betekenis in de mate dat het beantwoordt aan de verwachtingen van zijn (en haar) lezers. Het is in deze optiek en rekening houdend met de tendensen in de grafische wereld dat een vernieuwd 'West-Vlaanderen Werkt' tot stand kwam. Stijl en verzorgde vormgeving blijven echter hoog staan in het vaandel.

De redactie van 'West-Vlaanderen Werkt' staat open voor uw reacties en bevindingen, zowel positieve als kritisch opbouwende. In de mate van het mogelijke zal hierop worden ingespeeld.

West-Vlaanderen : nog steeds de minst bebouwde provincie

De totale bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen bedraagt 42.963 ha in 1996. Dit betekent dat 13.7% van de totale oppervlakte in West-Vlaanderen bebouwd is. In vergelijking met de andere Vlaamse provincies heeft enkel de provincie Limburg een lagere bebouwingsgraad (13.4%). In de provincie Antwerpen is reeds 18.0% van de totale oppervlakte bebouwd.

Inleiding

Het doel van dit artikel is een beeld te krijgen van de grootte en de evolutie van de bebouwde oppervlakte in onze provincie in de periode 1986-96. Daarbij wordt ook nagegaan in welke mate de bebouwde oppervlakte voor zes bestemmingen gewijzigd is. Deze zes bestemmingen zijn:

1. Appartementen en buildings;
2. Huizen⁽¹⁾;
3. Industriegebouwen;
4. Handelsgebouwen;
5. Openbare gebouwen-
crediensten;
6. Gebouwen bestemd voor wel-
zijn, gezondheid, onderwijs &
cultuur, sport & ontspanning.

De analyse van de bebouwde oppervlakte is gebaseerd op de gemeentelijke gegevens van de bodembezetting voor België voor de jaren 1986 en 1996 (uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek – NIS). Dit cijfermateriaal is een synthese van de kadastrale statistieken van 1986 en 1996: het NIS reduceert hierbij 216 vormen van bodembezetting tot 25.

Naar analogie met de methodiek van de Administratie Planning en Statistiek⁽²⁾ zijn deze NIS-statistieken voor de jaren 1986 en 1996 door het WES verder verwerkt tot de eerder opgesomde zes bestemmingen.

De NIS-statistieken geven informatie over drie aspecten van de bodembezetting, met name het aantal bebouwde percelen, de bebouwde oppervlakte (in ha) en het kadastraal inkomen van de bebouwde percelen (KI in miljoen BEF). In dit artikel zal enkel de structuur en de evolutie van de bebouwde oppervlakte aan bod komen.

Evolutie van de bebouwde oppervlakte in de periode 1986-96

Op basis van de gegevens van het Belgische Kadaster van 1986 en 1996 werden tabellen 1 en 2 opge maakt. Tabel 1 geeft een beeld van de evolutie van de bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen in vergelijking met de andere provincies. De evolutie van de bebouwde oppervlakte in de West-Vlaamse gemeenten komt aan bod in tabel 2.

Deze tabellen worden opeenvolgend besproken voor de provincie in haar geheel en voor de West-Vlaamse arrondissementen en gemeenten.

De totale bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen bedraagt (volgens tabel 1) 42.963 ha in 1996. Dit betekent dat 13.7% van de totale oppervlakte in West-Vlaanderen bebouwd is. In vergelijking met de andere Vlaamse provincies heeft enkel de provincie Limburg een lagere bebouwingsgraad (13.4%). In de provincie Antwerpen is reeds 18.0% van de totale oppervlakte bebouwd.

Bekijken we de evolutie van het aandeel bebouwde oppervlakte in de periode 1986-96, dan stellen we vast dat West-Vlaanderen een stijging van de bebouwingsdruk kent van 10.9% naar 13.7%. Deze stijging is echter geringer dan in de andere Vlaamse provincies. West-Vlaanderen is de enige provincie waar de toename kleiner is dan

Els De Mil
stafmedewerker WES,
afdeling ruimtelijke planning

drie procentpunt. Dit wil zeggen dat minder dan 3% van de totale oppervlakte in de periode 1986-96 bijkomend is ingenomen door bebouwing. De provincie Antwerpen scoort het hoogst met een toename van het aandeel met 4.4 procentpunt.

Als we binnen West-Vlaanderen naar de verschillende **arrondissementen** kijken, dan varieert het aandeel bebouwde oppervlakte tussen 7.4% voor het arrondissement Diksmuide en 23.1% voor het arrondissement Kortrijk. Het aandeel bebouwde oppervlakte in de drie Westhoekarrondissementen Ieper, Veurne en Diksmuide ligt gevoelig lager dan het West-Vlaams gemiddelde (< 10%). De aandelen bebouwde oppervlakte in de kustarrondissementen Brugge en Oostende en het arrondissement Tielt schommelen rond het West-Vlaams gemiddelde. De arrondissementen Kortrijk (23.1%) en Roeselare (20.7%) vertonen een hoger aandeel.

Het aandeel van de bebouwde oppervlakte in de totale oppervlakte stijgt in de periode 1986-96 sterk in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare (beide met meer dan 4 procentpunt). Opvallend voor het arrondissement Diksmuide is de geringe stijging met 1.5 procentpunt. De stijging in de overige arrondissementen ligt in de buurt van het West-Vlaams cijfer.

Dalen we af naar het **gemeentelijk** niveau dan zien we op kaart 1 dat het verstedelijkt gebied vanaf Menen over Kortrijk tot Waregem en de as Roeselare-Waregem de meest bebouwde gemeenten bevat (zie ook tabel 2). De stad Brugge en het duo Oostende-Bredene hebben eveneens een hoog aandeel bebouwde oppervlakte. De aandelen bebouwde oppervlakte in de totale oppervlakte bedraagt er telkens meer dan 20%. Koploper is de gemeente Kuurne met een aandeel van maar liefst 41.8%.

Tabel 1
De bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen in vergelijking met de andere provincies, in 1986 en 1996.

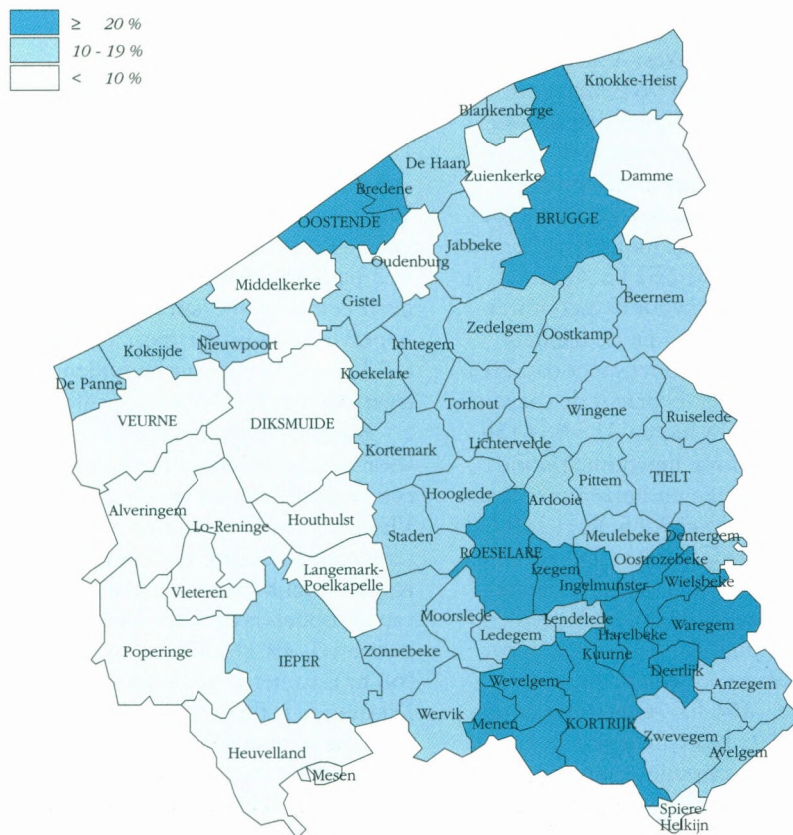
Arrondissement	Totale oppervlakte (ha) (a)		Bebouwde oppervlakte (ha)		Aandeel in de totale oppervlakte (in %)
	1996	1986	1996	1986	1996
Arrondissement					
Brugge (b)	66.129	7.543	9.134	11,6	13,8
Diksmuide	36.242	2.126	2.680	5,9	7,4
Ieper	54.962	3.694	4.989	6,7	9,1
Kortrijk	40.361	7.428	9.342	18,4	23,1
Oostende	29.160	3.159	3.841	10,8	13,2
Roeselare	27.154	4.449	5.618	16,4	20,7
Tielt	32.905	4.012	4.920	12,2	15,0
Veurne	27.521	1.850	2.440	6,7	8,9
Provincie					
West-Vlaanderen (b)	314.434	34.261	42.963	10,9	13,7
Antwerpen	286.739	39.047	51.586	13,6	18,0
Limburg	242.214	24.581	32.422	10,1	13,4
Oost-Vlaanderen	298.224	37.151	46.491	12,5	15,6
Vlaams-Brabant	210.615	25.888	33.408	12,3	15,9
Gewest					
Vlaanderen	1.352.226	160.927	206.870	11,9	15,3

(a) gekadastrerd en niet gekadastrerd.

(b) Enkel in het arrondissement Brugge is de totale oppervlakte gewijzigd in de periode 1986-96. De oppervlakte is toegenomen met 990 ha tengevolge de uitbreiding van de haven van Zeebrugge.

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek, Administratie van het Kadaster.

Kaart 1
Aandeel van de bebouwde oppervlakte in de totale oppervlakte (%) in 1996

In de meeste gemeenten van de Westhoek, alsook in Middelkerke, Oudenburg, Zuienkerke en Damme is het aandeel van de bebouwde oppervlakte lager dan 10%.

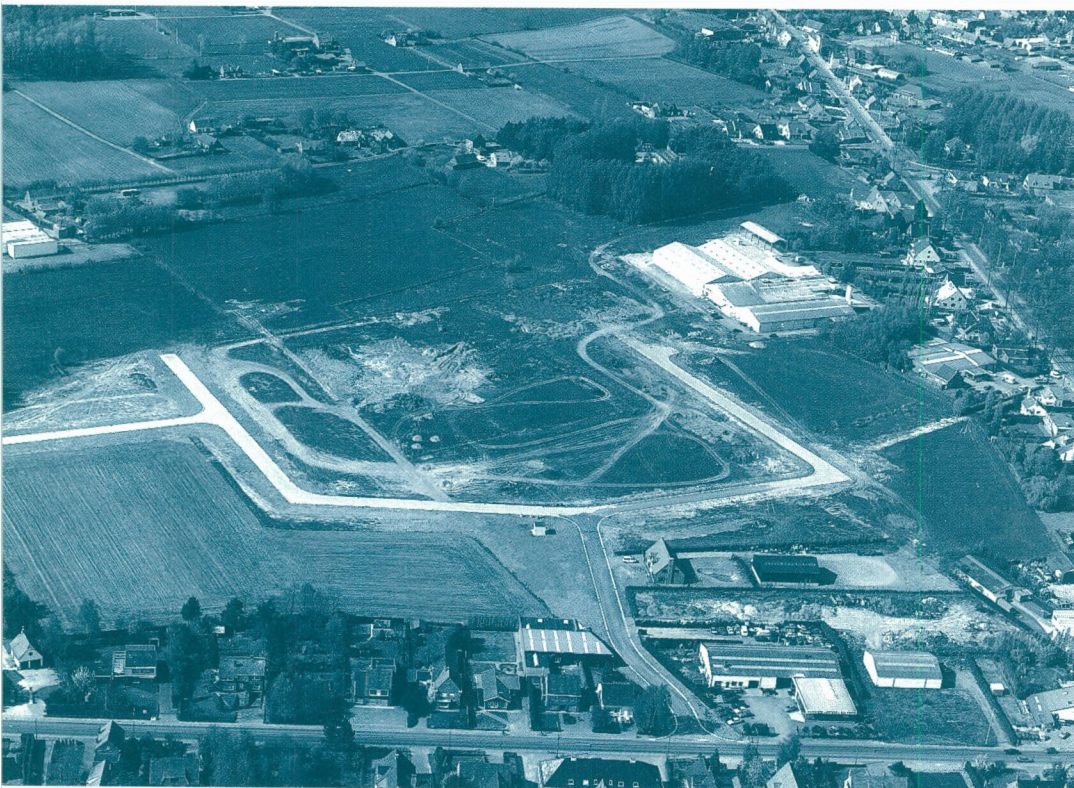
Het laagste cijfer is terug te vinden in Zuienkerke: 3,9%.

De regio ten zuiden van Brugge, de meeste kustgemeenten, alsook een wig van gemeenten tussen de Westhoek en het stedelijk gebied Kortrijk (met uitloper naar Ieper) hebben een score tussen de 10% en 20%.

De eerder opgesomde meest verstedelijkte gebieden kennen ook een sterke toename van het aandeel van de bebouwde oppervlakte in de periode 1986-96. De stijging varieert tussen vijf en negen procentpunt. Dit wil zeggen dat in deze verstedelijkte gebieden tussen 5% en 9% van de totale oppervlakte in de periode 1986-96 bijkomend is ingenomen door bebouwing.

De grootste toename is voor rekening van de gemeenten Kuurne en Deerlijk met respectievelijk 9,2 en 8,8 procentpunt. Uitzonderingen zijn de steden Brugge en Oostende die een geringere toename kennen.

Voor de meeste kustgemeenten schommelt de toename van het aandeel bebouwde oppervlakte tussen

Archief W.I.E.R.

Ambachtelijk bedrijventerrein, Ruddervoorde

2 en 3 procentpunt. Een opmerkelijk hoger cijfer vinden we terug in Bredene (+6.2%); Middelkerke daarentegen kent het laagste groeicijfer (+1.7%).

De bebouwde oppervlakte naar aard in de periode 1986-96.

Men kan vaststellen dat op provinciaal niveau de huisvesting (zie tabel 4) in 1996 71.7% vertegenwoordigt van de totale bebouwde oppervlakte van 42.963 ha. Daarna volgt de categorie industrie met een aandeel in de bebouwde oppervlakte van 13%. Circa 7% van de bebouwde oppervlakte is ingenomen door gebouwen in functie van welzijn, gezondheid, onderwijs en ontspanning. De handelsgebouwen, openbare gebouwen en appartementen vertegenwoordigen respectievelijk 4.4%, 2.2% en 1.8% van de totale bebouwde oppervlakte. Globaal genomen zijn deze aandelen vrij goed vergelijkbaar met de Vlaamse cijfers.

We bespreken nu verder de evolutie van de bebouwde oppervlakte per bestemming voor de provincie West-Vlaanderen en voor de West-Vlaamse arrondissementen en gemeenten. Deze evolutie wordt uitgedrukt in een absolute (in ha) en een relatieve (in %) toename.

Beide gegevens kunnen afgeleid worden uit de vergelijking van de tabellen 3 en 4.

De evolutie van de bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen, per bestemming in de periode 1986-96

De toename van de bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen in de periode 1986-96 bedraagt 8.702 ha. Dit is een stijging met 25.4%. Bekijken we de toename van de bebouwde oppervlakte per bestemming dan valt de sterke toename op voor de industriegebouwen met 38.5% of 1.552 ha. Ook de oppervlakte voor de gebouwen van openbaar nut en de handelsgebouwen stijgt met meer dan 30%. Respectievelijk bedraagt de toename 35.1% (+248 ha) en 31.5% (+456 ha). De ruimte ingenomen door appartementen en huizen neemt toe met respectievelijk 25.3% (+160 ha) en 23.6% (+5.883 ha). De zwakste relatieve stijger is de bestemming welzijn, gezondheid, onderwijs en ontspanning. De bebouwde oppervlakte daarvoor neemt toe met 16.8% (+404 ha). Ondanks het feit dat andere bestemmingen hogere stijgingspercentages laten noteren, stellen we vast dat twee derden van de bijkomende grondinname voor bebouwing dient voor bewoning.

In vergelijking met West-Vlaanderen als geheel is de toename

van de bebouwde oppervlakte het sterkst in de arrondissementen Ieper en Veurne. De bebouwde oppervlakte stijgt met 35.0% of 1.295 ha in het arrondissement Ieper en met 31.9% of 590 ha in het arrondissement Veurne. De arrondissementen Brugge en Oostende zijn de zwakste procentuele stijgers; de bebouwde oppervlakte neemt er respectievelijk toe met 21.1% of 1.591 ha en met 21.6% of 682 ha. De stijging van de bebouwde oppervlakte in de overige arrondissementen benadert het West-Vlaamse cijfer.

De grondinname voor *appartementen* is in vergelijking met West-Vlaanderen het sterkst gestegen in de arrondissementen Roeselare, Ieper en Tielt: de oppervlakte ingenomen door hoogbouw stijgt respectievelijk met 96.4% (27 ha), 74.8% (9 ha) en 67.6% (5 ha).

Wat de bebouwde oppervlakte voor *huizen* betreft is een opvallende stijging te merken in het arrondissement Ieper (+32.8% of een absolute toename met 948 ha). De toename van de bebouwde oppervlakte voor deze bestemming ligt voor de meeste arrondissementen echter in de buurt van het West-Vlaamse cijfer (circa 24%). Een uitschieter naar onder is het arrondissement Tielt met +18.1% (591 ha).

De bebouwde oppervlakte voor *industrie* stijgt in vergelijking met West-Vlaanderen het sterkst in de arrondissementen Veurne (+70.7%), Tielt (+58.5%), Diksmuide (55.4%) en Ieper (+51.3%). In absolute cijfers betekent dit een toename met respectievelijk 70 ha, 267 ha, 80 ha en 172 ha. Het arrondissement Brugge heeft een toename van de bebouwde oppervlakte industrie met 25.6% (173 ha); dit cijfer ligt beduidend lager dan het West-Vlaamse cijfer.

Bij de bebouwde oppervlakte voor *handelsgebouwen* merken we een toename sterker dan het West-Vlaamse gemiddelde in de arrondissementen Roeselare en Ieper: respectievelijk bedraagt de stijging van de oppervlakte voor handelsgebouwen 49.4% (89 ha) en 41.1% (68 ha). In het arrondissement Diksmuide is de groei het kleinste (+17.1% of in absolute cijfers een toename met 15 ha).

De oppervlakte voor *gebouwen van openbaar nut* stijgt opmerkelijk in het arrondissement Ieper met 116.6% (46 ha). De toename van de oppervlakte voor de gebouwen

van openbaar nut is eveneens hoger in de arrondissementen Kortrijk (+55.3%), Veurne (+42.5%) en Oostende (+41.5%). In absolute cijfers betekent dit respectievelijk een stijging met 52 ha, 54 ha en 38 ha. Markant is de geringe toename van de oppervlakte voor deze bestemming in het arrondissement Diksmuide met 5.0% (1 ha).

Voor de bestemming *welzijn, gezondheid, onderwijs en ontspanning* bedraagt de toename van de bebouwde oppervlakte meer dan 20% in de arrondissementen Kortrijk (+27.1%) en Diksmuide (+22.2%); de stijging in absolute cijfers voor beide arrondissementen bedraagt respectievelijk 107 ha en 20 ha. De arrondissementen Tielt en Brugge vallen op door een zwakke stijging van de bebouwde oppervlakte voor deze bestemming: respectievelijk +5.8% (7 ha) en +9.4% (58 ha).

Op gemeentelijk niveau beschouwd, valt het op dat in vergelijking met de toename van de bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen een drietal gemeenten duidelijk hoger scoren, met name Alveringem, Deerlijk en Heuvelland. De stijging van de bebouwde oppervlakte bedraagt in deze gemeenten respectievelijk +49.3% (125 ha), +42.6% (148 ha) en +41.7% (164 ha). Markant is de lage toename van de bebouwde oppervlakte in de stad Oostende (+8.8% of 78 ha in absolute cijfers).

Voor de bestemming *appartementen* merken we een opvallende stijging van de oppervlakte in

de steden Roeselare en Kortrijk met respectievelijk +98.3% (18 ha) en +83.5% (26.9 ha).

Wat de rubriek *huizen* betreft zien we een markante toename in de gemeenten Alveringem, Heuvelland, Poperinge en Ieper. De toename van de oppervlakte voor huisvesting bedraagt respectievelijk +53.6% (117 ha), +42.0% (136 ha), +37.3% (205 ha) en +32.8% (252 ha).

De top vijf van de gemeenten die een sterke toename vertonen van de oppervlakte aan *industriegebouwen* zijn Oostkamp (+124.0%), Deerlijk (+105.9%), Wevelgem (99.3%), Ieper (95.8%) en Brugge (92.1%). In absolute cijfers neemt de oppervlakte voor industriële doeleinden toe met respectievelijk 30 ha, 59 ha, 60 ha, 77 ha en 42 ha.

De toename van de oppervlakte aan *handelsgebouwen* stijgt het sterkst in Heuvelland (+66.8%), Roeselare (+63.3%), Beernem (+61.8%), Poperinge (54.2%) en Waregem (+47.8%). Deze toename komt in absolute cijfers neer op respectievelijk 67 ha, 43 ha, 12 ha, 20 ha en 20 ha.

De drie sterkste stijgers wat de toename aan oppervlakte voor *gebouwen van openbaar nut* betreft zijn de gemeenten Koksijde (+514.9%), Harelbeke (+296.8%) en Ieper (+255.3%). Vertalen we dit naar de absolute toename van de oppervlakte in hectare, dan bekomen we respectievelijk de volgende cijfers: +38 ha, +18 ha en +39 ha.

Bij de categorie *welzijn, gezondheid, onderwijs en ontspanning* is er

een opmerkelijke toename van de bebouwde oppervlakte in drie gemeenten: Zonnebeke (+73.9%), Zwevegem (+64.1%) en Bredene (+57.8%). Dit betekent respectievelijk een toename met 19 ha, 15 ha en 42 ha.

Besluit

De totale bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen bedraagt 42.963 ha in 1996; dit is 13.7% van de totale oppervlakte. Het grootste deel van deze bebouwde oppervlakte wordt ingenomen door huizen (71.7%). Daarna volgen de industriegebouwen met een aandeel van 13% in de bebouwde oppervlakte.

In de periode 1986-96 is de bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen toegenomen met 8.702 ha. Dit is een stijging met 25.4%. De toename van de bebouwde oppervlakte is procentueel het sterkst voor de industrie met 38.5% of 1.553 ha en in absolute cijfers voor de huisvesting met 23.6% of 5.883 ha. Daarnaast is er ook een relatief sterke stijging van de bebouwde oppervlakte voor gebouwen voor openbaar nut en handelsgebouwen. De hiervoor ingenomen oppervlakte neemt toe met meer dan 30%.

- 1 Inclusief hoeven en bijgebouwen
- 2 Administratie Planning en Statistiek, Stativaria 18: De bebouwde oppervlakte in Vlaanderen - Regionale en gemeentelijke evolutie tussen 1985 en 1995, 1997, 170 blz.

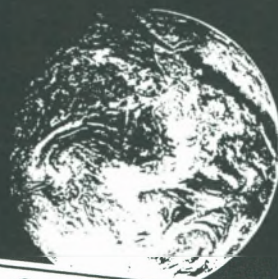
ZEEBRUGGE: THE PLACE TO BE FOR BUSINESS

Investeer nu in de toekomst. De Transportzone Zeebrugge biedt ruimte (gronden) en burelen voor alle Haven- en Transportgebonden bedrijven.

Voor inlichtingen en begeleiding bel nu NV TRANSPORTZONE op het nummer 050 / 54.76.47 (internationaal /3250.547.647)

TRANSPORTZONE ZEEBRUGGE NV

AN OFFICE WITH A
WORLDWIDE VIEW!

Tabel 2

De bebouwde oppervlakte in West-Vlaanderen in vergelijking met de andere provincies, in 1986 en 1996

	Totale oppervlakte (ha) (a)		Bebouwde oppervlakte (ha)		Aandeel in de totale oppervlakte (in %)
	1996	1986	1996	1986	1996
Gemeente					
Beernem	7.168	637	793	8,9	11,1
Blankenberge	1.741	228	278	13,1	16,0
Brugge (a)	13.840	2.513	2.872	19,6	20,8
Damme	8.952	523	627	5,8	7,0
Jabbeke	5.377	573	720	10,7	13,4
Knokke-Heist	5.698	575	728	10,1	12,8
Oostkamp	7.965	893	1.098	11,2	13,8
Torhout	4.523	663	833	14,7	18,4
Zedelgem	6.034	791	995	13,1	16,5
Zuienkerke	4.886	148	191	3,0	3,9
Arrondissement Brugge (a)	66.129	7.543	9.134	11,6	13,8
Arrondissement Diksmuide					
Diksmuide	14.940	682	831	4,6	5,6
Houthulst	5.589	359	424	6,4	7,6
Koekelare	3.919	344	441	8,8	11,2
Kortemark	5.500	556	705	10,1	12,8
Lo-Reninge	6.294	185	279	2,9	4,4
Arrondissement Diksmuide	36.242	2.126	2.680	5,9	7,4
Arrondissement Ieper					
Heuvelland	9.424	393	557	4,2	5,9
Ieper	13.061	1.086	1.499	8,3	11,5
Langemark-Poelkapelle	5.253	316	423	6,0	8,1
Mesen	358	20	25	5,7	6,8
Poperinge	11.933	744	1.002	6,2	8,4
Vleteren	3.815	177	250	4,6	6,5
Wervik	4.361	431	531	9,9	12,2
Zonnebeke	6.757	527	702	7,8	10,4
Arrondissement Ieper	54.962	3.694	4.989	6,7	9,1
Arrondissement Kortrijk					
Anzegem	4.179	542	646	13,0	15,5
Avelgem	2.175	281	372	12,9	17,1
Deerlijk	1.682	347	494	20,6	29,4
Harelbeke	2.914	706	903	24,2	31,0
Kortrijk	8.003	1.723	2.052	21,5	25,6
Kuurne	1.001	326	419	32,6	41,8
Lendeledede	1.315	197	240	15,0	18,2
Menen	3.307	682	851	20,6	25,7
Spiere-Helkijn	1.078	52	78	4,9	7,2
Waregem	4.509	1.037	1.320	23,0	29,3
Wevelgem	3.875	746	967	19,3	25,0
Zwevegem	6.324	790	1.001	12,5	15,8
Arrondissement Kortrijk	40.361	7.428	9.342	18,4	23,1
Arrondissement Oostende					
Bredene	1.308	243	324	18,6	24,8
De Haan	4.217	390	495	9,3	11,7
Gistel	4.225	345	449	8,2	10,6
Ichtegem	4.534	496	624	10,9	13,8
Middelkerke	7.565	519	654	6,9	8,6
Oostende	3.772	889	968	23,6	25,6
Oudenburg	3.538	276	327	7,8	9,2
Arrondissement Oostende	29.160	3.159	3.841	10,8	13,2
Arrondissement Moorslede					
Hooglede	3.784	455	586	12,0	15,5
Ingelmunster	1.616	335	418	20,7	25,9
Izegem	2.548	731	854	28,7	33,5
Ledegem	2.476	323	401	13,1	16,2
Lichtervelde	2.593	321	399	12,4	15,4
Moorslede	3.534	387	512	10,9	14,5

	Totale oppervlakte (ha) (a)		Bebouwde oppervlakte (ha)		Aandeel in de totale oppervlakte (in %)	
	1996	1986	1996	1986	1996	1986
Roeselare	5.979	1.363	1.744	22,8	29,2	
Staden	4.624	533	705	11,5	15,3	
Arrondissement Roeselare	27.154	4.449	5.618	16,4	20,7	
Ardooi	3.458	428	556	12,4	16,1	
Dentergem	2.594	378	439	14,6	16,9	
Meulebeke	2.935	421	526	14,3	17,9	
Oostrozebeke	1.662	296	376	17,8	22,6	
Pittem	3.442	363	432	10,5	12,5	
Ruiselede	3.020	316	369	10,5	12,2	
Tielt	6.850	779	940	11,4	13,7	
Wielsbeke	2.102	362	486	17,2	23,1	
Wingene	6.842	670	795	9,8	11,6	
Arrondissement Tielt	32.905	4.012	4.920	12,2	15,0	
Alveringem	8.001	254	379	3,2	4,7	
De Panne	2.390	237	294	9,9	12,3	
Koksijde	4.396	628	783	14,3	17,8	
Nieuwpoort	3.100	318	410	10,3	13,2	
Veurne	9.634	413	575	4,3	6,0	
Arrondissement Veurne	27.521	1.850	2.440	6,7	8,9	
West-Vlaanderen (a)	314.434	34.261	42.963	10,9	13,7	
Vlaams Gewest	1.352.225	160.927	206.870	11,9	15,3	

(a) Enkel in het arrondissement Brugge is de totale oppervlakte gewijzigd in de periode 1986-96. De oppervlakte is toegenomen met 990 ha tengevolge de uitbreiding van de haven van Zeebrugge.
BRON: Nationaal Instituut voor de Statistiek, Administratie van het Kadaster.

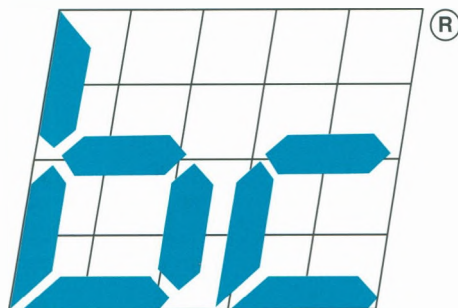
BRUGGE
050/312398

KORTRIJK
056/418900

OOSTENDE
059/807080

BEDRIJVENCENTRA
WEST-VLAANDEREN

ROESELARE
051/229309

WAREGEM
056/620211

WESTHOEK
057/209882

Start uw bedrijf met ons

Een samenwerking van

GOM
WEST-VLAANDEREN

• **Bedrijfsleven**

Tabel 3

De bebouwde oppervlakte in de West-Vlaamse gemeenten in 1986 per bestemming.

Gemeente	Bebouwde oppervlakte (ha)		De bebouwde oppervlakte voor de zes weerhouden bestemmingen (ha)					
	1986	Appartement	Huizen	Industrie	Handel	Openbaar	Welzijn, Gezondheid, Onderwijs en Ontspanning	
Beernem	637	1,1	521,3	28,0	19,1	8,7	57,1	
Blankenberge	228	33,2	114,2	15,2	17,1	3,4	45,1	
Brugge	2.513	119,9	1.502,6	347,5	143,9	145,2	245,0	
Damme	523	0,8	432,1	19,0	19,8	33,6	16,4	
Jabbeke	573	0,8	478,8	22,2	16,9	21,5	31,5	
Knokke-Heist	575	83,3	370,1	18,5	30,1	18,5	52,8	
Oostkamp	893	4,3	723,6	74,2	30,7	4,1	52,6	
Torhout	663	2,0	527,1	54,9	23,3	4,0	50,7	
Zedelgem	791	2,4	602,9	91,6	30,7	7,9	54,4	
Zuienkerke	148	0,2	126,2	5,3	5,5	1,1	9,7	
Arrondissement Brugge	absoluut	7.543	248,0	5.398,9	676,4	337,1	248,0	615,3
	percentages	100	3,3	71,6	9,0	4,5	3,3	8,2
Diksmuide	682	3,1	545,1	49,6	27,5	15,8	38,8	
Houthulst	359	0,1	318,3	12,6	17,9	2,0	7,8	
Koekelare	344	0,3	297,8	4,4	16,3	2,7	22,7	
Kortemark	556	0,5	442,9	70,1	19,6	3,2	18,7	
Lo-Reninge	185	0,0	164,5	7,0	8,7	2,2	2,9	
Arrondissement Diksmuide	absoluut	2.126	4,0	1.768,6	143,7	90,0	25,9	90,9
	percentages	100	0,2	83,2	6,8	4,2	1,2	4,3
Heuvelland	393	1,3	324,4	18,0	19,0	3,0	27,1	
Ieper	1.086	5,4	769,1	170,9	49,2	15,2	74,6	
Langemark-Poelkapelle	316	0,1	272,9	19,2	12,5	3,2	6,7	
Mesen	20	0,0	18,4	0,0	1,2	0,3	0,4	
Poperinge	744	2,0	549,5	60,8	36,0	6,0	89,1	
Vleteren	177	0,0	152,3	4,7	7,3	6,0	6,1	
Wervik	431	3,4	354,9	29,8	23,0	2,3	16,4	
Zonnebeke	527	0,1	446,3	31,7	18,0	3,8	26,1	
Arrondissement Ieper	absoluut	3.694	12,3	2.887,8	335,1	166,2	39,8	246,5
	percentages	100	0,3	78,2	9,1	4,5	1,1	6,7
Anzegem	542	0,7	442,0	70,2	13,9	4,4	7,5	
Avelgem	281	1,8	218,3	22,5	11,0	17,3	9,7	
Deerlijk	347	0,9	246,5	67,9	15,7	1,7	13,3	
Harelbeke	706	6,1	452,6	176,4	25,5	6,2	37,4	
Kortrijk	1.723	32,2	1.103,3	304,7	94,1	31,0	150,9	
Kuurne	326	4,4	182,2	92,3	16,9	4,0	25,7	
Lendelede	197	0,7	160,3	21,9	7,1	0,8	5,4	
Menen	682	4,8	455,8	127,4	38,8	8,6	43,5	
Spiere-Helkijn	52	0,1	43,4	2,8	3,4	1,2	0,8	
Waregem	1.037	11,8	686,4	235,8	40,8	7,9	48,8	
Wevelgem	746	16,9	495,8	166,6	31,2	5,6	27,7	
Zwevegem	790	3,8	584,1	138,3	34,2	5,1	23,4	
Arrondissement Kortrijk	absoluut	7.428	84,2	5.070,7	1.426,8	332,6	93,8	394,1
	percentages	100	1,1	68,3	19,2	4,5	1,3	5,3

	Bebouwde oppervlakte (ha)		De bebouwde oppervlakte voor de zes weerhouden bestemmingen (ha)					
	1986	Appartement	Huizen	Industrie	Handel	Openbaar	Welzijn, Gezondheid, Onderwijs en Ontspanning	
Gemeente								
Bredene	243	6,1	134,7	15,4	11,6	1,7	73,4	
De Haan	390	13,8	216,8	1,9	12,4	3,4	140,5	
Gistel	345	1,4	269,1	36,7	11,5	6,3	15,8	
Ichtegem	496	1,6	416,5	30,8	25,6	1,9	19,2	
Middelkerke	519	29,2	293,5	10,4	21,5	9,1	154,3	
Oostende	889	117,9	392,0	163,6	44,8	65,8	102,1	
Oudenburg	276	0,4	235,8	19,4	9,0	2,6	7,9	
Arrondissement Oostende	absoluut percentages	3.159 100	170,4 5,4	1.958,4 62,0	278,2 8,8	136,4 4,3	90,8 2,9	513,2 16,2
Hooglede	455	1,2	378,1	37,2	13,7	3,8	21,1	
Ingelmunster	335	0,5	247,3	58,4	13,7	1,8	12,6	
Izegem	731	5,5	496,5	153,6	28,1	13,3	30,5	
Ledege	323	0,2	266,1	32,0	13,3	1,1	9,5	
Lichtervelde	321	1,6	272,2	26,9	10,0	1,8	8,7	
Moorslede	387	0,3	317,7	34,9	17,9	3,6	12,0	
Roeselare	1.363	18,1	925,1	227,6	68,1	17,4	105,4	
Staden	533	0,3	454,5	49,6	14,8	5,3	8,6	
Arrondissement Roeselare	absoluut percentages	4.449 100,0	27,7 0,6	3.357,5 75,5	620,2 13,9	179,6 4,0	48,1 1,1	208,4 4,7
Ardooc	428	0,2	358,3	46,2	9,7	3,2	9,5	
Dentergem	378	1	316	39	14	2	7	
Meulebeke	421	0,4	336,3	48,8	14,4	2,7	17,6	
Oostrozebeke	296	0,8	214,4	56,4	14,3	1,0	8,9	
Pittem	363	0,1	303,2	24,7	10,4	3,0	21,3	
Ruiselede	316	0,2	283,4	9,7	7,7	7,2	7,5	
Tielt	779	3,7	622,5	93,6	24,8	7,9	25,8	
Wielsbeke	362	0,2	243,1	102,0	7,3	2,1	5,9	
Wingene	670	0,7	583,1	36,1	19,2	5,9	17,9	
Arrondissement Tielt	absoluut percentages	4.012 100	7,1 0,2	3.259,8 81,3	456,6 11,4	121,5 3,0	34,5 0,9	121,4 3,0
Alveringem	254	0,0	219,1	8,7	11,1	5,1	9,8	
De Panne	237	18,4	146,4	4,2	19,0	4,8	41,9	
Koksijde	628	45,2	436,6	6,5	23,0	7,4	108,6	
Nieuwpoort	318	12,4	137,8	21,5	14,0	100,2	30,6	
Veurne	413	1,0	297,7	58,4	18,6	9,3	25,0	
Arrondissement Veurne	absoluut percentages	1.850 100	77,0 4,2	1.237,6 66,9	99,3 5,4	85,7 4,6	126,8 6,9	215,9 11,7
West-Vlaanderen	absoluut percentages	34.261 100	630,7 1,8	24.939,3 72,8	4.036,3 11,8	1.449,1 4,2	707,7 2,1	2.405,7 7,0
Vlaams Gewest	absoluut percentages	160.927 100	2.432,9 1,5	115.140,9 71,5	19.654,8 12,2	6.270,7 3,9	4.871,3 3,0	0,0 7,3

BRON: Nationaal Instituut voor de Statistiek, Administratie van het Kadaster.

Tabel 4

De bebouwde oppervlakte in de West-Vlaamse gemeenten in 1996 per bestemming.

	Bebouwde oppervlakte (ha)		De bebouwde oppervlakte voor de zes weerhouden bestemmingen (ha)					
	1996	Appartement	Huizen	Industrie	Handel	Openbaar	Welzijn, Gezondheid, Onderwijs en Ontspanning	
Gemeente								
Beernem	793	1,0	635,5	53,4	30,9	9,0	62,0	
Blankenberge	278	35,3	144,2	18,1	18,9	3,7	57,4	
Brugge	2.872	137,5	1709,8	389,0	186,4	180,4	258,4	
Damme	627	1,7	527,7	18,3	25,2	33,6	19,2	
Jabbeke	720	1,3	595,5	31,9	23,2	24,0	42,8	
Knokke-Heist	728	107,0	473,9	33,1	36,8	20,4	55,9	
Oostkamp	1.098	5,6	890,4	104,5	35,2	3,7	55,7	
Torhout	833	4,9	658,9	73,4	32,7	5,1	57,4	
Zedelgem	995	4,1	770,4	120,9	35,2	8,1	54,5	
Zuierenkerke	191	0,5	163,8	6,8	8,0	1,3	10,0	
Arrondissement Brugge	absoluut percentages	9.134 100	298,9 3,3	6570,1 71,9	849,4 9,3	432,5 4,7	289,3 3,2	673,3 7,4
Diksmuide	831	3,7	654,1	76,1	32,6	15,1	47,9	
Houthulst	424	0,1	371,6	20,6	18,1	2,6	10,7	
Koekelare	441	1,4	375,9	17,7	16,5	2,6	26,3	
Kortemark	705	4,7	553,8	96,6	26,0	3,0	20,8	
Lo-Reninge	279	0,0	245,4	12,3	12,2	3,9	5,4	
Arrondissement Diksmuide	absoluut percentages	2.680 100	9,9 0,4	2200,8 82,1	223,3 8,3	105,4 3,9	27,2 1,0	111,1 4,1
Heuvelland	557	2,6	460,5	28,7	31,7	4,5	28,7	
Ieper	1.499	9,3	1021,0	248,1	71,2	54,0	93,5	
Langemark-Poelkapelle	423	0,3	355,6	37,8	15,9	3,2	9,5	
Mesen	25	0,0	22,4	0,0	1,2	0,3	0,5	
Poperinge	1.002	2,9	754,6	85,3	55,5	10,2	93,0	
Vleteren	250	0,1	217,9	10,2	10,1	5,7	5,7	
Wervik	531	6,2	436,6	38,4	26,8	3,1	18,4	
Zonnebeke	702	0,1	566,8	58,4	22,1	5,2	45,4	
Arrondissement Ieper	absoluut percentages	4.989 100	21,5 0,4	3835,4 76,9	506,9 10,2	234,5 4,7	86,2 1,7	294,7 5,9
Anzegem	646	1,7	521,1	86,2	19,8	5,2	10,2	
Avelgem	372	2,5	276,4	40,0	15,1	18,3	18,7	
Deerlijk	494	1,6	323,4	126,9	16,5	2,4	23,0	
Harelbeke	903	9,3	550,8	237,8	37,1	24,6	42,6	
Kortrijk	2.052	59,1	1313,5	339,6	126,4	39,7	169,1	
Kuurne	419	5,6	222,3	128,7	23,0	5,3	33,7	
Lendelede	240	0,5	184,7	34,8	7,7	1,6	9,6	
Menen	851	9,2	545,8	172,9	51,8	13,4	56,8	
Spiere-Helklijn	78	0,1	54,1	13,4	5,0	2,9	1,9	
Waregem	1.320	19,3	854,2	319,0	60,3	8,1	54,6	
Wevelgem	967	12,5	635,5	226,8	39,9	7,4	42,3	
Zwevegem	1.001	4,8	745,3	153,1	41,5	16,8	38,4	
Arrondissement Kortrijk	absoluut percentages	9.342 100	126,2 1,4	6227,1 66,7	1879,2 20,1	444,1 4,8	145,7 1,6	500,9 5,4

	Bebouwde oppervlakte (ha)		De bebouwde oppervlakte voor de zes weerhouden bestemmingen (ha)					Welzijn, Gezondheid, Onderwijs en Ontspanning
	1996	Appartement	Huizen	Industrie	Handel	Openbaar		
Gemeente								
Bredene	324	7,6	165,5	16,0	15,1	4,0	115,8	
De Haan	495	22,8	294,6	4,0	15,3	9,6	147,3	
Gistel	449	2,2	339,8	53,7	16,8	15,2	17,4	
Ichtegem	624	1,6	518,5	47,8	30,0	2,4	20,3	
Middelkerke	654	40,1	372,9	14,3	28,4	10,7	187,3	
Oostende	968	70,5	445,8	208,8	52,3	81,0	108,3	
Oudenburg	327	1,1	270,7	30,5	10,8	5,6	7,7	
Arrondissement Oostende	absoluut percentages	3.841 100	145,9 3,8	2407,8 62,7	375,1 9,8	168,7 4,4	128,5 3,3	604,1 15,7
Hooglede	586	1,4	463,2	63,5	20,6	5,8	31,2	
Ingelmunster	418	8,0	305,5	73,7	20,2	1,7	7,8	
Izegem	854	5,9	570,8	191,1	36,1	10,9	37,5	
Ledegem	401	0,6	327,2	43,6	16,5	1,8	10,9	
Lichtervelde	399	1,9	331,1	41,2	12,4	2,9	9,0	
Moorslede	512	0,3	402,7	51,0	29,9	3,2	21,9	
Roeselare	1.744	35,9	1147,1	316,8	111,2	21,3	110,4	
Staden	705	0,4	584,2	80,7	21,4	6,3	11,7	
Arrondissement Roeselare	absoluut percentages	5.618 100	54,4 1,0	4131,8 73,5	861,6 15,3	268,3 4,8	53,9 1,0	240,4 4,3
Ardooc	556	0,6	448,7	78,5	13,2	6,0	8,7	
Dentergem	439	0,6	361,9	49,4	17,4	1,7	7,8	
Meulebeke	526	0,9	418,3	67,2	17,5	2,9	18,9	
Oostrozebeke	376	1,0	261,4	86,9	14,5	1,2	9,9	
Pittem	432	0,5	348,6	47,0	11,8	3,6	19,8	
Ruiselede	369	0,4	320,7	23,0	8,9	7,3	8,1	
Tielt	940	5,6	728,7	131,5	33,1	11,2	29,5	
Wielsbeke	486	0,5	290,3	173,5	9,6	3,8	7,7	
Wingene	795	1,8	672,2	66,8	22,9	6,8	18,1	
Arrondissement Tielt	absoluut percentages	4.920 100	11,9 0,2	3850,8 78,3	723,8 14,7	148,9 3,0	44,5 0,9	128,5 2,6
Alveringem	379	0,0	336,5	16,2	14,2	4,8	7,4	
De Panne	294	29,4	171,8	4,1	26,2	6,4	53,9	
Koksijde	783	63,9	515,1	9,1	24,3	45,5	124,0	
Nieuwpoort	410	26,4	184,2	34,9	15,7	111,8	34,7	
Veurne	575	2,1	391,2	105,2	22,2	12,2	36,9	
Arrondissement Veurne	absoluut percentages	2.440 100	121,8 5,0	1598,8 65,5	169,5 6,9	102,6 4,2	180,7 7,4	256,9 10,5
West-Vlaanderen	absoluut percentages	42.963 100	790,5 1,8	30822,6 71,7	5588,8 13,0	1905,0 4,4	956,0 2,2	2809,9 6,5
Vlaams Gewest	absoluut percentages	206.870 100	3608,3 1,7	147535,0 71,3	26259,4 12,7	8347,7 4,0	6023,1 2,9	14370,6 6,9

BRON: Nationaal Instituut voor de Statistiek, Administratie van het Kadaster.

Evolutie van de inkomens in West-Vlaanderen

Tanja Termote
 stafmedewerker
 GOM - West-Vlaanderen
 afdeling toegepast economisch onderzoek

Met een gemiddeld belastbaar inkomen per aangifte van 850.600 BEF heeft West-Vlaanderen in 1995 haar relatieve positie tegenover de andere Belgische provincies verbeterd. Van de West-Vlaamse arrondissementen kennen Brugge en Kortrijk de aangiften met gemiddeld de hoogste inkomens. De arrondissementen Roeslare en Tielt zijn echter de sterkste West-Vlaamse groeiers.

Inleiding

In dit artikel wordt de inkomensevolutie in West-Vlaanderen nader bekeken waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen de jaren 1975, 1985 en 1995. Vooraf krijgt u een globaal beeld van de inkomensevolutie in de Belgische provincies en arrondissementen, zodat de relatieve positie van West-Vlaanderen ten opzichte van de andere provincies en arrondissementen kan worden bepaald. Vervolgens worden de gemeenten in West-Vlaanderen geanalyseerd waarbij de evolutie van het inkomen per aangifte, van het inkomen per inwoner en van de koopkracht wordt nagegaan. Tenslotte wordt de inkomenspreiding in West-Vlaanderen toegelicht.

Evolutie van het gemiddeld belastbaar inkomen per aangifte in België

Het totaal belastbaar netto-inkomen per aangifte bedroeg in België in 1995 gemiddeld 885.900 BEF (zie tabel I). Dit betekent een absolute toename van 274.500 BEF in vergelijking met 1985. In tegenstelling tot 1975 en 1985, waar Brussel-Hoofdstad het gewest was met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte, komt het Vlaamse Gewest (907.700 BEF)

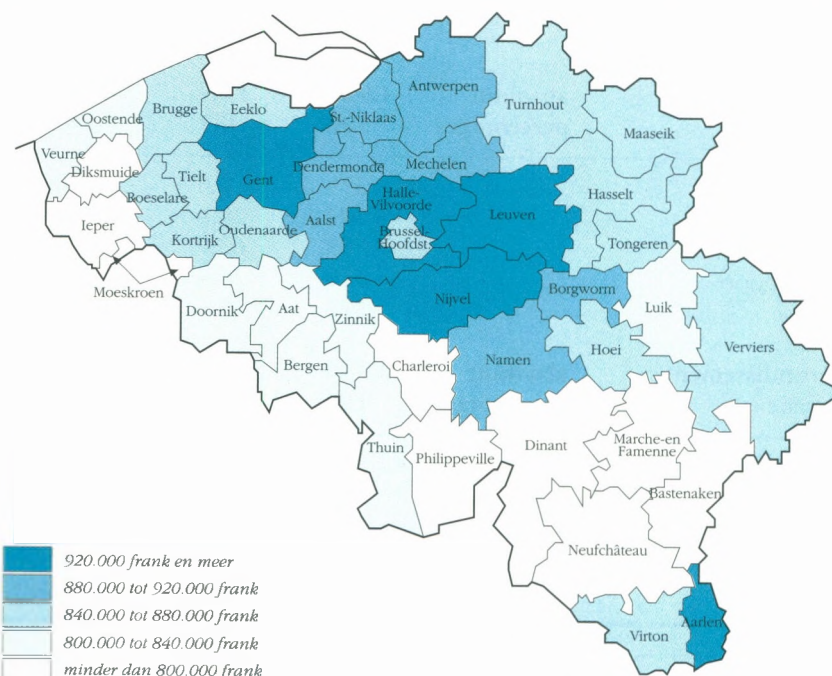
in 1995 op de eerste plaats te staan. Gezinnen in de provincies Waals en Vlaams-Brabant hebben in 1995 gemiddeld de hoogste inkomens aangegeven (1.046.400 BEF in Waals-Brabant en 1.018.700 BEF in Vlaams-Brabant).

Deze provincies werden gevolgd door Oost-Vlaanderen (905.600 BEF), Antwerpen (901.300 BEF), Limburg (861.500 BEF) en West-Vlaanderen (850.600 BEF). Namen (849.600 BEF) komt op de zesde plaats, gevolgd door Luik (841.200 BEF), Luxemburg (826.400 BEF) en Henegouwen (809.400 BEF). We stellen vast dat in 1995 alle Vlaamse provincies een hoger gemiddeld inkomen per aangifte hebben dan de Waalse provincies. In 1975 en 1985 was dit nog niet het geval. Toen werden Limburg en West-Vlaanderen nog voorafgegaan door Luik en Namen. In 1995 heb-

ben beide Vlaamse provincies hun relatieve positie sterk verbeterd, maar ze scoren wel nog steeds onder het Belgische gemiddelde. Indien we enkel de Vlaamse provincies bekijken, dan komt West-Vlaanderen bovendien op de laatste plaats te staan.

Bij het bekijken van het gemiddeld belastbaar inkomen per aangifte per arrondissement komt Nijvel zowel in 1975, 1985 als 1995 naar voor als het arrondissement met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte. In 1995 gaat Nijvel, met een gemiddeld inkomen van 1.046.400 BEF per aangifte, nipt het arrondissement Halle-Vilvoorde vooraf. Leuven nestelt zich op een derde plaats. Het zijn hoofdzakelijk Waalse arrondissementen die de laatste plaatsen innemen: Marche-en-Famenne, Bastenaken, Moeskroen, Philippeville.

Kaart 1
 Gemiddeld inkomen per aangifte (inkomstenjaar 1995),
 Belgische arrondissementen

Tabel 1
 Evolutie van het gemiddeld belastbaar inkomen per aangifte
 (inkomensjaar 1975, 1985, 1995)

Arrondissement	1975 (*1000)	Rang	1985 (*1000)	Rang	1995 (*1000)	Rang
Brugge	303,4	8	605,9	12	877,2	13
Diksmuide	239,9	43	494,3	43	766,2	41
Ieper	246,3	41	519,7	41	789,6	36
Kortrijk	288,7	16	593,9	16	875,3	15
Oostende	283,5	20	561,8	32	822,3	32
Roeselare	288,4	17	566,5	30	861,9	20
Tielt	264,1	36	545,5	37	847,1	24
Veurne	278,3	25	553,0	35	822,5	31
Aalst	280,6	23	611,4	10	918,1	6
Dendermonde	276,7	26	583,5	20	892,3	10
Eeklo	283,0	21	582,9	21	856,3	21
Gent	308,9	7	627,4	6	923,9	5
Oudenaarde	274,2	29	579,1	23	871,0	17
St.-Niklaas	289,6	14	599,8	15	895,5	9
Antwerpen	330,3	4	639,2	4	913,4	7
Mechelen	295,6	10	608,3	11	897,2	8
Turnhout	279,9	24	590,6	18	874,5	16
Hasselt	289,7	13	600,4	14	876,4	14
Maaseik	267,2	34	571,2	27	844,5	25
Tongeren	268,3	33	566,7	29	849,7	23
Halle-Vilvoorde	352,2	3	699,3	2	1046,2	2
Leuven	313,9	5	629,4	5	985,3	3
Aat	271,1	32	577,8	24	818,7	33
Charleroi	289,3	15	580,6	22	787,3	37
Bergen	282,1	22	583,8	19	823,4	30
Moeskroen	247,7	40	559,1	33	766,6	40
Zinnik	287,9	18	593,6	17	838,0	27
Thuin	275,5	28	577,2	25	824,3	29
Doornik	273,5	30	567,0	28	817,9	34
Hoei	292,4	12	614,9	8	863,5	19
Luik	313,1	6	617,6	7	832,5	28
Verviers	275,8	27	563,8	31	840,9	26
Borgworm	287,2	19	604,4	13	888,8	11
Aarlen	294,0	11	576,2	26	958,0	4
Bastenaken	240,4	42	501,2	42	765,5	42
Marche-en-Famenne	262,2	37	528,1	39	752,6	43
Neufchateau	260,6	38	525,2	40	786,5	38
Virton	256,9	39	538,0	38	853,5	22
Dinant	272,6	31	549,8	36	795,2	35
Namen	296,6	9	613,0	9	884,6	12
Philippeville	266,7	35	554,0	34	774,9	39
Nijvel	363,5	1	717,8	1	1046,4	1
Brussel-hoofdstad	359,9	2	647,1	3	867,8	18
Provincie	1975	Rang	1985	Rang	1995	Rang
West-Vlaanderen	282,9	6	572,3	8	850,6	5
Oost-Vlaanderen	291,6	4	607,2	3	905,6	2
Antwerpen	313,9	2	622,8	2	901,3	3
Limburg	278,8	8	584,7	6	861,5	4
Henegouwen	281,1	7	579,6	7	809,4	9
Luik	301,0	3	603,1	4	841,2	7
Luxemburg	263,7	9	535,1	9	826,4	8
Namen	287,5	5	591,0	5	849,6	6
Brabant	350,7	1	665,3	1		
Vlaams-Brabant					1018,7	1*
Waals-Brabant					1046,4	1*
Gewest	1975	Rang	1985	Rang	1995	Rang
Vlaams	302,0	2	612,5	2	907,7	1
Waals	294,3	3	598,4	3	850,2	3
Brussel-hoofdstad	359,9	1	647,1	1	867,8	2
Het Rijk	306,3		611,4		885,9	

* Vlaams-Brabant en Waals-Brabant werden in 1995, voor het toekennen van een rang, zoals in de voorgaande observatiejaren als één provincie beschouwd.

Bron: NIS

Uw partner in sociale zekerheid!

Sociaal Bureau

ADMB
Kinderbijslagfonds

IKMO
Arbeidsgeneeskunde

VEKMO
Milieu en Veiligheid

NACEBO
Patronale
Vereveningsdienst

SVMB
Sociale zekerheid
v/d zelfstandige

33 kantoren
verspreid over het
Vlaamse land

Hoofdkantoor:
Sint-Clarastraat 48
8000 Brugge
Tel. 050/44.06.11
Fax 050/33.99.69

Er zijn echter ook enkele West-Vlaamse arrondissementen met een relatief laag gemiddeld inkomen per aangifte: Diksmuide (766.200 BEF; rang 41) laat in 1995 slechts twee (Waalse) arrondissementen achter zich maar is eindelijk weg van de laatste plaats. Ook Ieper (789.600 BEF; rang 36), Oostende (822.300 BEF; rang 32) en Veurne (822.500 BEF; rang 31) scoren minder goed. Ieper verbeterde echter haar relatieve positie sinds 1975. Oostende daarentegen verzwakte haar relatieve positie tussen 1975 en 1985 maar behield haar plaats tussen 1985 en 1995. Veurne zakt van plaats 25 in 1975 naar plaats 35 in 1985 maar schuift opnieuw vier plaatsen op tussen 1985 en 1995. De arrondissementen Tielt en Roeselare lieten tussen 1985 en 1995 een sterke verbetering van hun positie optekenen: Tielt (847.100 BEF) stijgt van rang 37 naar rang 24, Roeselare (861.900 BEF) stijgt van rang 30 naar rang 20. Brugge (877.200 BEF; rang 13) is nog steeds het arrondissement met het hoogste inkomen per aangifte in West-Vlaanderen, gevolgd door Kortrijk (875.300 BEF; rang 15). De relatieve positie van Brugge gaat tussen 1975 en 1995 echter wel achteruit, die van Kortrijk blijft nagenoeg status quo. Geen enkel West-Vlaams arrondissement haalt evenwel de top tien van de arrondissementen met het hoogste inkomen per aangifte (zie ook kaart 1).

Andere arrondissementen die, naast de West-Vlaamse arrondissementen Tielt en Roeselare, hun relatieve positie zagen verbeteren sinds 1975 zijn onder andere Aalst, Dendermonde, Oudenaarde, Aarlen en Virton. Het zijn vooral de arrondissementen uit de provincie Henegouwen, maar ook de arrondissementen Luik en Brussel-Hoofdstad die flinke klappen krijgen.

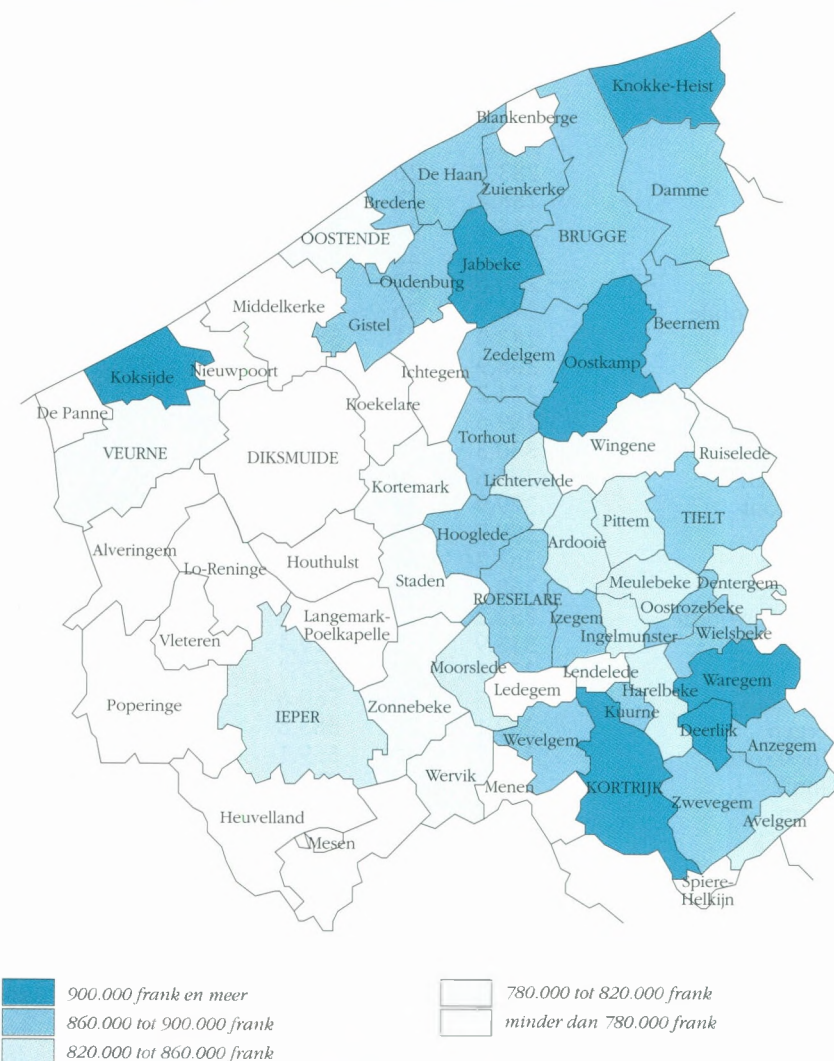
Analyse van West-Vlaanderen

Inkomen per aangifte

Met een gemiddeld belastbaar inkomen van 850.600 BEF per aangifte zat West-Vlaanderen in 1995 nog zo'n 35.300 BEF onder het gemiddelde van het Rijk en 57.100 BEF onder dat van het Vlaamse Gewest. Dit betekent

Kaart 2

Gemiddeld inkomen per aangifte (inkomstenjaar 1995). Westvlaamse gemeenten

dat het gemiddeld inkomen per aangifte in West-Vlaanderen 96% (93,7%) van het gemiddeld inkomen van het Rijk (Vlaamse Gewest) bedroeg. In 1985 en 1975 was de kloof tussen West-Vlaanderen en het Rijk iets groter. Het gemiddeld inkomen in West-Vlaanderen bedroeg toen 93,6% respectievelijk 92,4% van het gemiddeld inkomen per aangifte van het Rijk. Het verschil met het Vlaamse Gewest bleef status quo (circa 93,5%). Wat de gemeenten in West-Vlaanderen onderling betreft, merken we grote verschillen op. Kaart 2 toont de spreiding van het gemiddeld inkomen per aangifte in de West-Vlaamse gemeenten. Bemerkt het grote contrast tussen de inkomens uit het Oosten van West-Vlaanderen (relatief hoog inkomen per aangifte) en deze uit het Westen (relatief laag gemiddeld inkomen per aangifte, met uitzondering van Koksijde)

Tabel 2 toont de vijf gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per aangifte en de vijf gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte. De slechtst scorende gemeenten (Vleteren in 1975, Lo-Reninge in 1985 en Mesen in 1995) gaven een gemiddeld inkomen aan dat ongeveer 68% (67,5% in 1975, 67,2% in 1985 en 68,4% in 1995) bedroeg van dat in de gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte (Kortrijk in 1975, Knokke-Heist in 1985 en Jabbeke in 1995). De kloof tussen de gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte en de gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per aangifte is dus in de voorbije 20 jaar ongewijzigd gebleven.

Tabel 2
Gemeenten gerangschikt naar gemiddeld inkomen per aangifte (*1000) - West-Vlaanderen

a) gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per aangifte

	1975		1985		1995
Vleteren	216,0	Lo-Reninge	435,6	Mesen	662,9
Lo-Reninge	220,0	Alveringem	442,9	Alveringem	679,9
Houthulst	222,1	Vleteren	448,2	Heuvelland	701,5
Heuvelland	224,6	Houthulst	475,3	Lo-Reninge	712,5
Alveringem	227,0	Heuvelland	476,9	Vleteren	717,8

b) gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per aangifte

	1975		1985		1995
Kortrijk	319,9	Knokke-Heist	647,9	Jabbeke	968,5
Brugge	318,0	Koksijde	637,3	Koksijde	935,0
De Haan	309,9	Zwevegem	629,6	Waregem	933,3
Roeselare	308,7	Jabbeke	616,2	Knokke-Heist	931,0
Koksijde	301,2	Kortrijk	615,8	Kortrijk	905,8

BRON: NIS

Tabel 3
Gemeenten gerangschikt naar gemiddeld inkomen per inwoner (*1000) - West-Vlaanderen

a) gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per inwoner

	1975		1985		1995
Vleteren	66,8	Lo-Reninge	173,9	Lo-Reninge	267,0
Lo-Reninge	67,9	Vleteren	174,6	Alveringem	269,9
Houthulst	69,3	Alveringem	180,3	Vleteren	270,5
Heuvelland	70,8	Heuvelland	182,6	Mesen	274,2
Alveringem	71,1	Houthulst	182,8	Heuvelland	278,0

b) gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per inwoner

	1975		1985		1995
Kortrijk	116,7	Knokke-Heist	275,7	Koksijde	444,5
Brugge	114,4	Koksijde	262,9	Knokke-Heist	429,0
Oostende	113,4	Kortrijk	257,2	Brugge	405,1
Knokke-Heist	110,2	Oostende	246,6	Zwevegem	399,8
Roeselare	109,5	De Haan	242,9	Kortrijk	391,6

BRON: NIS

Inkomen per inwoner

Naast een analyse van het gemiddeld inkomen per aangifte kan nu ook een analyse gemaakt worden van het inkomen per hoofd van de bevolking. We houden hierbij rekening met de grootte van de gezinnen, dus met de mate waarin het aangegeven inkomen over meerdere personen moet worden gespreid.

Het gemiddeld inkomen per inwoner is in West-Vlaanderen gestegen van 98.400 BEF in 1975 tot 228.100 BEF in 1985 naar 363.600 BEF in 1995. Hiermee zit West-Vlaanderen in 1995 nog 10.900 BEF onder het Rijksgemiddelde en 29.500 BEF onder het gemiddelde van het Vlaamse Gewest.

Tabel 3 toont, naar analogie met tabel 2, de vijf gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per inwoner en de vijf gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per inwoner.

Voor de gemeenten met het laagste inkomen per inwoner tonen de cijfers een gelijkaardig beeld als de cijfers van het gemiddeld inkomen per aangifte. De vijf gemeenten met het laagste inkomen per inwoner zijn ook de vijf gemeenten met het laagste inkomen per aangifte. Bovendien stellen we vast dat de gemeenten die in 1975 tot de groep met de laagste inkomens per inwoner behoorden hun plaats in deze groep behielden in 1985 en (met uitzondering van Houthulst) in 1995. De gemeente met het laagste inkomen per inwoner in 1995 was Lo-Reninge (267.000 BEF). De inwoners van

west - vlaamsche elektriciteitsmaatschappij

intercommunale vereniging

Hoogstraat 37 - 8000 Brugge

tel. 050 / 33 79 51

wij zorgen voor energie, verwarming en
ontspanning,
ook op de meest landelijke gebieden.

ELEKTRICITEIT - AARDGAS - KABELTELEVISIE

deze gemeente hadden in 1995 gemiddeld 177.500 BEF minder inkomen dan Koksijde, de gemeente met het hoogste gemiddeld inkomen per inwoner. Koksijde werd in 1995 gevolgd door Knokke-Heist (429.000 BEF), Brugge (405.100 BEF), Zwevegem (399.800 BEF) en Kortrijk (391.600 BEF). Op te merken valt dat de gemeente Jabbeke, met het hoogste inkomen per aangifte, niet voorkomt bij de vijf gemeenten met het hoogste inkomen per inwoner. Omgekeerd vinden we Brugge, met het derde hoogste inkomen per inwoner, niet terug bij de gemeenten met de hoogste inkomens per aangifte. Een verklaring hiervoor is dat het aantal inwoners per aangifte in Jabbeke groter is dan in Brugge. Het totaal belastbaar inkomen per inwoner valt hierdoor logischerwijze lager uit in Jabbeke.

Evolutie van de koopkracht

Een vraag die we ons nu kunnen stellen is of de koopkracht van de gezinnen in West-Vlaanderen is gestegen. Het gemiddeld inkomen per inwoner is sinds 1975 duidelijk toegenomen als we de cijfers in lopende prijzen bekijken. Om een inzicht in de koopkracht te krijgen hebben we echter cijfers over het inkomen per inwoner in constante of reële prijzen (dit wil zeggen gecorrigeerd voor inflatie) nodig. Een toename van het reëel gemiddeld inkomen per inwoner betekent dan dat de mensen meer

koopkracht hebben, en dus welvarender zijn geworden.

Indien we het gemiddeld inkomen in West-Vlaanderen in constante prijzen van 1995 bekijken (zie tabel 4), dan zien we dat het reëel inkomen en dus ook de koopkracht in West-Vlaanderen tussen 1975 en 1995 met 127.900 BEF is gestegen. In het Vlaamse Gewest zien we een stijging van 139.200 BEF en in België een toename met 116.100 BEF. Bij de arrondissementen zien we de grootste absolute toename in Veurne (+140.400), gevolgd door Kortrijk en Brugge (+134.800).

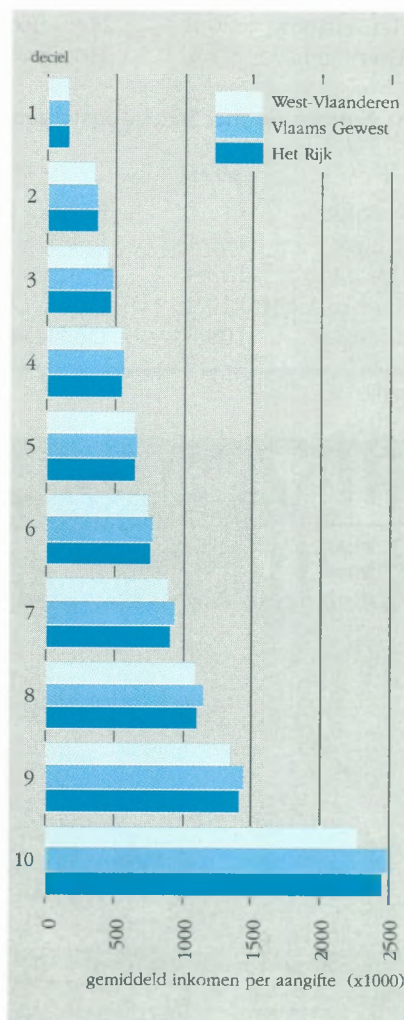
De gemiddelde jaarlijkse groei van het inkomen per inwoner bedroeg tussen 1975 en 1995 in België 1,9%. In het Vlaamse Gewest en in West-Vlaanderen lag die groei op 2,2%. De sterkste West-Vlaamse groeiers waren de arrondissementen Diksmuide, Veurne en Ieper (2,4%). Oostende is de traagste groeier (1,9%). Bemerkt dat de snelste groeiers de arrondissementen zijn die in 1975 de laagste inkomens per inwoner lieten optekenen. Er is als het ware sprake van een inhaalbeweging.

Spreiding van de inkomens

Om de spreiding van de inkomens in West-Vlaanderen na te gaan, werd gebruik gemaakt van een decielenverdeling. Hierbij werden alle aangiften gerangschikt volgens toenemend totaal belastbaar netto-inkomen. De aldus verkregen reeks aangiften deelt men in tien groepen (of decielen) van gelijke omvang. Zo bevat deciel 1 bijvoorbeeld de 10% aangiften waarvan de inkomens het laagst zijn, deciel 10 bevat de 10% aangiften waarvan de inkomens het hoogst zijn.

Figuur 1 vergelijkt voor 1995 de hoogte van het gemiddeld belastbaar netto-inkomen per deciel tussen West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en Het Rijk. Zo gaven de 10% laagste inkomens in West-Vlaanderen gemiddeld 156.400 BEF aan. In het Vlaamse Gewest was dit 168.800 BEF en in het Rijk 163.700 BEF. De 10% hoogste inkomens gaven in West-Vlaanderen gemiddeld 2.269.800 BEF aan.

Figuur 1
Gemiddeld inkomen per aangifte (*1000) per deciel - 1995

Tabel 4

*Evolutie van het gemiddeld inkomen per inwoner in constante prijzen (*1000) prijzen van 1995*

Arrondissement	1975	1985	1995	gem. jaarl. groei 1975-1995
Brugge	253,7	297,7	388,5	2,15
Diksmuide	189,5	242,7	306,4	2,43
Ieper	201,4	256,8	324,0	2,41
Kortrijk	241,9	298,7	376,7	2,24
Oostende	247,4	291,5	361,5	1,91
Roeselare	237,6	279,3	357,1	2,06
Tielt	215,8	267,9	335,2	2,23
Veurne	227,3	283,4	367,7	2,43
West-Vlaanderen	235,7	285,7	363,6	2,19
Vlaamse Gewest	253,9	306,5	393,1	2,21
Het Rijk	258,4	304,4	374,5	1,87

BRON: NIS en eigen berekeningen

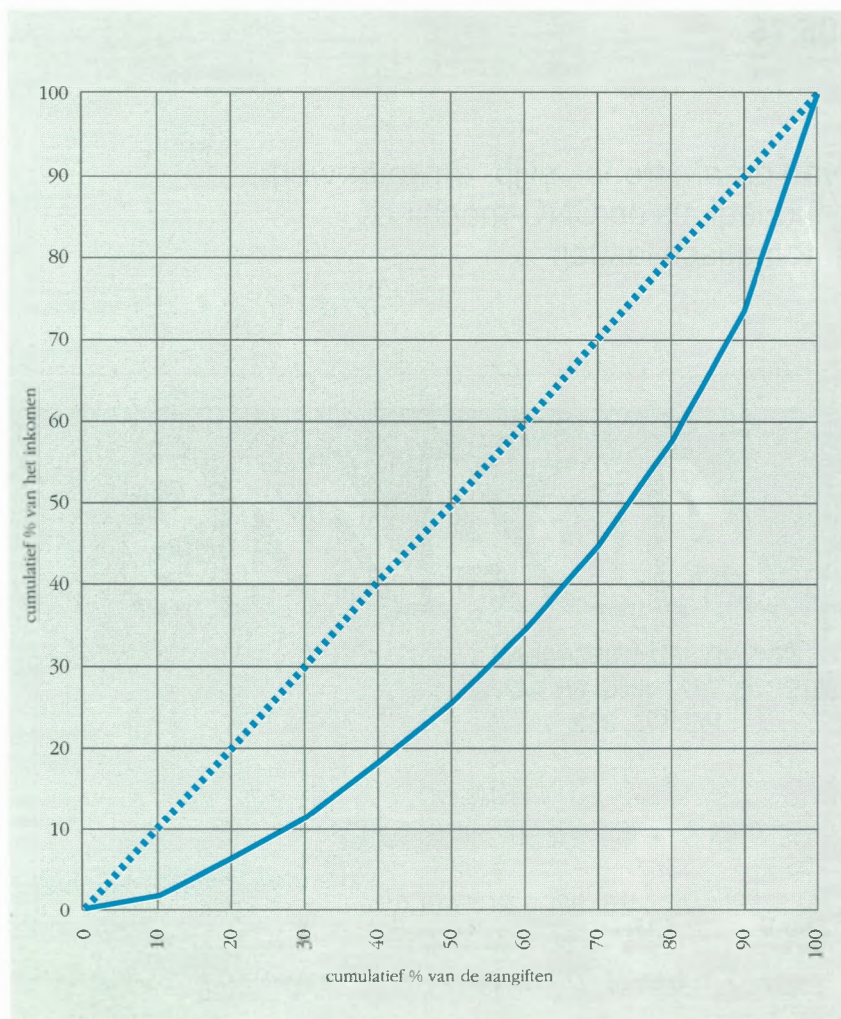
Tabel 5
Decielenverdeling van het totaal belastbaar netto-inkomen - West-Vlaanderen

Deciel	gemiddeld ink./aangifte (*1000)		% van het totaal inkomen		gecumuleerd % van het totaal inkomen	
	1985	1995	1985	1995	1985	1995
1	96,6	156,4	1,6	1,8	1,6	1,8
2	243,7	356,3	4,3	4,2	5,9	6,0
3	330,2	456,5	5,8	5,4	11,7	11,4
4	392,2	546,7	6,9	6,4	18,6	17,8
5	453,4	642,7	7,9	7,6	26,5	25,4
6	523,0	748,7	9,1	8,8	35,6	34,2
7	617,1	889,9	10,8	10,5	46,4	44,7
8	736,4	1088,6	12,9	12,8	59,3	57,5
9	886,4	1349,9	15,5	15,9	74,8	73,4
10	1446,6	2269,8	25,3	26,7	100,0	100,0
Totaal	572,3	850,6	100,0	100,0		
	1985	1995				
D8/D5	1,65	1,74				
D5/D1	2,63	2,45				
D8/D1	4,35	4,25				

Noot: D8 duidt het inkomen aan van de aangifte die tot de bovengrens van het achtste deciel behoort (hoge inkomensstrekker), D5 is het mediaan inkomen, D1 is het inkomen van de aangifte die tot de bovengrens van het eerste deciel behoort (lage inkomensstrekker)

Bron: NIS

Figuur 2
De Lorenz-curve voor West-Vlaanderen - 1995

In het Vlaamse Gewest ligt dit gemiddelde nog hoger en bedraagt 2.480.300 BEF. In België gaven de rijkste 10% gemiddeld 2.452.100 BEF aan. Bemerkt dat het gemiddeld inkomen ook in alle andere decielen lager ligt in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest en in Het Rijk.

Tabel 5 toont dat in 1985 de 10% aangiften in het eerste deciel slechts 1,6% van het totaal inkomen vertegenwoordigden. In 1995 was dit opgelopen tot 1,8%. De 10% aangiften in het tiende deciel bevatten in 1985 daarentegen 25,3% en in 1995 zelfs 26,7% van het totaal aangegeven inkomen in West-Vlaanderen. De 50% aangiften met de laagste inkomens vertegenwoordigden in 1985 en 1995 26,5% respectievelijk 25,4% van het totaal inkomen. Dit betekent dus dat de 50% hoogste inkomensklassen ongeveer drie vierde van het totale inkomen aangaven.

Figuur 2 biedt een grafisch beeld van de inkomensverdeling in West-Vlaanderen aan de hand van de Lorenz-curve. De grafiek toont op de horizontale as het cumulatief percentage van de aangiften (onderverdeeld in 10 decielen) en op de verticale as het cumulatief percentage van het inkomen. De Lorenz-curve is dan de curve die de combinaties van het cumulatief percentage van de aangiften en

het cumulatief percentage van het inkomen verbindt. Hoe verder deze curve van de bissectrice ligt, hoe ongelijker het inkomen is verdeeld.

Tenslotte werden in tabel 5 drie maatstaven voor de inkomensongelijkheid in West-Vlaanderen weergegeven. D8/D5 geeft de spreiding onder de hoge inkomens weer; het is de verhouding tussen het inkomen van een werknemer die tot de top van het achtste deciel behoort en het mediaan inkomen. De spreiding voor de lage inkomens wordt weergegeven door de verhouding tussen het mediaan inkomen en het inkomen van een werknemer die tot de top van het eerste deciel behoort (D5/D1). De verhouding D8/D1 is een maatstaf voor de totale inkomensongelijkheid in West-Vlaanderen. Uit de tabel stel-

len we vast dat de inkomensspreiding globaal gezien is afgenomen, dankzij een afname van de spreiding onder de lage inkomens (D5/D1 daalt van 2,63 naar 2,45). De ongelijkheid onder de hoge inkomens is echter toegenomen (D8/D5 stijgt van 1,65 naar 1,74).

Besluit

Met een gemiddeld belastbaar inkomen per aangifte van 850.600 BEF heeft West-Vlaanderen in 1995 haar relatieve positie tegenover de andere Belgische provincies verbeterd. Toch scoort West-Vlaanderen nog steeds onder het gemiddelde van het Vlaamse Gewest en van het Rijk.

Van de West-Vlaamse arrondissementen kennen Brugge en

Kortrijk de aangiften met gemiddeld de hoogste inkomens. De arrondissementen Roeselare en Tielt zijn echter de sterkste West-Vlaamse groeiers tussen 1985 en 1995. In de gemeenten gelegen in de arrondissementen Veurne, Oostende, Ieper en Diksmuide, dit wil zeggen in de gemeenten uit het Westen van West-Vlaanderen, kent men nog relatief lage inkomens.

Een decielenverdeling en drie ongelijkheidsmaatstaven wijzen uit dat de verdeling van de inkomens in West-Vlaanderen tussen 1985 en 1995 gelijk is geworden, dankzij een afname van de spreiding van de inkomens onder de lage inkomensgroepen. De inkomensverdeling tussen de hoge inkomensgroepen daarentegen is nog schever geworden.

Brusselle Enterprises nv

Westendelaan 1, 8620 Nieuwpoort
Tel. 058/23.25.13
Fax 058/23.05.76

Aanneming van draai-, frees-, slijp- en kotterwerk,
zowel conventioneel als op CNC-machines
Vol- en halfautomatisch lassen

CARL ADAMS^{NV}

ERKEND SELECTIEBUREAU
SELECTIE, TRAINING EN ADVIES
VG. WS. 032

PERSONEELSRECRUTERING
ORGANISATIE & MANAGEMENT ADVIES

ARDOOISESTEENWEG 25, 8800 ROESELARE
TELEFOON: (051) 24 16 56 / 24 19 98
FAX (051) 24 02 06

Van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek naar hoogtechnologische toepassingen

prof. dr. Oswald Leroy
Interdisciplinair
Research Centrum
KUL Campus Kortrijk

Inleiding

Aan de Katholieke Universiteit Leuven-Campus Kortrijk (KULAK) wordt de hoofdmoot van het onderzoek in de exacte wetenschappen uitgevoerd binnen het Interdisciplinair Research Centrum (IRC). Afhankelijk van hun expertise gaan de onderzoekers er in op uitdagingen die zich aandienen in de fysisch-mathematische wereld of op het vlak van de biomedische research. De rode draad in het onderzoek bestaat hierin dat eerst een fundamenteel wetenschappelijke basis wordt uitgewerkt waarop dan applicaties kunnen geënt worden. Deze doelbewuste strategie wordt in onderstaande bijdrage tenvolle geïllustreerd: na een grondige analyse van theoretische modellen kon een innoverende, industrieel relevante toepassing uitgedokterd worden.

Akoesto-optische niet-destructieve kwaliteitscontrole van hoogwaardige producten

Door de explosie van de technologische ontwikkelingen beschikken we al geruime tijd over meetinstrumenten die ons in staat stellen het opgesplitste licht veroorzaakt door hoog frequente geluidsgolven te bestuderen. In de wetenschap spreken we van de studie van 'licht-diffractie' tweeweggebracht door 'ultrageluidsgolven'.

Aan de Campus Kortrijk van de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) ontwikkelden we in het begin van de jaren zeventig theoretische modellen over de wisselwerking tussen licht en geluid met toepassingen onder meer in de telecommunicatie: glasvezelkabels waren in staat het gemoduleerde (dat wil zeggen informatiedragende) licht te geleiden over enorme afstanden. Collega's in buitenlandse laboratoria

(Parijs, Washington, Knoxville, Gdansk...) bevestigden experimenteel onze theoretische bevindingen: zij beschikten over de nodige apparatuur om de voorgestelde experimenten uit te voeren.

Nadat we jarenlang over onze experimentele bevindingen gedachten uitgewisseld hadden, konden we op internationale congressen met trots aankondigen dat we geluid beter konden *zien* dan *horen*. Het gediffracteerd licht bevatte alle kenmerken van de geluidsbron. We konden haar beter *optisch* meten dan *akoestisch*. In plaats van te *luisteren* naar het teruggekaatste geluid op, bijvoorbeeld, een gezwel (echografie) waren we beter in staat te *kijken* naar het teruggekaatste geluid: op die manier konden we nauwkeuriger waarnemen. Op foto 1 ziet U rechts boven een zender van geluid; onderaan bevindt

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en industriële innovatie zijn het verhaal van de vruchtbare samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven. Uit theoretische modellen ontspruiten op termijn nieuwe technologieën en nieuwe producten.

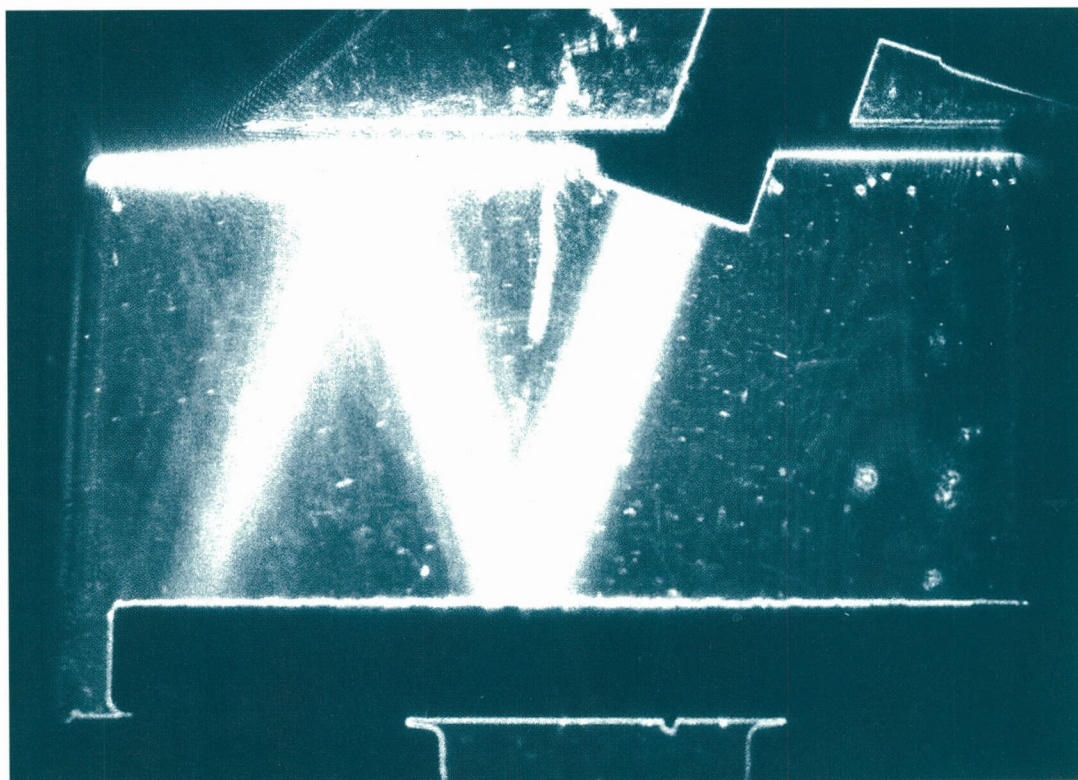
zich een metalen plaat waarop het geluid teruggekaatst wordt naar boven, om opnieuw teruggekaatst te worden tegen het wateroppervlak naar beneden, enzovoort.

Dergelijke foto's noemt men Schlieren foto's.

Maar om teruggekaatst geluid optisch te meten moesten we eerst onderzoeken hoe ultrageluid dat terugkaatst van een oppervlak eruitziet. We vroegen ons met name af of we 'oppervlaktefouten' (krasjes bijvoorbeeld) konden afleiden uit

Foto 1

Schlieren foto van een invallende (rechts boven) en teruggekaatste (links onder) ultrageluidsgolf in water, op een staalplaat.

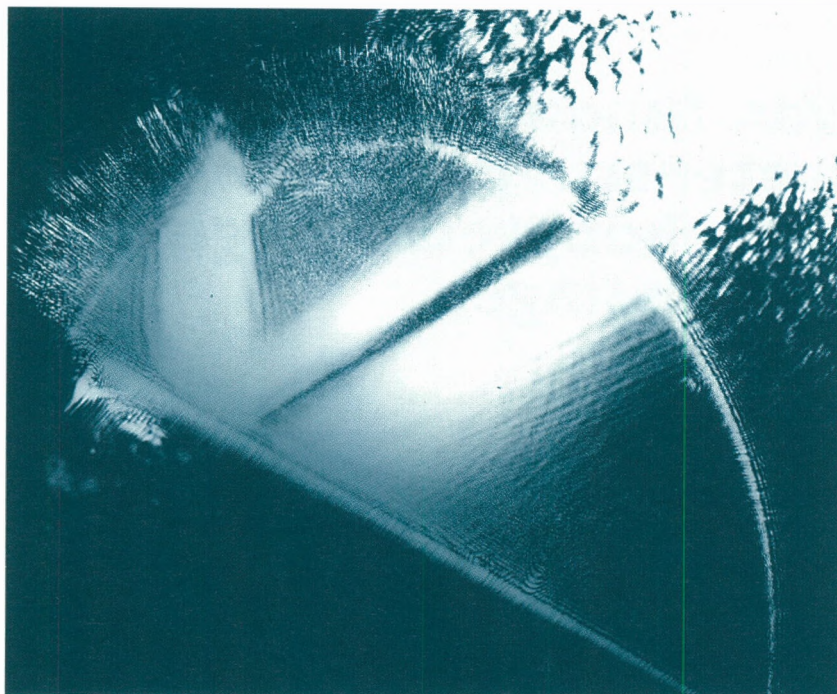

Foto 2
Schlierenfoto van een invallende (links boven) ultrageluidsgolf onder een zeer specifieke hoek (Rayleigh-hoek). Rechts naar boven toe twee duidelijk gescheiden teruggekaatste ultrageluidsgolven. De bredere staart rechts draagt de informatie mee omtrent de oppervlaktefouten.

een teruggekaatste ultrageluidsgolf. Vooral de industrie bleek belangstelling te hebben voor metingen van kleine ruwheden (corrosie), microscopisch kleine insluitels of deklaagjes die materialen versterken en scheurtjes aan het oppervlak van een product.

Uit experimenten bleek vervolgens dat de geluidsintensiteit van de teruggekaatste straal onafhankelijk was van kleine wijzigingen in het oppervlak. Aan de andere kant bleek uit theoretische studies dat de hoek waaronder een dergelijk oppervlak bestraald wordt belangrijk is. De Brit Rayleigh ontdekte dat een ongeschonden oppervlak een kritische invalshoek heeft waarbij de invallende ultrageluidsgolf een beetje verschuift over het oppervlak om vervolgens terug te kaatsen. Dit wordt geïllustreerd op foto 2. Links bovenaan ziet u een invallende ultrageluidsgolf die de staalplaat treft onder de kritische Rayleigh hoek (voor staal 33,3 graden). Verder merkt u dat de ultrageluidsbundel na reflectie veel breder geworden is, en daarenboven uit twee van elkaar gescheiden delen bestaat. Het is alsof een deel van de invallende bundel onmiddellijk terugkaatst, terwijl een ander deel zich eerst wat over het oppervlak voortplant om dan terug te kaatsen.

Welnu precies deze verschoven bundel bevat alle informatie omtrent

oppervlaktefouten. Bijvoorbeeld een zeer dunne deklaag op de staalplaat aanbrengen (enkele micrometers) is voldoende opdat de tweede bundel totaal verdwijnt en u een perfecte reflectie ziet zoals op

Figuur 1
Testen van materiaalfouten door middel van akoesto-optische interactie. Een laserstraal doorkruist het overlappingsgebied van de invallende en teruggekaatste ultrageluidsgolf. Indien de invallende ultrageluidsgolf terugkaatst op een materiaalfout (insluitel, scheurtje, ruwheid, deklaag, onthechting,...) kunnen de karakteristieken van deze fout zeer nauwkeurig worden afgeleid uit opmetingen van de gediffracteerde laserstraal.

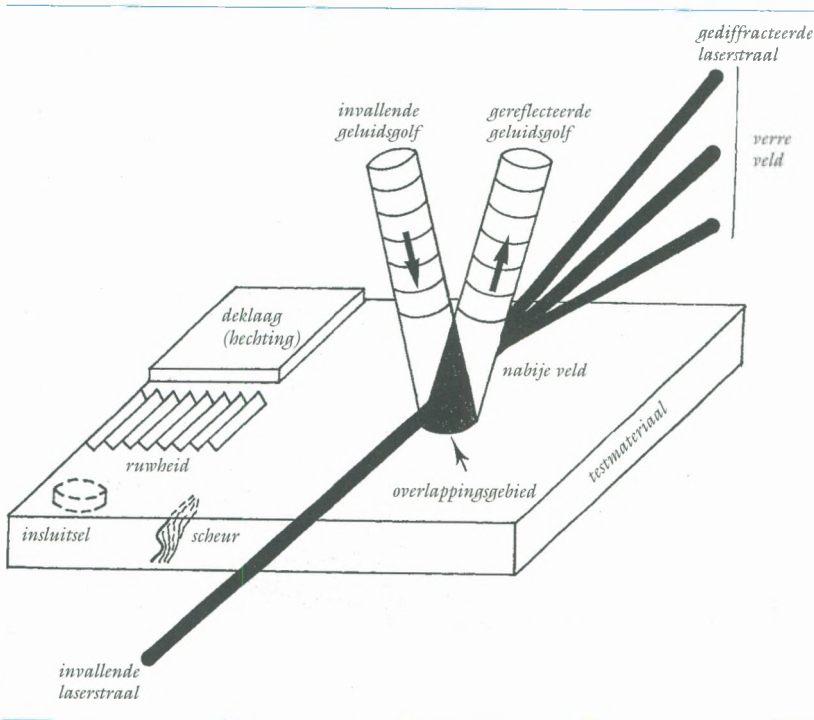

foto 1. Wat we niet kunnen merken op de foto is dat de tweede (uitgeleden) bundel een beetje later terugkaatst ten opzichte van de eerste, namelijk een halve periode later, terwijl dit wel merkbaar is in het theoretisch model. Uit dit theoretisch model blijkt dan eveneens dat de dikte van een zeer dunne deklaag deze tijdsverschuiving gevoelig beïnvloedt. Uitgerekend is het deze tijdsverschuiving die we optisch zeer nauwkeurig kunnen meten. In het theoretisch model zien we een zeer duidelijk verband tussen de tijdsverschuivingen en de dikteveranderingen van zeer dunne deklaag. Zelfs een heel kleine kromming van een coating is merkbaar.

In de laatste fase van ons fundamenteel wetenschappelijk onderzoek berekenden we de invloed van minuscule ruwheden (opeenvolging van putjes van 20 duizendsten van een millimeter diep en ongeveer dezelfde doorsnede) op de tijdsverschuiving van de uitgeleden golf. Hieruit bleek dat deze tijdsverschuiving een exact beeld was van de echt oneffenheden.

Onthechtingen van dunne deklaag beïnvloeden eveneens de tijdsmetingen. Als toepassing kan men denken aan het meten van de zui-

verheid van de ondergrond waarop een zeer dunne deklaag aangebracht werd.

Eveneens minuscule insluitsels aan het oppervlak of er juist onder hebben een grote invloed op de tijdsmetingen. Van zodra oppervlakveranderingen optreden zowel in dichtheid als in hardheid worden de tijdsmetingen van de gemeten uitgegleden golf sterk gewijzigd. De akoesto-optische kwaliteitscontrole was geboren.

Figuur 1 toont hoe de eigenlijke experimenten verlopen. We sturen een ultrageluidsgolf naar het oppervlak van een product (invalende ultrageluidsgolf). De teruggekaatste ultrageluidsgolf bestaat uit twee deeltjes: een directe terugkaatsing, en een deeltje dat na een kleine verschuiving terugkaatst (beter zichtbaar op foto 2). Het is het laatste deeltje dat de gewenste informatie

bevat. We sturen een dunne lasersstraal rakelings over het oppervlak en loodrecht op de invallende en teruggekaatste ultrageluidsgolf (overlappingsgebied).

Een lichtgevoelige diode wordt in het (nabije veld) geplaatst. Deze diode staat in verbinding met een PC om uit de intensiteitsmetingen van het licht het tijdsverschil tussen de invallende ultrageluidsgolf en de uitgegleden teruggekaatste ultrageluidsgolf op te meten. Dit tijdsverschil wordt in grafiek gebracht. Deze grafiek wordt gebruikt als foto van het oppervlak.

Besluit

De uiteindelijke bedoeling van deze reeks experimenten is natuurlijk een gebruiksvriendelijk toestel te ontwerpen dat vervolgens op de markt gebracht wordt: de bal ligt opnieuw in het kamp van industrielen en ondernemers. Zij kunnen hun concrete problemen nauwkeurig formuleren en kenbaar maken bij ons aan de universiteit. Met overheidssteun kan dan een innovatieproject gestart worden. Na één of twee jaar moet het definitieve resultaat bereikt zijn.

Kortom, fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en industriële innovatie zijn het verhaal van de vruchtbare samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven. Uit theoretische modellen ontspruiten op termijn nieuwe technologieën en nieuwe producten.

symbio'se (<Fr.< Gr.)v., 1 het verschijnsel dat twee ongelijksoortige organismen leven op of in elkaar tot wederzijds voordeel, 2. het harmonisch met elkaar leven of met elkaar omgaan van (groepen van) mensen, die wederzijds van elkaar afhankelijk zijn.

Twee bankiers bundelen hun krachten

ASLK Bank en Krediet aan de Nijverheid werken samen in efficiënt en innovatief bedrijfsbankieren.

Twee belangrijke bankiers bundelen hun ervaring en kennis van meer dan 200 jaar in het voordeel van hun cliënten.

Dankzij deze symbiose en de intense samenwerking tussen ASLK Bank en Krediet aan de Nijverheid krijgen corporate klanten, grote bedrijven en KMO's extra mogelijkheden.

Deze bundeling van krachten maakt onze beide banken sterker en geeft uw bedrijf meer slagkracht.

We willen uw "stuwende kracht" zijn.

Samen sterker dan ooit.

Wij zijn bedrijvig voor uw bedrijf

Contactpersoon: Annita Lejeune,
Sterrenkundelaan 14, B-1210 Brussel
Tel.: 02 214 15 23

De West-Vlaamse textielsector: een industrie met vertrouwen

West-Vlaanderen, en meer bepaald het zuiden van West-Vlaanderen, is onmiskenbaar sterk met de textielindustrie verweven. Met ruim 550 werkgevers en ruim 17.500 werknemers in het arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt is de textielsector veruit de grootste industriële sector.

In de vierhoek Tielt-Roeselare-Kortrijk-Waregem wordt bijna 60 % van de omzet van de ganse Belgische textielsector gerealiseerd en dit in alle subsectoren, zoals de spinnerijsector, de veredeling, het technisch textiel, het kledingtextiel en niet in het minst in het interieurtextiel.

In die laatste subsector staat West-Vlaanderen voor ongeveer 55 % van de Belgische tapijtsector, 90 % van de Belgische meubel- en decostoffen sector, 100 % van de matrastijksector ...

Het afgelopen jaar 1997 is zonder twijfel een beter

textieljaar geworden. Inzake productievolume was 1997 het beste jaar van het huidige decennium met een toename van ruim 7,5 %.

Dat de Belgische (en ook de West-Vlaamse) textielbedrijven op volle toeren draaien mag ook uit een aantal andere indicatoren blijken. Zo haalde de benuttingingsgraad van het productievermogen het recordniveau van 83 %, terwijl dit in 1995 nog slechts 77 % bedroeg. Deze hoge benuttingingsgraad van de machines, gekoppeld aan lage interestvoeten, verdere groeivoorzichten en verbeterde winstperspectieven hebben de textiel-ondernemingen in 1997 aangezet om fors te investeren: zo namen de investeringen met ruim 35% toe ten opzichte van 1996.

De door het orderboek verzekerde arbeidsduur is gestegen van gemiddeld 1,5 maanden (januari 1996) naar gemiddeld 1,9 maanden (september 1997).

Mark Vervaeke
directeur Febeltex Interieurtextiel

Eens te meer waren de verkopen aan het buitenland de stimulerende factor. In het eerste semester van 1997 steeg de uitvoer met 7,5 %, een percentage dat in de tweede helft van 1997 nog verder overschreden werd.

De werkgelegenheid in de textielsector heeft een opvallende positieve evolutie doorgemaakt. Na jaren van tewerkstellingsafbouw kon in 1997 de trend worden omgekeerd. Sinds vorige zomer stijgt de totale tewerkstelling in de textielsector opnieuw.

Bovendien is de schaarste op de arbeidsmarkt - zeker in het zuiden van West-Vlaanderen - dermate groot geworden dat er op dit ogenblik in de Belgische textielsector een duizendtal vacatures niet kunnen worden ingevuld.

De vooruitzichten voor 1998 blijven positief.

Algemeen wordt een verdere conjunctuurverbetering in België en in de Europese Unie verwacht. Gezien Europa nog steeds veruit onze belangrijkste afzetmarkt blijft moet ook de Belgische textielsector hiermee zijn voordeel kunnen doen.

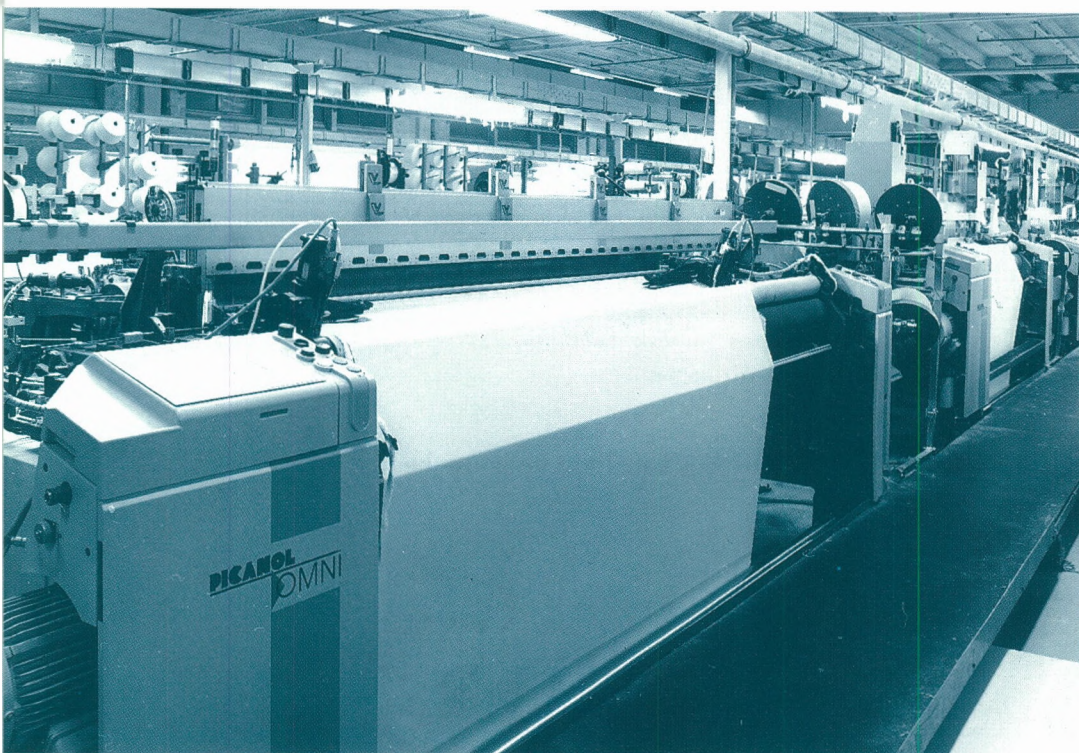
Veel zal daarbij afhangen van de muntpariteiten, en niet in het minst van de koers van de US\$, het Duitse pond en in mindere mate de Italiaanse lire. Zo heeft de verhoging van de dollarkoers in 1997 van zo'n 15 % zonder twijfel bijgedragen tot het positief volume effect.

Indien de dollar minstens op zijn huidige niveau blijft, dan zal dit ook dit jaar de Belgische textielactiviteit ondersteunen.

Toch dreigen ook enkele donkere wolken aan de horizon. Vooreerst blijft de Duitse markt, de eerste exportmarkt voor Belgische textielproducten, zwaar achterop hinken.

Bovendien worden onze textielproducten met allerlei niet-tarifaire handelsbelemmeringen geconfronteerd op nieuwe, steeds belangrijker wordende afzetmarkten (denk onder meer aan het dreigende embargo tegen Europese (lees Vlaamse) tapij-

De weefgetouwen van Picanol

ten in Rusland, de complete boycot van onze textieluitvoer naar Brazilië en Argentinië ...) Vooral het embargo tegen de Europese tapijten in Rusland (een groeiende markt die goed is voor minstens 60 miljoen m² op jaarbasis en meer dan 6 miljard BEF omzet) zou een ware ramp kunnen betekenen voor de West-Vlaamse textielindustrie.

Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met (voornamelijk indirecte) gevolgen van de Zuid-Oost-Aziatische crisis. Een aantal van die landen zijn geduchte textielproducenten en krijgen door het loslaten van de US dollar plots een extra concurrentieel voordeel dat ze ook op onze traditionele afzetmarkten zullen inzetten. Febeltex vreest dat vanaf de tweede helft van 1998 vele Belgische (en andere) textielbedrijven een negatieve weerslag van de Aziatische crisis zullen ondervinden.

Omwille van dit dreigende concurrentieverlies en vooral om onze structurele kosten-handicap dringend weg te werken dient de Belgische Overheid onverwijld werk te maken van een ernstige verlaging van de lasten op onze bedrijven.

Zo moeten de patronale sociale zekerheidsbijdragen onmiddellijk teruggebracht worden op het gemiddelde van Nederland, Frankrijk en Duitsland. De budgettaire ruimte die in België is ontstaan laat immers een verdergaande operatie van lastenverlaging toe.

Trouwens, dergelijke gelijkstelling zal een bittere noodzaak zijn met de komst van de EURO, die de concurrentie binnen de Europese Unie zal doen toenemen. De Belgische Regering moet meer doen om onze bedrijven in optimale vorm in de Euro binnen te loodsen.

Om de verwachte groei van de Belgische textielbedrijven maximale kansen te geven, dient ook de Vlaamse overheid de bedrijven voldoende ruimte te geven. Jammer genoeg worden de textielondernemingen vaak geremd door een te restrictief ruimtelijk orderingsbeleid, een puur sanctionerend en niet-stimulerend milieubeleid en een bureaucratisch economisch beleid.

BUSINESS BANKING

Volgt

uw bank

uw

ideeën?

BACOB wel.

U bent bedrijfsleider of zelfstandige, of u hebt een vrij beroep. En u wilt hogerop. Maar daarvoor hebt u goed advies nodig, vooral op het punt van financieel beheer. BACOB kan u helpen. Welke ideeën u ook koestert, met het gamma professionele diensten van BACOB gaat het vast de goede richting uit. We bieden correcte en stipte betalingen, elektronische verwerking van de verrichtingen, een vlotte kredietverlening en voordelige beleggingsformules. Vanaf nu hebt u alle troeven in handen om uw ideeën te realiseren. Vraag meteen meer informatie in het dichtstbijzijnde BACOB-kantoor.

Bank u wel

De totale oppervlakte van de bebouwde en onbebouwde percelen, 1 januari 1996

Gemeente	Totale oppervlakte	Niet gekadastrerde oppervl.	Gekadastrerde oppervl.	Bebouwde oppervl.	Onbebouwde oppervl.	Akkerland
Beernem	7.167,6	332,7	6.834,9	792,9	6.041,9	2.991,0
Blankenberge	1.741,1	135,9	1.605,2	277,8	1.327,5	484,6
Brugge	13.840,2	2.398,4	11.441,8	2.872,3	8.569,7	2.835,9
Damme	8.952,0	474,6	8.477,5	626,6	7.850,8	4.271,8
Jabbeke	5.376,5	373,1	5.003,3	720,4	4.282,8	2.027,8
Knokke-Heist	5.644,3	385,5	5.258,8	727,6	4.531,2	2.532,1
Oostkamp	7.964,5	429,4	7.535,1	1.097,7	6.437,3	3.041,5
Torhout	4.523,3	228,2	4.295,1	832,8	3.462,3	1.940,2
Zedelgem	6.033,6	300,5	5.733,1	995,0	4.736,6	2.594,5
Zuilenkerke	4.886,2	138,4	4.747,8	190,7	4.557,2	2.174,7
Arrondissement Brugge	66.129,3	5.196,7	60.932,6	9.133,8	51.797,3	24.894,1
Diksmuide	14.940,2	483,3	14.456,9	831,2	13.625,8	6.512,0
Houthulst	5.589,4	159,7	5.429,7	424,0	5.005,8	2.857,6
Koekelare	3.918,5	131,9	3.786,6	440,6	3.346,2	2.243,4
Kortemark	5.500,0	202,4	5.297,6	705,4	4.592,3	2.962,1
Lo-Reninge	6.293,9	231,7	6.062,2	279,2	5.783,0	2.651,6
Arrondissement Diksmuide	36.242,0	1.209,0	35.033,0	2.680,4	32.353,1	17.226,7
Heuvelland	9.423,5	272,7	9.150,9	557,4	8.593,6	5.485,6
Ieper	13.061,0	674,4	12.386,6	1.498,8	10.887,9	6.695,0
Langemark-Poelkapelle	5.252,9	163,2	5.089,7	423,3	4.666,4	3.166,9
Mesen	357,8	11,8	346,0	24,5	321,7	211,1
Poperinge	11.933,1	337,1	11.596,0	1.002,0	10.594,0	7.740,7
Vleteren	3.814,8	102,9	3.711,9	249,7	3.462,2	2.214,3
Wervik	4.361,2	224,3	4.137,0	531,4	3.605,6	2.526,8
Zonnebeke	6.757,3	274,3	6.483,1	701,8	5.781,1	3.773,1
Arrondissement Ieper	54.961,6	2.060,7	52.901,2	4.988,9	47.912,5	31.813,5
Anzegem	4.178,9	171,3	4.007,5	645,9	3.361,7	2.444,9
Avelgem	2.174,8	145,6	2.029,2	372,2	1.657,0	1.085,2
Deerlijk	1.681,6	141,7	1.539,9	494,4	1.045,5	654,8
Harelbeke	2.914,0	364,5	2.549,5	902,7	1.646,7	1.081,2
Kortrijk	8.003,1	988,3	7.014,7	2.052,4	4.962,5	3.369,2
Kuurne	1.000,8	104,2	896,6	418,7	478,1	266,9
Lendelede	1.315,0	62,2	1.252,8	239,5	1.013,2	708,3
Menen	3.307,0	379,5	2.927,5	851,0	2.076,3	1.292,6
Spiere-Helkijn	1.077,7	69,4	1.008,3	78,0	930,3	692,8
Waregem	4.508,7	454,8	4.053,9	1.319,5	2.734,3	1.697,0
Wevelgem	3.875,2	368,9	3.506,3	966,9	2.539,5	1.538,4
Zwevegem	6.324,2	325,0	5.999,2	1.000,5	4.998,7	3.967,6
Arrondissement Kortrijk	40.361,0	3.575,4	36.785,4	9.341,7	27.443,8	18.798,9

Grasland	Tuinen en parken	Boomgaarden	Bossen	Woestegronden	Recreatieterreinen	Gekadastreerde wateren	Gekadastreerde wegenis	Andere onbebouwde
2.134,4	64,0	32,6	561,1	33,9	9,8	32,5	96,4	86,2
756,0	13,6	0,8	2,4	20,3	2,9	6,9	5,3	34,7
2.642,8	232,1	110,3	713,2	714,3	53,4	87,6	167,3	1.012,8
3.131,1	28,5	39,1	112,6	48,1	68,7	82,8	29,3	38,8
1.750,6	40,6	23,6	281,2	21,8	6,4	31,1	25,9	73,8
1.167,1	132,9	11,8	59,8	351,7	92,2	70,4	25,6	87,6
2.176,2	101,3	54,2	821,1	28,8	14,5	22,8	93,5	83,4
1.130,1	30,3	18,5	240,3	7,5	3,9	1,2	21,9	68,4
1.452,0	41,0	43,7	446,3	15,0	18,5	10,0	40,1	75,5
2.270,2	3,8	17,5	17,5	7,2	4,0	33,4	11,2	17,7
18.610,5	688,1	352,1	3.255,5	1.248,6	274,3	378,7	516,5	1.578,9
6.664,2	40,8	8,1	62,1	53,7	5,6	205,6	29,5	44,2
1.694,3	31,4	0,0	325,3	14,0	1,5	24,3	21,3	36,1
951,4	12,0	16,4	92,3	0,2	2,7	0,3	9,5	18,0
1.469,6	37,8	19,3	17,5	5,0	0,3	4,2	4,7	71,8
3.060,1	9,5	21,7	7,5	0,5	0,1	15,2	6,8	10,0
13.839,6	131,5	65,5	504,7	73,4	10,2	249,6	71,8	180,1
2.791,7	28,5	3,0	227,1	7,6	1,9	6,9	11,6	29,7
3.217,5	117,3	18,4	441,5	75,9	78,8	79,6	64,5	99,4
1.415,3	11,8	0,6	23,6	4,6	1,5	0,9	13,4	27,8
94,1	4,5	4,0	0,8	1,6	1,1	0,1	1,3	3,1
2.504,8	49,2	9,0	192,3	4,1	12,6	5,9	22,2	53,2
1.146,2	9,7	7,3	64,4	0,4	0,0	1,6	6,3	12,0
926,3	35,2	5,0	9,3	15,1	3,0	3,0	27,6	54,3
1.745,8	34,0	3,6	152,4	5,5	0,1	1,3	19,7	45,6
13.841,7	290,2	50,9	1.111,4	114,8	99,0	99,3	166,6	325,1
629,2	49,0	32,6	115,8	3,0	5,8	5,5	15,6	60,3
434,8	48,9	5,5	20,5	20,8	2,2	14,7	3,3	21,1
275,5	40,1	5,3	15,1	9,6	0,2	0,7	4,6	39,6
403,7	41,5	11,5	7,7	16,3	4,4	17,8	14,1	48,5
1.011,4	174,8	17,1	81,5	43,6	27,7	5,9	31,9	199,4
132,8	28,6	1,9	0,3	8,9	0,7	1,4	5,8	30,8
258,6	5,9	17,0	0,3	4,9	0,0	0,5	3,4	14,3
580,7	48,6	5,5	4,2	15,0	8,8	12,4	20,5	88,0
171,7	15,5	1,0	22,1	5,3	0,5	0,8	3,0	17,6
658,9	110,0	14,2	13,3	17,7	38,6	16,3	36,6	131,7
690,9	64,2	3,4	1,4	15,8	1,3	14,0	19,9	190,2
746,7	76,1	19,8	52,0	33,5	3,9	1,7	23,9	73,5
5.994,9	703,2	134,8	334,2	194,4	94,1	91,7	182,6	915,0

Gemeente	Totale oppervlakte	Niet gekadastreerde oppervl.	Gekadastreerde oppervl.	Bebouwde oppervl.	Onbebouwde oppervl.	Akkerland
Bredene	1.307,9	121,4	1.186,5	324,3	862,1	398,1
De Haan	4.216,9	239,8	3.977,1	494,8	3.482,2	1.621,8
Gistel	4.225,4	246,7	3.978,7	449,2	3.529,6	2.371,0
Ichtegem	4.533,5	137,0	4.396,5	623,8	3.772,8	2.215,3
Middelkerke	7.565,3	473,5	7.091,9	654,1	6.437,8	3.872,1
Oostende	3.772,4	725,6	3.046,7	967,5	2.071,8	699,2
Oudenburg	3.538,3	268,1	3.270,2	326,9	2.943,3	1.641,3
Arrondissement Oostende	29.159,7	2.212,1	26.947,6	3.840,6	23.099,6	12.818,8
Hoogdele	3.783,6	136,0	3.647,6	585,9	3.061,9	2.128,4
Ingelmunster	1.615,7	120,5	1.495,2	417,8	1.077,4	731,7
Izegem	2.548,3	285,0	2.263,4	854,1	1.409,4	949,5
Ledegem	2.475,8	138,3	2.337,5	401,2	1.936,5	1.364,7
Lichtervelde	2.593,1	185,3	2.407,8	398,7	2.009,1	1.293,1
Moorslede	3.534,1	121,7	3.412,4	511,8	2.900,6	2.020,2
Roeselare	5.979,4	504,4	5.475,0	1.743,5	3.730,9	2.425,7
Staden	4.624,0	146,5	4.477,5	705,4	3.772,2	2.651,4
Arrondissement Roeselare	27.154,0	1.637,7	25.516,4	5.618,4	19.898,0	13.564,7
Ardooie	3.457,6	194,8	3.262,8	556,4	2.706,4	1.799,8
Dentergem	2.593,6	116,0	2.477,6	439,1	2.038,6	1.175,5
Meulebeke	2.934,8	122,4	2.812,4	526,3	2.286,2	1.635,1
Oostrozebeke	1.662,2	102,6	1.559,6	375,6	1.183,9	703,6
Pittem	3.442,2	137,5	3.304,7	431,8	2.872,9	1.922,5
Ruislede	3.020,2	92,6	2.927,5	368,6	2.559,1	1.395,5
Tielt	6.850,4	268,6	6.581,9	940,4	5.641,6	3.432,5
Wielsbeke	2.101,7	163,6	1.938,1	486,3	1.451,9	747,6
Wingene	6.842,1	244,3	6.597,8	795,3	5.802,1	3.175,0
Arrondissement Tielt	32.904,8	1.442,4	31.462,4	4.919,8	26.542,7	15.987,1
Alveringem	8.001,0	211,4	7.789,5	379,3	7.410,3	5.300,5
De Panne	2.389,7	193,8	2.195,9	293,5	1.902,4	730,2
Koksijde	4.396,0	310,7	4.085,3	782,7	3.302,7	1.519,3
Nieuwpoort	3.100,4	394,7	2.705,7	409,5	2.296,3	1.478,0
Veurne	9.634,0	427,9	9.206,1	574,8	8.631,3	5.979,0
Arrondissement Veurne	27.521,1	1.538,5	25.982,5	2.439,8	23.543,0	15.007,0
West-Vlaanderen	314.433,5	18.872,5	295.561,1	42.963,4	252.590,0	150.110,8

BRON: Statistiek van de bodembezetting
N.I.S. Administratie van het kadaster

Milieuproblemen

- Vergunningsaanvragen
- Wetgeving
- Integratie van milieuzorg en kwaliteitszorg
- Steunmaatregelen voor onderzoek of voor milieu-investeringen

Voor advies, informatie of begeleiding bij de dossiersamenstelling, contacteer:

Milieucl van de GOM - West-Vlaanderen

Grasland	Tuinen en parken	Boomgaarden	Bossen	Woestegronden	Recreatieterreinen	Gekadastreerde wateren	Gekadastreerde wegen	Andere onbebouwde
240,1	18,8	0,1	0,0	116,9	6,1	8,1	9,9	64,0
1.326,6	22,3	1,1	62,9	250,4	53,7	38,1	30,7	74,6
1.021,1	37,1	7,2	14,6	2,0	6,2	18,4	6,4	45,6
1.165,0	36,6	12,3	271,4	4,8	5,3	7,7	17,8	36,6
2.284,2	18,3	0,0	4,8	126,3	19,4	24,5	21,0	67,2
638,3	84,4	0,0	0,0	116,8	50,7	40,4	28,6	413,4
1.118,3	12,5	7,7	3,3	69,7	6,5	42,6	7,5	33,9
7.793,6	230,0	28,4	357,0	686,9	147,9	179,8	121,9	735,3
829,5	18,8	3,3	10,3	1,0	3,8	7,3	10,5	49,0
227,2	33,3	4,1	17,0	12,0	6,4	3,6	15,4	26,7
274,1	64,1	5,9	9,8	9,2	5,4	2,2	11,2	78,0
500,0	9,9	5,5	11,4	0,7	3,9	5,3	7,3	27,8
630,4	14,8	16,6	8,5	3,3	0,0	6,2	7,0	29,2
774,7	24,5	5,5	15,7	5,2	2,2	3,7	10,1	38,8
891,8	101,4	18,5	29,9	31,2	13,1	15,8	25,1	178,4
971,5	17,0	7,9	34,2	4,4	5,2	11,5	9,1	60,0
5.099,2	283,8	67,3	136,8	67,0	40,0	55,6	95,7	487,9
749,9	34,5	16,7	46,3	0,4	0,1	7,8	10,2	40,7
735,5	17,0	31,2	23,8	5,6	2,8	16,8	5,6	24,8
562,3	24,3	4,4	9,2	7,4	1,5	4,6	8,3	29,1
414,8	19,0	6,8	2,8	0,6	0,0	0,0	5,4	30,9
819,0	20,4	31,0	22,7	3,2	1,2	0,2	10,4	42,3
935,8	10,3	19,2	153,7	2,1	1,9	0,4	24,5	15,7
2.040,1	43,7	21,0	8,6	4,1	15,6	1,4	17,2	57,4
559,4	35,9	11,1	16,8	13,7	1,8	11,2	7,8	46,6
2.030,6	39,6	19,8	455,6	12,2	9,1	0,3	13,0	46,9
8.847,4	244,7	161,2	739,5	49,3	34,0	42,7	102,4	334,4
2.035,0	26,5	3,4	4,1	2,3	1,0	10,8	5,9	20,8
345,8	14,3	0,0	111,4	624,2	13,5	0,3	9,6	53,1
826,2	44,4	2,0	53,7	698,6	15,6	16,0	30,0	96,9
490,5	33,5	0,1	1,8	129,4	9,8	45,1	22,0	86,1
2.464,2	26,7	2,2	3,7	29,6	8,5	29,8	31,1	56,5
6.161,7	145,4	7,7	174,7	1.484,1	48,4	102,0	98,6	313,4
80.188,6	2.716,9	867,9	6.613,8	3.918,5	747,9	1.199,4	1.356,1	4.870,1

Rationeler energieverbruik

Voorlichting over:

- Rationeel Energieverbruik (REG)
- Energiebesparingsmogelijkheden
- Steunmaatregelen voor onderzoek of REG-investeringen
- Energiezelftest

Voor advies, informatie of begeleiding bij de dossiersamenstelling, contacteer:

Energiecel van de GOM - West-Vlaanderen

KMO-begeleider en wegwijzer

GOM - West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33
8310 Assebroek-Brugge
Tel. 050/36.71.00
Fax 050/36.31.86

Verloop van de sociaal-economische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen, toestand februari 1998

Werkloosheid

In december 1997 telde West-Vlaanderen 36.932 niet-werkende werkzoekenden (zie grafiek 1)⁽¹⁾. Dit is ruim 2.500 personen of 6,4 % minder dan in december 1996. De daling op jaarbasis is gestart in juni 1996 en bereikte een maximum in januari 1997. Daarna zwakte de dalende trend af tot in juli en begon daarna weer aan een opwaartse klim. In 1997 lag het aantal niet-werkende werkzoekenden globaal 6 % lager dan in 1996.

In december was er in alle West-Vlaamse arrondissementen een daling van de werkloosheid op jaarbasis, zij het in verschillende mate. In de zuidelijke arrondissementen Tielt (- 13,5 %), Roeselare (- 12,1 %) en Kortrijk (- 10,0 %) daalde de werkloosheid het snelst ten opzichte van vorig jaar. Ook in het arrondissement Ieper was er een aanzienlijke afname (- 9,5 %). In de arrondissementen Diksmuide (- 3,9 %), Veurne (- 3,8 %) en Oostende (- 3,2 %) lag de daling heel wat lager. Onderaan de rangschikking staat het arrondissement Brugge met een afname van 1,6 %.

In het Vlaamse Gewest bedroeg het aantal niet-werkende werkzoekenden in december 1997 ruim 233.700 personen, wat 6,3 % minder is dan in december 1996.

De jeugdwerkloosheid is in december 1997 met 2,3 procentpunt gedaald ten opzichte van dezelfde maand van het jaar ervoor. In alle maanden van 1997 was het trouwens zo dat het aandeel van de jeugdwerkloosheid lager was dan in de respectievelijke maanden van 1996. De evolutie is bovendien nog in een ander opzicht gunstig. De daling op jaarbasis was namelijk in de tweede helft van 1997 groter dan in de eerste helft van 1997.

Lopende werkaanbiedingen

Eind december 1997 registreerde de VDAB 2.983 lopende werkaanbiedingen in West-Vlaanderen. Dit is 31,8 % meer dan eind december 1996. Ook in de vorige maanden van 1997 verliep het aantal openstaande vacatures bij de VDAB gunstig. In 1997 waren er op het einde van elke maand gemiddeld 17,6 % meer lopende werkaanbiedingen dan in 1996.

Bouwnijverheid

In september 1997 werd de bouw van 527 woningen vergund⁽²⁾. Ten opzichte van september 1996 is dit 20,9 % minder. In de vorige maanden van 1997 was er enkel in april en in augustus een stijging op jaarbasis. Over het algemeen waren de schommelingen van deze statistiek de afgelopen maanden zeer groot. Globaal werden in de eerste negen maanden van 1997 zo'n 11 % minder woningen vergund dan in dezelfde maanden van 1996.

Omzet

De grote bedrijven met zetel in West-Vlaanderen⁽³⁾ realiseerden in oktober 1997 een omzet van 153,0 miljard frank. Dit is het hoogste omzetcijfer van de eerste tien maanden van 1997 (zie grafiek 2). In nominale termen groeide de omzet met 8,2 % ten opzichte van oktober 1996. In de eerste tien maanden van 1997 lag het totale omzetcijfer bijna 7 % hoger dan in dezelfde periode van 1996. Deze toename stemt overeen met een omzet van 84,5 miljard frank.

Investeringen

De investeringen van de grote bedrijven met zetel in West-Vlaanderen⁽⁴⁾ bedroegen in oktober 1997 ongeveer 5,7 miljard frank. Op jaarbasis is dit een vooruitgang met 10,6 %. De totale toename van de investeringen in de periode van januari tot oktober 1997 bedraagt bijna 6 miljard frank of 13 %.

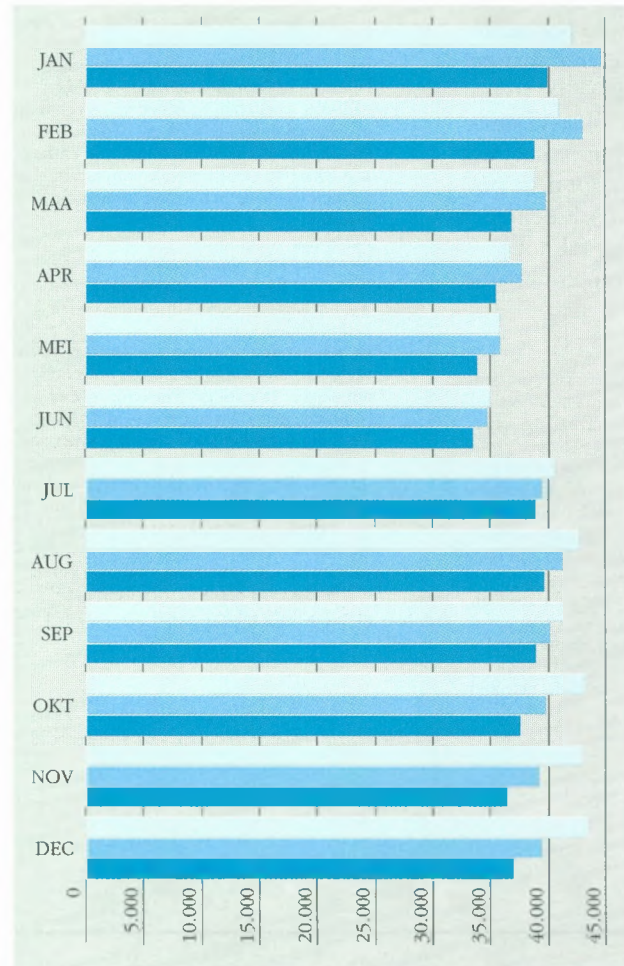
Elektriciteitsverbruik

Tijdens het derde kwartaal van 1997 noteerden de West-Vlaamse bedrijven een elektriciteitsverbruik van 1.050.853 Mwh. Dit is 5,3 % meer dan in het derde kwartaal van 1996. Ook in de vorige kwartalen van 1997 was er een toename op jaarbasis, zij het minder groot.

Conjunctuurindicator Nationale Bank

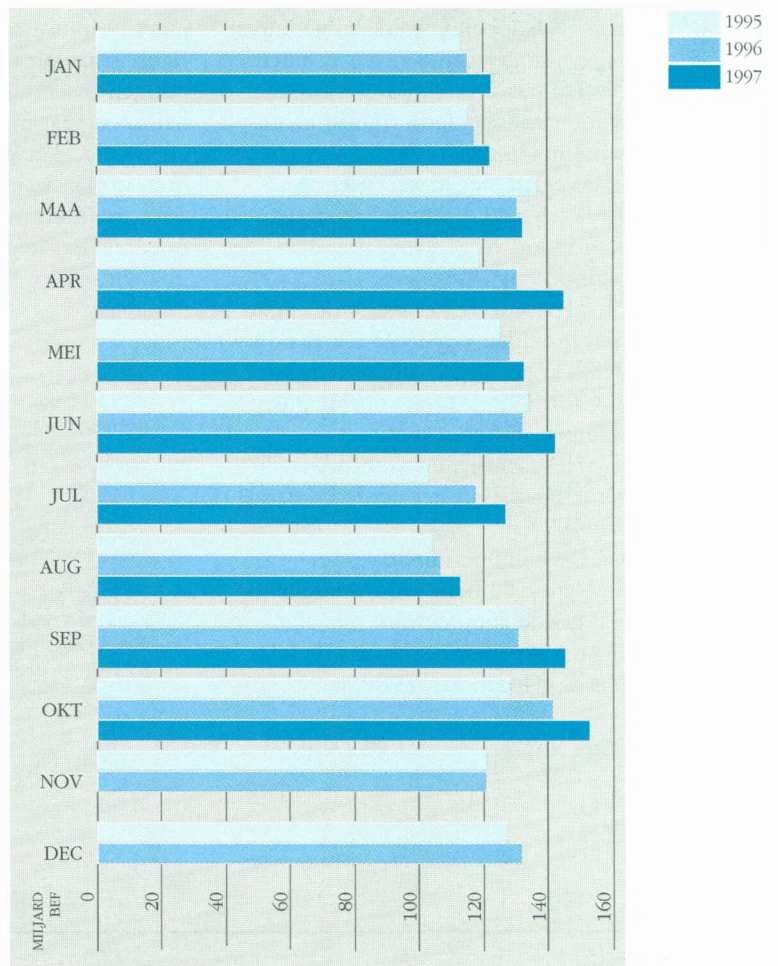
In december 1997 bereikte de bruto synthetische conjunctuurcurve⁽⁵⁾ een waarde van - 3,5. De recente waarden van deze indicator blijven wijzen op een goede conjunctuur (zie grafiek 3). Deze gunstige evolutie is vooral merkbaar in de industrie en de handel. Ook in deze sectoren is de recentste brutowaarde gestegen. In de industrie is de brutowaarde zelfs amper nog negatief (- 1,3). De afgevlakte synthetische curve (die met enkele maanden vertraging berekend wordt) is sedert begin 1997 opwaarts gericht en blijft een positieve trend vertonen.

Grafiek 1
Evolutie van het aantal niet-werkzoekenden in West-Vlaanderen

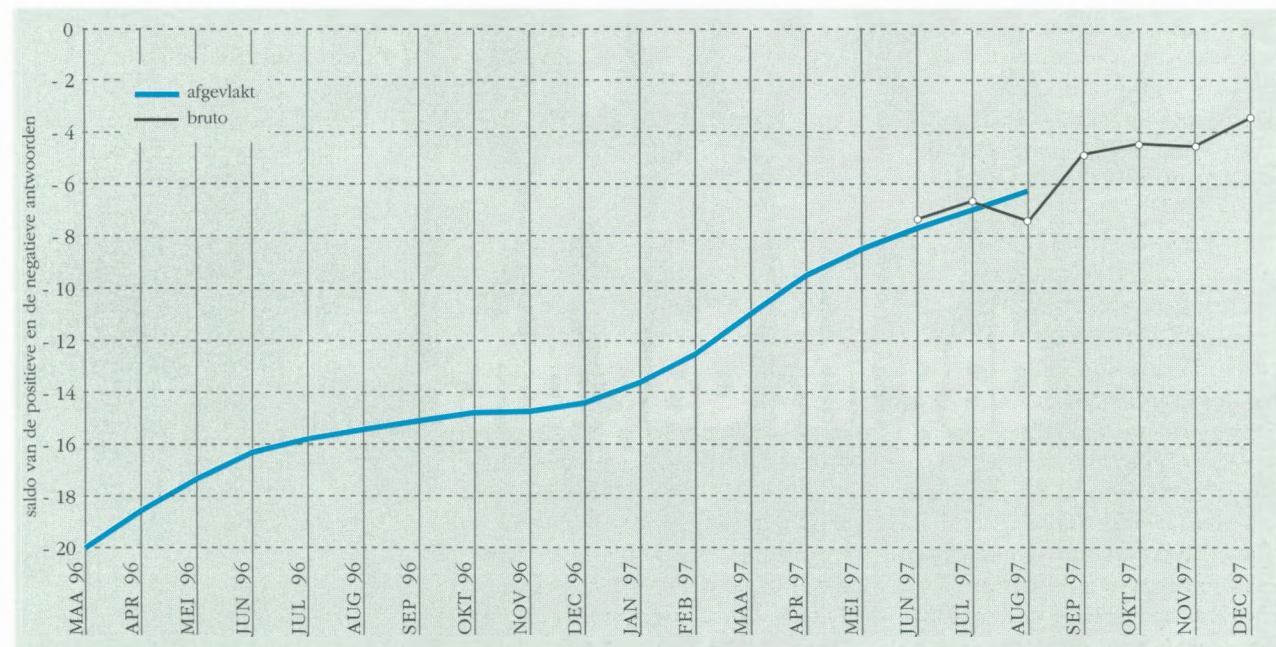
BRON: VDAB, grafische verwerking WES

Grafiek 2
Evolutie omzet West-Vlaamse bedrijven

BRON: VDAB, grafische verwerking WES

Grafiek 3
Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

BRON: NBB, grafische verwerking WES

Besluit

De statistiek van de werkloosheid blijft in gunstige richting evolueren. De lopende werkaanbiedingen blijven hoger dan een jaar geleden.

De statistiek van de vergunde woningen is onderhevig aan grote schommelingen. Globaal werden er in de eerste negen maanden van 1997 zo'n 11 % minder woningen vergund in vergelijking met dezelfde periode van 1996.

Het omzetcijfer lag in de eerste tien maanden van 1997 telkens duidelijk hoger dan in dezelfde maanden van 1996. Ook voor de investering is dit het geval.

Het elektriciteitsverbruik evolueerde positief in het derde kwartaal van 1997.

De conjunctuurcurve van de Nationale Bank wijst duidelijk op een goede conjunctuur. De afgevlakte curve blijft opwaarts gericht. Het is geleden van 1989 dat

de waarden van de afgevlakte synthetische curve nog zo hoog waren in West-Vlaanderen.

Samenvattend blijkt uit de conjunctuurindicator van de Nationale Bank (waarvan zeer recente waarnemingen beschikbaar zijn) dat het goed gaat met de West-Vlaamse economie. Dit wordt door heel wat indicatoren bevestigd. Of deze positieve trend nog verder zal toenemen of eerder zal stagneren, zal nog moeten blijken uit recentere waarnemingen.

- (1) Onder werklozen wordt verstaan : het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschreven en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen (50 jaar of ouder) niet zijn opgenomen.
- (2) Vergunde woningen in woongebouwen en in niet-woongebouwen.
- (3) Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit

in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt doordat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Maandelijkse procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 20 miljoen of meer aangifte doen op maandbasis. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittreders' vallen dan minder op en kunnen elkaar misschien meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementele niveau.

(4) Zie vorige voetnoot.

(5) De constructie van de indicator van de Nationale Bank verloopt als volgt : er wordt maandelijks een enquêteformulier aan bedrijfsleiders verzonden. Daarin gaat men na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie mogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen, en dit voor alle ondervraagden. In tegenstelling tot de nationale indicator worden de antwoorden hier niet gewogen. De maandelijkse resultaten van de enquête worden op een grafiek uitgezet. De curve wordt afgevlakt. Zo kan men de trend gemakkelijker onderkennen.

Een team medewerkers

tot uw dienst, dag in, dag uit.

GASELWEST

IMEWO

Electrabel Distributie Vlaanderen verzorgt de dienstverlening in opdracht van Gaselwest en Imewo

De Vlaamse regering heeft het licht op groen gezet voor de uitbreiding van het **bedrijventerrein Plassendale** te Oostende.

Het bedrijventerrein wordt in twee fases gerealiseerd: Plassendale II heeft een bruto oppervlakte van ongeveer 20 hectare en Plassendale III van 30 hectare. De kosten worden respectievelijk geraamd op 143 miljoen BEF en 308 miljoen BEF. De Vlaamse overheid subsidieert beide projecten voor 79 miljoen BEF.

De **offset-drukkerij Ter Roye en het pré-pressbedrijf Graficon**, sinds 1997 gehuisvest langs het kanaal Gent-Brugge te Steenbrugge, en de offsetdrukkerij en boekbindery Catharine Press uit Sint-Pieters-Brugge komen naar Oostkamp. Aan de Siemenslaan wordt op een terrein van 2,5 hectare een nieuw grafisch centrum uitgebouwd. De herlocalisatie zal in fases verlopen. Het grafische driespan met aan het hoofd de familie Flamey realiseerde in 1996 een omzet van ruim 450 miljoen BEF. Er zijn 105 mensen tewerkgesteld.

De Vlaamse Havencommissie (VHC) heeft de investeringen in de Zeebrugse voorhaven, nodig voor de komst van de **Zweedse woudproductengroep Stora**, eenparig gunstig geadviseerd. Wel vraagt de commissie bijkomend onderzoek naar de uitvoering ervan. Stora kiest voor Zeebrugge als centrale distributieplaats voor al zijn verscheppingen vanuit het Noorden, bestemd voor Europa. Op termijn levert dat tweehonderd extra jobs op.

Bekaert richt samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) uit Mol en de Amerikaanse firma Advanced Refractory Technologies (ART) een gezamenlijke vennootschap op. 'Bekaert Dymonics' staat in voor de productie en commercialisering van nieuwe deklaagtechnieken in Europa. Bedekkingstechnieken vormt één van de kerncompetenties van Bekaert. ART is producent van hoogwaardige niet-oxidische keramische poeders en sinds enkele jaren actief in geavanceerde vacuumbekkingstechnologieën. VITO is actief op diverse technologiedomei-

nen, onder meer oppervlaktetechnologie. Voor haar onderzoek naar de toepassingen van diamantachtige deklagen in de industrie verwierf de VITO een unieke en internationale reputatie.

Het samenwerkingsverband bundelt de technologische kennis en de commerciële toepassingen van de drie partners. Bekaert Dymonics richt zich in de eerste plaats op de introductie van verschillende types diamantachtige deklagen op de markt. De diamantachtige deklagen worden gekenmerkt door hoge hardheid, extreem lage wrijving en hoge sleetvastheid. Hierdoor zijn ze geschikt voor een brede waaier van industriële toepassingen zoals beschermplaten tegen slijtage van bewegende machineonderdelen, matrijzen voor het omvormen van metalen, en als krasvaste deklagen voor optische toepassingen. De vennootschap wordt in Zulte gevestigd.

De **luchthaven van Oostende** beleefde in 1997 een recordjaar. De vrachtrafiek steeg met 15,18% tot 105.699 ton. Het passagiersvervoer kende een groei van 90.474 in 1996 tot 126.196 in 1997. Dit is een stijging van 39,5%. Het chartervervoer is in 1997 verdubbeld ten opzichte van 1996. In totaal werden 77.117 passagiers vervoerd met chartervliegtuigen. Vanaf 1998 gaat de luchthaven selectief te werk bij het aantrekken van vrachtrafiek. Vliegtuigen die ouder zijn dan 28 jaar krijgen geen toestemming meer om vanaf Oostende te opereren.

De nieuwe **'Vlaanderen Vakantieland'**-brochure is uit. De brochure bevat beknopte toeristische uitleg per stad of regio, gevolgd door de arrangementen. Dit zijn verblijven, tegen laagseizoentarieven, in hotels, appartementen en hoeses, gekoppeld aan iets extra zoals een museumbezoek, een boottocht en dergelijke. Naast de arrangementen is er ook de formule van kamer met ontbijt. Zowel cultuurliefhebbers, gastronomen als de actieve ontdekkers van de Kunststeden, de Kust en Groen Vlaanderen komen aan hun trekken in 'Vlaanderen Vakantieland'. De brochure is gratis te verkrijgen bij alle VVV-kantoren, diensten voor toerisme en postkantoren.

foto: J.J. Soenen

• • •

De twaalfde editie van het 'Forum for Applied Biotechnology' (FAB) heeft plaats op 24 en 25 september 1998 in het Provinciaal Hof te Brugge. Het Forum wordt jaarlijks georganiseerd door de Gom - West-Vlaanderen en de Faculteit van de Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de Gentse Universiteit. Dit jaar is ook de Katholieke Universiteit van Leuven coörganisator. Het FAB creëert een platform voor wetenschappers en bio-ingenieurs actief in het domein van de biotechnologie en de aanverwante disciplines. De confrontatie van onderzoek en industrie genereert daarbij technologietransfer en samenwerkingsverbanden.

Voor het programma, of voor meer informatie kunt u het administratief centrum van het FAB contacteren op adres van de Gom - West-Vlaanderen, tel. 050/36 71 00 fax 050/36 31 86

• • •

Metaalwarenbedrijf **Lecot** uit Heule-Kortrijk realiseerde in 1997 een omzet van één miljard BEF. Dit is een stijging met tien procent in vergelijking met 1996. De firma is actief in de groothandel van hang- en sluitwerken voor ramen en deuren. Het bedrijf verkoopt ook elektrische gereedschap, industriële machines en veiligheidssystemen. Een nieuwe belangrijke activiteit is Lecodata, de soft- en hardwareafdeling van Lecot. In mei 1996 werd een filiaal te Brugge geopend.

Zaakvoerders Paul Lecot en Philippe de Veyt

In hetzelfde jaar nam Lecot de BVBA Artmetal in Wichelen over. De fabricage van stofafzuigingsystemen en spuitcabines werden ondergebracht in een aparte bvba Artmetal Constructie Wichelen. Bij de firma Lecot werken 132 werknemers.

• • •

De haven van Zeebrugge heeft een uitstekend jaar achter de rug. Het maritieme goederenverkeer steeg met 14% ten opzichte van het jaar 1996 tot 32,5 miljoen ton. De ro-ro-sector noteerde een groei van 14,5% ; in totaal werd voor 14,7 miljoen ton vracht vervoerd. De aangroei is onder meer toe te schrijven aan de verhoogde frequentie van het aantal afvaarten naar Noorwegen en aan de start van een nieuwe lijn tussen Zeebrugge en Dartford. De containertrafiëken groeiden in 1997 aan met 20,9% tot 7,6 miljoen ton. De haven van Zeebrugge profileert zich tevens verder als draaischijf en distributiecentrum voor nieuwe auto's. De beslissing van American Port Services om zich in de haven te vestigen heeft deze positie nog versterkt. Met deze gunstige groeicijfers is Zeebrugge de snelst groeiende haven op de as Le Havre-Hamburg.

• • •

De Vlaamse regering gaat **twee nieuwe bedrijventerreinen** ondersteunen in **Diksmuide** en **Veurne**. In Diksmuide zijn momenteel alle bedrijventerreinen volzet. Het nieuwe bedrijventerrein Kaaskerke-Zuid bestaat uit twee aansluitende bedrij-

venterreinen: een regionaal en een lokaal bedrijventerrein. Het regionale bedrijventerrein heeft een brutooppervlakte van 12,5 hectare. De totale kostprijs bedraagt 139 miljoen BEF waarvan 30,5 miljoen BEF gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid. Het lokale bedrijventerrein heeft een brutooppervlakte van bijna 10 hectare. De investering bedraagt 100 miljoen BEF waarvan 19,3 miljoen BEF door de Vlaamse overheid wordt betaald. Opvallend is dat het lokale bedrijventerrein nu reeds bijna volledig is volzet. Van het regionale bedrijventerrein is ongeveer de helft verkocht.

In Veurne wordt het bestaande bedrijventerrein Veurne I uitgebreid met een oppervlakte van 15 hectare. De totale kostprijs bedraagt 52 miljoen BEF waarvan 18 miljoen BEF betaald wordt door de Vlaamse overheid. Met de kandidaat-investeerders die reeds gekend zijn, is ruim twee derde van het bedrijventerrein ingenomen.

• • •

De autopc, het eerste resultaat van de samenwerking tussen **Lernout & Hauspie** en het Amerikaanse Microsoft, werd begin januari door Microsoft voorgesteld op de elektronicashow te Las Vegas. Dez autoradio geeft routebeschrijvingen en weginformatie en wordt bediend via gesproken commando's. De spraakherkenningstechnologie van Lernout & Hauspie zorgt er voor dat de computer deze commando's begrijpt. De computer een stem laten herkennen in een auto, is echter niet zo evident omdat er in een wagen veel geruisstoornissen zijn.

Verscheidene belangrijke auto-elektronica producenten ondertekenden een verbintenis met Microsoft om de komende maanden de autopc op basis van de Microsoft-specificaties te bouwen. De integratie van de software in Microsofts autopc zet de poort ook open naar andere toepassingen. Microsofts autopc draait onder Windows CE dat speciaal voor consumentenelektronica (zoals persoonlijke agenda's of beperkte zakcomputers) ontwikkeld is. L&H kondigde reeds aan dat zijn spraaksoftware volledig compatibel is met Windows CE. Dit betekent dat de L&H-technologie in principe klaar is om ook andere elektronische instrumenten onder Windows CE met spraak uit te rusten.

De West-Vlaamse groep **Vandemoortele** en het Amerikaanse voedingsconcern Cargill richten een fifty-fifty joint venture op voor hun gezamenlijke activiteiten in het bottelen, verpakken en verkopen van plantaardige oliën. Vandemoortele wil zich in de toekomst vooral concentreren op de productie van verpakte voedingsproducten met een hoge toegevoegde waarde zoals tafelolies, margarine, sausen, soja-producten en diepvriesdeeg.

In het kader van deze strategie verkocht de groep vorig jaar reeds zijn vier Vamo-Mills-fabrieken in België en Duitsland. In België gaat het om een fabriek in Gent en een raffinaderij van vloeibare oliën in Izegem. Voor Vandemoortele ligt de vertrafficaderij te Izegem in het verlengde van de olieraffinaderijen. Ze vormen een bulkactiviteit die niet langer past in de strategie van de groep.

De groep behoudt wel zijn fabrieken voor verpakte vetten in Hamburg en die van margarine en verpakte vetten in Izegem. Zij behoren immers tot de verpakte voedingsproducten waarop Vandemoortele zich wil concentreren. De groep Vandemoortele telt 40 vestigingen in Europa en stelt 3.800 mensen te werk.

Het farmaceutisch bedrijf **Omega Pharma** uit Zwevegem boekte vorig jaar een omzet van 390 miljoen BEF. Dit is een groei van 44% ten opzichte van 1996. Door de overname van de firma's Lomed en Promedis wordt Omega Pharma nu de grootste leverancier in Vlaanderen van producten die niet onderworpen zijn aan de voorschriftplicht. Voor dit jaar verwacht de firma een omzet van 960 miljoen BEF.

In aanwezigheid van gouverneur P. Breyne werd op dinsdag 27 januari 1998 het **provinciehuis Abdijbeke** te Sint-Andries officieel in gebruik genomen. Het huidige gebouw dateert van de jaren zeventig en bood tot vorig jaar onderdak aan het ministerie van Financiën en de gewestelijke directie van de post. Het provinciebestuur van West-Vlaanderen heeft het gebouw aangekocht als gevolg van het tekort aan kantoorruimte in het provinciehuis Boeverbos. Door het recent goedgekeurde personeelsplan en de uitbreiding van het takenpakket is de personeelsbezetting bij de provincie

immers sterk toegenomen.

In Abdijbeke zijn de volgende diensten met een totaal van 80 personeelsleden gevestigd: onthaal en expeditie, toerisme en recreatie, gebouwen, West-Vlaamse vereniging voor Vrije Tijd, de afdelingen waterwegen en waterlopen van de technische dienst, economie en landbouw, visserij en middenstand, overheidsopdrachten en patrimonium, VGV en algemene diensten.

Dit jaar zal ook het nieuwe gebouw dat opgetrokken wordt vóór het provinciehuis Boeverbos in gebruik worden genomen, waarna de renovatie van het bestaande gebouw zal gestart worden.

Met de renovatie van het Tolhuis in de Brugse binnenstad zal tegen eind 1999 een uitgebreid programma zijn afgewerkt voor de behuizing van de logistieke diensten.

De Belgische machineverkooper **Bia** heeft een nieuwe vestiging van zijn containerdivisie geopend in de Antwerpse haven. Binnenkort start het bedrijf ook een technisch kantoor in Zeebrugge. Bia verkoopt machines voor wegenbouw, burgerlijke bouwkunde en steengroeven.

Dit beslaat twee derde van de omzet. Hiernaast verkoopt Bia ook machines van het Finse merk Sisu voor het behandelen van containers (onder meer straddle carriers). Voor deze activiteit boekte Bia in 1997 500 miljoen BEF omzet. De haven van Antwerpen is de grootste afnemer van deze straddle carriers. Omdat Zeebrugge zich meer en meer als een containerhaven positioneert opent Bia er binnenkort een ondersteunend kantoor. Bia met hoofdzetel in Overijse behaalde in 1997 een omzet van 1,6 miljard BEF. De groep stelt 100 mensen te werk.

Tracto, het wegtransport dat behoort tot de CMBTgroep en gevestigd is te Zeebrugge, gaat een container/trailer freight stuffing center bouwen op een oppervlakte van 3000 m². Dit is een overslagplatform, voornamelijk bestemd voor het stufen en strippen van containers en het herladen van vrachten op trailers/containers. Bij de loods komt ook nog een administratief gebouw, een herstellingsplaats en laadkades. De investering bedraagt 50 miljoen BEF.

europartner® time systems | sales management

**TIJDSREGISTRATIE
JOBOPVOLGING
NACALCULATIE**

Wie doet wat?
Aan welk order of project?
Verbruikte materialen?
Aantal?
Wanneer en hoelang?
Niet-productieve uren?
Rendement?
Controle voorcalculatie?

EUROCAP software

**ECHTE MOBILITEIT
VOOR VERTEGENWOORDIGERS**

- Complete PC in handformaat
- Geen opstarttijden
- Probleemloze Windows '95/NT connectiviteit

PROSPECTIE - DATABASE

- Eenvoudig en overzichtelijk
- Uiterst selectieve database
- Windows '95/NT

Europartner Time Systems bvba • Ringlaan 20 • B-8520 Kuurne
E-mail: info@europartner.be • Tel.: (056) 35 54 16 • Fax: (056) 37 27 95

•••

Watco-West, gelegen aan de Kleine Pathoekeweg te Brugge breidt uit. De firma investeert ruim 200 miljoen BEF in de bouw van een nieuwe loods met een automatische sorteerlijn voor PMD-afval, of plastic-, metaal- en drankverpakkingen. De huidige sorteerinstallatie wordt omgebouwd tot een systeem voor papier en karton. Ook een nieuw administratief complex wordt voorzien. Watco-West verwerkt op jaarbasis ruim 100.000 ton afval voor de Brugse en Oostendse intercommunes voor huisvuilverbranding. Met de automatische sorteerlijn voor de PMD-fractie zal 500 kilogram per uur worden gesorteerd; manueel bedraagt dit nu 140 kilogram per uur. Ondanks de automatisering blijft de tewerkstelling van 60 personeelsleden behouden. Watco-West behaalt een omzet van 350 miljoen BEF.

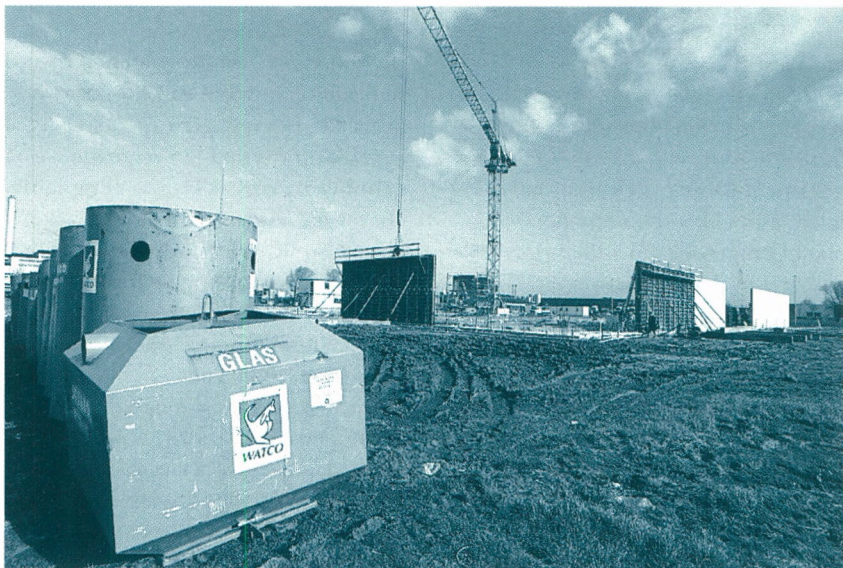

foto: Jan Vernieuwe, Brugge

•••

Vanaf 1 maart 1998 start een **nieuwe dienst** per kruiplijncoaster tussen **Zeebrugge** en **Duisburg**. Het gaat om het vervoer van containers van en naar het Duitse hinterland.

Er zullen twee rondvaarten per week zijn zodat een maximale capaciteit van ongeveer 40.000 TEU per jaar kan worden aangeboden. De regio die via Duisburg wordt bediend is een zeer belangrijk hinterland voor Zeebrugge en de zeereederijen die er aanlopen. Voor Duisburg is deze nieuwe verbinding een bevestiging van zijn strategisch belang als logistiek en intermodaal knooppunt. In Duisburg zullen de containers met Rijnschepen naar de Bovenrijn verder worden verscheept of verder vervoerd via het spoor en de weg.

•••

De Belgium-Japan Association & Chamber of Commerce (BJA) en de Belgium-Luxembourg Chamber of Commerce in Japan (BLCCJ) gaan gezamenlijk van start met een steunprogramma voor de export naar Japan. Het YES programma (Young Executive Stay) wil tien jonge Belgische kaderleden naar Japan sturen voor een verblijf van twee weken. Zo worden ze ingewijd in de Japanse manier van zaken doen en krijgen ze de gelegenheid om contacten te leggen met eventuele Japanse zakenpartners. **Het YES programma loopt van 8 tot 21 november 1998**. De einddatum voor de inschrijvingen werd vastgesteld op 24 april 1998. Voor meer informatie contacteert u de Belgium-Japan Association & Chamber of Commerce: tel. 02/644 13 33 fax 02/644 23 60

BUDGET
PLUS

Dé rekening
u op het
lijf geschreven.

Bank van Roeselare nr. Noordstraat 38 • 8000 Roeselare • Focus Advertising

Informeer naar uw
voordeelpakket bij uw
BR-contactpersoon

EEN VEELZIJDIG FINANCIËEL PAKKET
IN DIENST VAN UW
ZAKELIJKE EN PRIVÉ BELANGEN

BANK VAN ROESELARE
ÓNZE BANK VAN A TOT Z
Kwaliteit telt meer dan tijd.

Uitwisseling van informatie, ervaring en knowhow tussen grote en kleine ondernemingen

In praktijkgerichte workshops van een tiental personen wordt door KMO-managers en deskundigen van grote bedrijven van gedachten gewisseld rond actuele bedrijfsuitdagingen. Wij stippen hieronder uit het gevarieerde aanbod van onze vier deelprogramma's enkele onderwerpen aan, waarrond het debat kan gevoerd worden. Deze informele en ongedwongen debatten leveren unieke informatie op die u toelaten uw beleid te optimaliseren in :

TECHNOLOGIE

- ◇ *Strategische innovaties in product en proces*
- ◇ *Procestechnologie en flexibiliteit*
- ◇ *Informatietechnologie en telematica*

EXPORT

- ◇ *Starten en groeien met export*
- ◇ *Marketing- en verkoopplannen bij export*
- ◇ *Exporteren binnen de Europese Unie of naar nieuwe markten?*

MILIEU

- ◇ *Afvalpreventie en verpakkingsafval*
- ◇ *Opslag van gevaarlijke stoffen en bodemverontreiniging*
- ◇ *Beperking van waterverbruikskosten*

FINANCIËN

- ◇ *Financiële planning op korte, middellange en lange termijn*
- ◇ *Overnames en opvolgingsplanning*
- ◇ *De Euro: betalen met gelijke munt*

Link is een initiatief van de GOM West-Vlaanderen in samenwerking met :

- BANK BRUSSEL LAMBERT • BANK VAN ROESLARE • BEKAERT • BEKAERT TEXTILES
- DAIKIN EUROPE • DECEUNINCK PLASTICS INDUSTRIES • ERTA
- GENENCOR INTERNATIONAL • GENERALE BANK • KREDIETBANK
- LEVI STRAUSS • LIEVENS & C° BELASTINGSCONSULENTEN • LVD
- NEW HOLLAND • PHILIPS • PICANOL • SIEMENS • VANDEMOORTELE
- VAN DE WIELE

Voor meer informatie en een volledige folder kunt u steeds terecht bij :

GOM - West-Vlaanderen
Luc Vermandere
Pascal Walrave
Baron Ruzettelaan 33
8310 Assebroek/Brugge

Tel : 050/36 71 00
Fax: 050/36 31 86
E-mail: gom@gomwvl.be

• • •

Gouverneur Breyne bezoekt samen met Duitse ambassadeur West-Vlaamse bedrijven

Gouverneur Paul Breyne heeft op dinsdag 3 februari 1998 samen met dr. Rolf Hofstetter, ambassadeur van Duitsland te Brussel, een bezoek gebracht aan de bedrijven Latexco in Tielt en Isoglass in Desselgem. Ze werden vergezeld door eregouverneur Olivier Vanneste en Norbert Vanhove, directeur-generaal van de GOM - West-Vlaanderen. Ook de burgemeesters van Tielt en Waregem waren aanwezig.

Bedoeling was om de goede contacten tussen de West-Vlaamse bedrijven en Duitsland verder uit te bouwen. Latexco nv, werd in 1955 gesticht en produceert matraskernen. Het bedrijf fungeert als toeleverancier voor de matrassenindustrie die deze kernen verder aankleedt met matrasstof.

Latex, de grondstof van matraskernen, wordt gewonnen uit de rubberboom in Zuid-Oost Azië.

De natuurlijke elasticiteit en flexibiliteit van dit materiaal waarborgen een matras van hoge kwaliteit. Het bedrijf telt 250 werknemers en realiseerde in 1997 een omzet van 2,5 miljard BEF. Latexco exporteert 87% van haar productie. Vorig jaar ontving het bedrijf de Oscar voor export.

Isoglass ontstond in het begin van de jaren zeventig en produceert glaswol voor isolatie. De fabriek in Desselgem, die gebouwd is in 1981,

telt 130 werknemers en heeft een omzet van 1 miljard BEF. De grondstoffen van glaswol zijn glas en zand die op zeer hoge temperatuur worden omgezet in glasvezel.

Momenteel worden uitbreidings- en herstructureringswerken uitgevoerd die de productiecapaciteit van de firma zullen verdrievoudigen.

• • •

Goed nieuws uit de regio Brugge: transportzone Zeebrugge breidt uit !

Als initiatiefnemer is de GOM - West-Vlaanderen verheugd met de uitbreiding van de *transportzone* langs de Baron de Maerelaan te Zeebrugge. Het betreft een *uitbreiding met 10,3 ha aan terreinen*, die opgenomen is in de jongste gewestplanwijziging. Na realisatie zal de totale oppervlakte van de zone 73,3 ha bedragen.

Op initiatief van de GOM - West-Vlaanderen werden in 1982, samen met de privé-sector, de infrastructuurwerken voor de ontsluiting van de transportzone te Zeebrugge aangevat. Op 9 maart 1982 stichtten drie participanten de Transportzone Zeebrugge nv (TZZ nv) : de GOM - West-Vlaanderen, de groep L.L.&N. De Meyer nv, Gebouwen en Bruggen nv en de Nationale Investeringsmaatschappij.

De transportzone beoogt de uitbouw van een polyvalente zone voor transport- en havengebonden activiteiten, die geen directe binding met het water nodig hebben, maar wel

voeling hebben met de haven.

De transportzone van Zeebrugge is hoe langer hoe meer één van de belangrijke zenuwcentra van het havengebied van Zeebrugge.

Momenteel zijn een 70-tal bedrijven in de zone actief. De GOM - West-Vlaanderen benadrukt hierbij de meerwaarde die voor de Brugse regio wordt gecreëerd van de groeiende distributiefunctie en de stijgende tewerkstellingsmogelijkheden voor de streek. Van 1984 tot 1997 steeg de werkgelegenheid op de transportzone gestadig tot 950 personen. Door de derde uitbreidingsfase zal dit aantal ongetwijfeld nog verder toenemen. Een aantal nieuwe investeerders heeft zich tijdens de jongste weken aangemeld. Bijzonder belangrijk is ook de steun van de Vlaamse regering aan de infrastructuurwerken in de laatste uitbreidingsfase.

Deze werken worden verzorgd door de intercommunale WIER.

De Vlaamse regering verleent 16 miljoen BEF steun voor de wegenwerken. Deze werken zullen tegen begin 1999 klaar zijn en onmiddellijk resulteren in arbeidsplaatsencreatie.

• • •

Gom-cel zonevremde bedrijven boekt resultaten

De cel stedenbouw van de GOM-West-Vlaanderen die zich specifiek bezighoudt met de problematiek van de zonevremde bedrijven in samenwerking met de intercommunales WITAB en Leiedal, behaalt resultaten.

De uitbreidingsmogelijkheden van de zonevremde bedrijven is sinds enkele jaren een grote bezorgdheid van de GOM - West-Vlaanderen. Het zoeken naar oplossingen staat hoog in de prioriteitschaal van de West-Vlaamse GOM. De reden is eenvoudig. Hierin schuilt een onmiddellijk succes op het vlak van nieuwe arbeidsplaatsen.

Naar aanleiding van de herziening van de gewestplannen Kortrijk en Roeselare-Tielt had deze cel een aantal voorstellen ingediend bij de Vlaamse regering om zonevremde bedrijven uitbreidings- en aanpassingsmogelijkheden te geven.

Voor wat het gewestplan Kortrijk betreft werden 11 van de 16 voorstellen opgenomen in het voorlopig vastgestelde gewestplan.

Met betrekking tot Roeselare-Tielt had de cel voor 58 bedrijven voor-

archief ISOGLASS

stellen opgemaakt. Hiervan werden er 24 overgenomen in het voorlopig vastgestelde gewestplan. De Vlaamse regering verwijst het merendeel van de overige voorstellen naar de BPA-procedure.

In overleg met de intercommunales en de administratie zal de GOM - West-Vlaanderen deze afhandeling opvolgen.

Een timing voor de herziening van de andere gewestplannen wordt voorbereid. De cel stedenbouw van de GOM - West-Vlaanderen zal in de volgende maanden voorstellen indienen bij de Vlaamse regering in het raam van de herziening van deze West-Vlaamse gewestplannen.

De GOM - West-Vlaanderen heeft ook een voorstel van procedure uitgewerkt om de uitbreiding van zonevreemde bedrijven sneller te laten verlopen en de beslissingsbevoegdheid dichterbij de bedrijven te brengen.

Bij de GOM - West-Vlaanderen treedt mevrouw Veronique Demets op als contactpersoon.

• • •

ADMB actief op de interimmarkt

De groep ADMB, Algemeen Dienstbetoon voor Middenstand en Beroepen, is vanaf februari 1998 van start gegaan met interimkantoren in Brugge en Diksmuide. In een later stadium volgen ook Ieper en Veurne.

De groep ADMB is een dienstverlenende instelling voor werkgevers, zelfstandigen en gezinnen. De twaalf organismen die de ADMB-groep telt zijn ieder op hun eigen werkterrein actief in de sfeer van de sociale wetgeving. Zo telt de groep 420 personeelsleden. Zij regelen voor 440.000 personen en /of ondernemingen een aspect van het arbeids- of sociaal zekerheidsrecht.

ADMB, met hoofdkantoor te Brugge, bereikt in onze provincie 49 procent van de werkgevers. In het arrondissement Ieper is dat zelfs 91 procent.

Als eerste erkend sociaal secretariaat zal ADMB nu ook actief zijn op de interimmarkt. Op deze manier kan ADMB samen met ADMB Select aan de geïnteresseerde werkgevers een volledig gamma van dienstverlening bieden bij de aanwerving van nieuwe arbeidskrachten in vast of in tijdelijk dienstverband. ADMB Interim zal zich zowel richten naar bedrijven, die reeds klant

Breyne, Oostkamp

Links: Karel Gesquière, adj.-directeur ADMB-Groep en rechts Geert Beernaert, directeur ADMB Interim

zijn binnen de groep ADMB, als naar specifieke uitzendkrachtgebruikers.

ADMB Interim is een naamloze vennootschap waarbij ook externe partners betrokken zijn. Het is de bedoeling van ADMB Interim om op termijn een nationale spreiding te krijgen van het kantorennet. Op middellange termijn plant ADMB Interim openingen in de regio's waar reeds diensten van de ADMB-groep aanwezig zijn.

• • •

Gaselwest investeert in REG en klantenzorg

In 1997 hebben de 400.000 klanten van de intercommunale Gaselwest heel wat minder *aardgas* verbruikt als het jaar voordien.

In totaal werd 5% minder aardgas verbruikt dan in 1996. Bij de huishoudelijke klanten werd een daling van 12,3% genoteerd.

Het verminderd verbruik bij de huishoudens is niet alleen te verklaren door het warmere weer in 1997, maar ook door de inspanningen die privé-partner Electrabel leverde om de bevolking aan te zetten tot efficiënter energieverbruik.

Het verbruik van *elektriciteit* steeg met 1,4%. Het hoogspanningsverbruik nam toe met 3,6% waarbij vooral de sectoren Metaal, Landbouw en Voeding, en Textiel een sterke stijging noteerden. Het laagspanningsverbruik daalde met 1,2%.

Op 31 december 1997 telde Gaselwest 299.627 *kabeltelevisie*-abonnees. Dit is een stijging met 1% ten opzichte van 1996. Wie kon worden aangesloten werd aangesloten; het verzadigingspunt is dan ook bereikt.

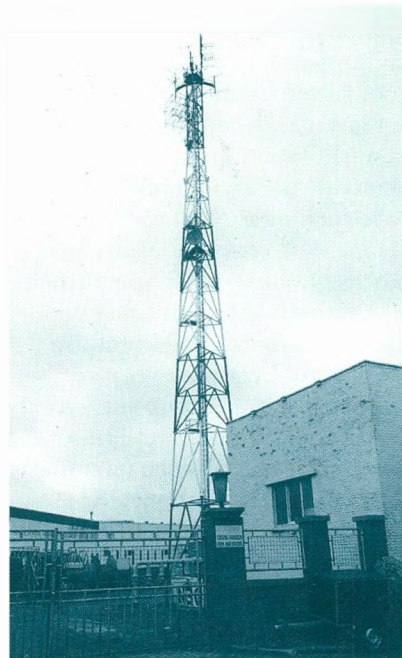

foto: Gaselwest

Antennemast te Roeselare

De intercommunale Gaselwest promoot intensief het *rationeel energieverbruik (REG)* en de *milieuzorg* zowel bij de industrie als bij de huishoudens. Tot de acties behoren onder meer het aanmoedigen van Warmtekrachtkoppeling-projecten, het aanleggen van nieuwe aardgasentiteiten (met als doel alle centra van alle deelgemeenten op het aardgasnet aan te sluiten) en het ondergronds brengen van elektriciteitsleidingen. Wat het laatste punt betreft, wil Gaselwest in 1998, net zoals in het voorbije jaar, vijftig kilometer hoogspanningslijnen ondergronds brengen. Hoogspanningslijnen in het landschap blijven immers de publieke opinie bekommeren. De investeringskosten voor het ondergronds brengen van de hoogspanningslijnen belopen jaarlijks 90 tot 100 miljoen BEF. In de laagspanning wordt jaarlijks 80 miljoen BEF geïnvesteerd om de aangesloten gemeenten via trekingsrechten aan te zetten bovengrondse leidingen ondergronds te brengen.

Voor 1998 plant de intercommunale aanzienlijke *investeringen*. Zo wordt voor de activiteit elektriciteit een bedrag voorzien van 1,5 miljard BEF of een toename met 13%. Belangrijke posten zijn hierbij de aanleg van laagspanningsleidingen, de bouw van nieuwe cabines en het verder ondergronds brengen van netten.

De begroting voor aardgas bedraagt 808 miljoen BEF waarbij de inspanningen worden verder gezet

voor de verdere uitbouw van het aardgasnet. Voor kabeltelevisie wordt een investeringsbedrag van 387 miljoen BEF. voorzien met onder meer aandacht voor de uitbouw van de telenet-infrastructuur. Met deze projecten en plannen wil Gaselwest ook in 1998 haar klanten een maximale dienstverlening verstrekken. **Klantenzorg** wordt dan ook het aandachtspunt voor de komende jaren. Dit komt tevens tot uiting in de structurele aanpassingen die zich voordoen bij de privé-partner Electrabel. Sinds vorig jaar is Electrabel opgesplitst in operationele eenheden. Electrabel Distributie Vlaanderen is de eenheid die de distributie van elektriciteit, gas, TV en water in Vlaanderen verzekert via de gemengde intercommunales. Deze eenheid werd opgericht met onder meer als doel de klantenzorg adequater te behandelen en te streven naar hogere productiviteit. In dit kader reorganiseert Gaselwest-Electrabel in de komende maanden ook de eigen diensten. Op termijn evolueren de vier huidige gewesten (Kortrijk, Roeselare, Veurne en Oudenaarde) naar twee gewesten (Kortrijk en Roeselare).

• • •

Vermindering van onroerende voorheffing

Bedrijven die in 1997 hun personeelsbestand op peil hebben gehouden of uitgebreid, kunnen binnenkort een formulier aanvragen om een vermindering van de onroerende voorheffing te bekomen.

De Vlaamse regering heeft het uitvoeringsbesluit dat dit mogelijk maakt definitief goedgekeurd. Daarmee zijn alle wettelijke bepalingen voor de uitvoering van VLAMINOV vervuld.

Het Vlaams Parlement heeft op 19/12/1997 het decreet inzake een vermindering van de onroerende voorheffing ter stimulering van de tewerkstellingsbevorderende investeringen goedgekeurd, het zgn. VLAMINOV-decreet. Bedrijven die in 1997 minstens evenveel personeel hebben tewerkgesteld als in 1996, krijgen een tegemoetkoming. Deze bedraagt voor een kleine onderneming 20.000 BEF per voltijdse baan en voor een grote onderneming 10.000 BEF. Per gecreëerde arbeidsplaats wordt deze tegemoetkoming verhoogd met 5.000 BEF.

Indien deze nieuwe baan naar een laaggeschoolde gaat, bedraagt de verhoging 10.000 BEF. Het totale bedrag van de tegemoetkoming is begrensd op 100.000 ECU.

Het bedrag kan ook niet hoger zijn dan de in 1997 uitgevoerde investeringen. Deze maatregel geldt voor de bedrijven uit de be- en verwerkende sector, het wegtransport en de bouw.

Het goedgekeurde besluit regelt de praktische uitvoering van het decreet. Zo bepaalt het besluit de wijze waarop de toename of het behoud van tewerkstelling moet worden vastgesteld. De evolutie van de gemiddelde tewerkstelling tussen 1996 en 1997 zal gemeten worden aan de hand van attesten van de RSZ of door de aangifte van sociale secretariaten. Verder worden een aantal begrippen omschreven, zoals 'onderneming', de 'laaggeschoolde langdurig werkloze'.

Tot slot wordt het toepassingsgebied van het decreet nader omschreven.

De tegemoetkoming wordt niet rechtstreeks verrekend met de betaling van de onroerende voorheffing. Het bedrag zal rechtstreeks door de Vlaamse overheid aan de bedrijven worden uitgekeerd na voorlegging van het aanslagbiljet.

Bedrijven die in aanmerking komen voor deze steun, kunnen bij de administratie Economie (Markiesstraat 1, 1000 Brussel) een aanvraagformulier bekomen. De formulieren kunnen ook via de website van de Vlaamse overheid (www.vlaanderen.be/ned/sites/economie/econ_f.htm) worden opgevraagd. De aanvraag moet uiterlijk op 30/6/1998 gebeuren.

• • •

Subsidiëring van bedrijventerreinen

De Vlaamse regering heeft op voorstel van Vlaams minister van Economie en KMO Eric Van Rompuy principieel een besluit betreffende de subsidiëring van bedrijventerreinen en -gebouwen goedgekeurd. Nieuw is dat ook gemeentelijke en privé-initiatieven voortaan op steun kunnen rekenen. Er wordt ook ruimte gecreëerd voor toeleveringszones en spin-off centra. Het ontwerp wordt nu voor advies overgemaakt aan de Raad van State.

Het besluit regelt de subsidiëring van bedrijventerreinen, wetenschapsparke- en bedrijventerreinen, incubatie-

en innovatiecentra, spin-off centra en doorgangsgebouwen. Daarmee worden diverse bestaande regelingen in één besluit gegroepeerd. Dit laat toe om een meer uniforme regeling toe te passen.

Tegelijk wordt de bestaande regeling verruimd. In de eerste plaats kunnen voortaan ook de gemeentelijke en private initiatieven ondersteund worden. Dit moet toelaten om toeleveringszones te creëren. Dergelijke zones bevinden zich meestal op de gronden van het bedrijf dat de producten afneemt.

Een andere klemtoon ligt op ondersteuning van hoogtechnologische sectoren. Zo wordt in het besluit de notie spin-off centrum geïntroduceerd. Nieuw is ook dat bij toekomstige initiatieven een buffervoorraad aan direct beschikbare industriegrond moet worden aangelegd. Op deze wijze moet op een snelle manier kunnen worden ingespeeld op vragen van investeerders.

Tot slot wordt aan de Vlaamse regering expliciet de mogelijkheid geboden om zelf initiatieven te nemen indien de lokale actoren in gebreke blijven.

Door al deze wijzigingen krijgt de overheid meer kansen om de schaarse van industrieterreinen te verhelfen. Tegelijk wordt verder gewerkt aan de subsidiëring van terreinen en centra voor hoogtechnologische initiatieven. Meestal gaat het hier om startende KMO's.

• • •

Startersdorp van de Vlaamse GOM's op IFEST 1998

Van 20 tot 23 oktober 1998 vindt in Flanders Expo de zesde editie plaats van IFEST, de internationale vakbeurs voor milieutechnologie en veiligheid. Nieuw aan de editie 98 is dat ook het luik Rationeel Energiegebruik in het beursprogramma wordt opgenomen. Net als de drie vorige edities hebben de Milieucellen van de vijf Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen beslist om op deze beurs een Startersdorp op te zetten om aldus aan startende ondernemingen de gelegenheid te bieden zich op deze beurs te profileren. Dit initiatief van de GOM's heeft plaats in samenwerking met de beursorganisatoren.

De formule van de groepsstand biedt jonge ondernemingen het voordeel dat zij worden geïn-

tegreerd in een groter geheel dat een maximale uitstraling garandeert bij de beursbezoeker. De beursdeelname krijgt daarbij promotionele ondersteuning doordat de groepsstand extra aandacht krijgt in de pers en in de beurscatalogoog.

De organisatorische en administratieve aspecten van de groepsstand gebeuren door de GOM's zodat de onderneming zelf zich maximaal op het beursgebeuren kan concentreren. Verder worden enkele voorzieningen in de stand gemeenschappelijk georganiseerd (onthaal, grote centrale zithoek met bar en met gratis bediening, centrale telefoonansluiting). Voor deze dienstverlening dient dus geen eigen standruimte te worden voorzien zodat de stand volledig kan uitgebouwd worden rond het productenaanbod.

In de groepsstand nemen ook de Milieucellen van de GOM's een module in van waaruit eventueel een permanentie op de stand kan worden voorzien bij een onvoorziene tijdelijke afwezigheid.

Deelnemers aan het startersdorp genieten daarenboven van een interessante prijsvermindering op de huurprijs en op de bouw en de inrichting van de modulestand.

Om als startende onderneming te worden erkend en te kunnen deelnemen aan de groepsstand moet de onderneming opgericht zijn na 1 januari 1995 en mag zij geen zuster- of dochteronderneming zijn van een bestaand bedrijf. Het moet tevens een eerste of tweede deelname aan IFEST betreffen.

Bedrijven die beantwoorden aan deze criteria en belangstelling betonen voor deelname aan deze groepsstand kunnen voor gedetailleerde informatie terecht bij de Milieucel van de Gewestelijke

Ontwikkelingsmaatschappij uit hun provincie. De contactpersonen van de GOM - West-Vlaanderen zijn Philippe Tavernier en Caroline Pollet.

Het bedrijvencentrum te Kaposvar (Hongarije) in de steigers

De werken aan het bedrijvencentrum te Kaposvar (Somogy, Hongarije) schieten goed op. Dit bedrijvencentrum wordt door de GOM - West-Vlaanderen in opdracht van de Vlaamse regering en in het kader van het Vlaams Samenwerkingsprogramma voor

Centraal- en Oost-Europa gerealiseerd in nauwe samenwerking met de LEA (Local Enterprise Agency) uit de provincie Somogy.

De Vlaamse regering heeft voor dit project een beroep gedaan op de GOM - West-Vlaanderen omwille van haar kennis en ervaring in deze materie.

Doelstelling van het bedrijvencentrum :

1. gunstige kansen creëren bij de ontplooiing van jonge ondernemingen in de regio door het drukken van de startkosten en door professionele begeleiding;
2. een ontmoetingscentrum worden voor jonge ondernemers in de regio;
3. een trefcentrum worden voor Vlaamse bedrijven en instellingen die hun marktpositie in Hongarije wensen uit te bouwen.

Het bedrijvencentrum wordt gerealiseerd te Kaposvar, hoofdplaats van de provincie Somogy, de streek ten zuiden van het Balatonmeer, op 150 km van Budapest. De streek is eerder agrarisch en lichte industrie begint zich langzaam te ontwikkelen. De toeristische aantrekkingskracht van het Balatonmeer is ongetwijfeld de grootste troef van de streek en biedt zeker mogelijkheden voor startende bedrijven. Het is de bedoeling van de initiatiefnemers om het bedrijvencentrum Somogy-Flanders dit najaar te openen.

•••

Statoil Zeebrugge is volledig operationeel

Sinds 1 oktober jongstleden gebeurt de aanvoer van Noors gas op volle toeren via de Zeepipe naar de Statoil-terminal te Zeebrugge. Daar wordt het gas dan overgeheveld naar het Distrigas-net, waarlangs het zowel de Belgische als de Franse en de Spaanse cliënteel bereikt. De terminal is in een eerste fase reeds operationeel sinds oktober 1993, maar sinds oktober 1997 werd de aanvoer van Statoilgas met 50 % verhoogd tot 38 miljard Nm³ per dag of 12 miljard Nm³ gas per jaar.

De installatie van de terminal te Zeebrugge omvat drie parallelle proceseenheden. Er is tevens nog open ruimte om een bijkomende eenheid te installeren. Normaal werken er twee eenheden gelijktijdig, terwijl de derde altijd bedrijfsklaar gehouden wordt.

Op de terminal worden eventuele vloeibare componenten en vaste deeltjes uit het gas verwijderd, het gas wordt opgewarmd, het debiet en de druk worden geregeld. Voor de levering aan Distrigas, monopoliehouder inzake distributie, wordt de kwantiteit gemeten en de kwaliteit nogmaals gecontroleerd. De Statoil-terminal in Zeebrugge is met de Noorse gasvelden van Sleipner, Draupner B en, sinds half 1997, ook Troll verbonden door een 814 km-lange gaspijp (Zeepipe) op de zeebodem en een 5 km-lange ingegraven pijpleiding van de aanlandingsplaats te

Statoil Noorwegen, booreiland Troll

Foto: Jan Vernieuwe Brugge

Zeebrugge naar de terminal. Zeepipe is gebouwd voor een gebruiksduur van 50 jaar. De totale investering zal ongeveer 95 miljard BEF (waarde 1994) bedragen, inbegrepen de 3,75 miljard BEF (waarde 1994) van de Zeebrugse terminal. De pijpleiding heeft een doormeter van 102 cm.

Op de terminal zijn 28 personen tewerkgesteld. De terminal is alle dagen, 24 uur op 24 uur, operationeel.

Statoil-terminal Zeebrugge is nauw betrokken bij de opstart en de latere werking van een nieuwe Statoil-terminal te Duinkerke.

Deze terminal wordt in oktober 1998 operationeel en zal vanop afstand vanuit de controlekamer van de Zeebrugse terminal gestuurd worden. Te Duinkerke komen er slechts zes personeelsleden.

De nieuwe Dunkerque Terminal is het eindpunt van een nieuwe, onderzeese pijpleiding Norfra vanuit de Noorse boergebieden.

De leiding, met een totale lengte van 840 km, zal 50 miljoen Nm³ gas per dag kunnen verwerken.

Het gas is uitsluitend bedoeld als een bijkomende levering voor de Franse markt.

• • •

Containerterminal OCHZ breidt uit

Te Zeebrugge zijn de uitbreidings- en aanpassingswerken aan de Ocean Container terminal Hessenatie Zeebrugge (OCHZ) volop aan de gang. Deze terminal, vroeger OCZ-terminal genoemd, wordt sinds januari 1997 bediend door OCHZ, een 50/50 Economisch Samenwerkingsverband tussen goederenbehandelaar Hessenatie nv en NMBS-dochter Ferry-Boats nv die daar sinds vele jaren reeds actief was. Ocean Container terminal Hessenatie Zeebrugge (OCHZ) investeert 1 miljard BEF in de uitbreiding en de uitrusting van de terminal. Centraal in het plan staat de verlenging van de oostkaai van de terminal, waardoor OCHZ vanaf de lente 1999 drie containerschepen van méér dan 4.000 TEU's (twintig voet containerenheden) gelijktijdig zal kunnen behandelen.

De bouw van de kaai zal 15 maanden in beslag nemen en brengt de kaailengte van 600 m op 1.000 m. Gezien OCHZ een schiereiland is, beschikt de terminal nog over een westkaai van 725 m en

een noordkaai van 200 m, die echter in principe alleen voor noodgevallen ingeschakeld zal worden.

De oostkaai zal, aan de landzijde, aansluiten op de ook te vernieuwen dwarskaai van 350 m.

Met de waterbouwkundige werken gaat een bedrag van ruim 600 miljoen BEF gepaard. Deze kosten worden door het Vlaamse Gewest (60 %) en de MBZ (40 %) gedragen.

De voorbije maanden werden enkele oude infrastructuren afgebroken.

Deze afbraak was nodig om de verlenging van de oostkaai te verwezenlijken, maar evenzeer om de totale herinrichting van de terminal, met bijkomende treinsporen, nieuwe 'gate'-infrastructuur (in/uit), insteekparkings en stacks te realiseren. Aldus wordt de capaciteit van de terminal opgetrokken van 200.000 containers vandaag tot 400.000 eenheden in 1999.

Het investeringsplan voorziet niet alleen de herinrichting van de site, maar ook de aankoop van een derde super post panamax portaalkraan, de aankoop van vier bijkomende 'straddle carriers' en de bouw van een aangepaste technische dienst (garage en kantoren).

• • •

Toeristisch West-Vlaanderen, een strategie voor de toekomst

Op de nieuwjaarspersdag van Westtoerisme kondigde F. Peuteman, gedeputeerde en voorzitter van Westtoerisme de lang verwachte *opflakkering van de toeristische activiteit* in onze provincie aan. Hij baseerde zich hiervoor op de cijfers van de toeristische statistiek die zes maal per jaar worden opgemaakt door het Westvlaams Economisch Studiebureau. Deze statistieken geven de procentuele schommelingen weer over alle logiesvormen en zijn gebaseerd op het aantal overnachtingen die in alle logiessectoren werden genoteerd gedurende het jaar 1997 en dit in vergelijking met het vorige jaar. Zo blijkt dat *de hotelsector* in onze provincie het in 1997 zeer goed deed. Aan de kust kent deze een gemiddelde groei van 6,5% ten opzichte van vorig jaar. Ook in Brugge ging de hotellerie er op vooruit met een stijging van 10,3% ten opzichte van 1996. In het West-Vlaamse binnenland zit de hotelsector in de lift met een toename van

14,2%. In totaal realiseerde de West-Vlaamse hotelsector een groei van 8,3% ten opzichte van 1996.

Bij de *huurvakantiewoningen* zijn de cijfers minder rooskleurig. Ook in 1997 verliest deze sector terrein met -3,2% overnachtingen ten opzichte van vorig jaar. Het aantal boekingen aan de kust blijft zo goed als status-quo (+0,6%). De trend van een steeds korter wordend verblijf zet zich voort met een gemiddelde verblijfsduur van 14,9 nachten.

De *campingsector* groeide met 3,2% ten opzichte van 1996.

De *vakantiecentra en de jeugdlogies* kenden een daling met respectievelijk 0,8 % en 2,2%.

Naast de toeristische statistiek wordt door het WES ook de toeristische index opgemaakt. Aan de hand van deze index wordt de toeristische activiteit gemeten in de drie toeristische regio's van West-Vlaanderen: de kust, Brugge en het West-Vlaamse binnenland. In tegenstelling tot de toeristische statistiek die enkel de overnachtingen in de logiessector weergeeft, geeft de toeristische index aan de hand van een aantal indicatoren zoals verkeersdrukte, museabezoek, huisvuilverwerking en dergelijke ook een beeld van het dagtoerisme.

De opflakkering van de toeristische activiteit wordt ook in deze toeristische index bevestigd met een stijging van 2,5% in vergelijking met het voorgaand seizoen.

F. Peuteman beklemtoonde dat een dergelijke kentering niet zonder voortgezette inspanningen kan worden gerealiseerd. Een eerste aanzet is het 'Strategisch Beleidsplan Toerisme & Recreatie in West-Vlaanderen', een initiatief van het provinciebestuur van West-Vlaanderen waarbij geopteerd wordt voor een gebiedsgerichte aanpak. Interactief werken, inspelen op de vraag vanuit de basis en het betrekken van zowel de lokale overheden als de private partners ondersteunen dit Strategisch Beleidsplan.

Prof dr. U. Claeys, administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen wees tijdens de nieuwjaarspersdag van Westtoerisme op de 'bedreigingen' van het kusttoerisme. Naast een aantal externe bedreigingen zijn er ook een aantal interne oorzaken die een terugloop (hoofdzakelijk van de verhuur van vakantie-woningen en appartementen) verklaren: de soms verloederde en onaangepaste infrastructuur en

Blankenberge, Pier

een gebrek aan gevarieerde vrijetijds-mogelijkheden aan onze kust. Het kustactieplan van minister-president L. Van De Brande is een eerste aanzet tot de uitbouw van een betere toeristische infrastructuur. Uiteindelijk werden volgende negen projecten, ingediend door zowel kustgemeenten als gemeenten uit het binnenland, geselecteerd voor financiering met middelen uit het *kustactieplan*:

- Twee projecten voor de Oosteroever van de Oostendse havengeul
- Het Fort Napoleon te Oostende dat toegankelijker wordt gemaakt voor de toerist met aandacht voor de historische en architecturale waarde.
- Het Frimoutcentrum te Oostende. Dit centrum zal wetenschappelijke kennis over de aarde op een eenvoudige manier vertalen naar alle mensen, maar vooral naar de jeugd. Het centrum zal een weersafhankelijke, familiale attractie worden.
- De renovatie van de pier te Blankenberge.
- Het Seafront te Zeebrugge. Het gaat hier om een globaal project dat de site rond de ex-vismijn tot ontwikkeling wil brengen.
- 'Flanders New Port 2002' te Nieuwpoort. Dit is een groot project dat de integratie beoogt van Nieuwpoort-stad en-bad met de jachthaven om aldus een uniek en sterk imago uit te bouwen.
- De Bloemmolens te Diksmuide die gerestaureerd worden en tevens een nieuwe bestemming krijgen: een museaal gedeelte met een maaldijkmuseum, een Westhoekhistoricum en een streekbezoekerscentrum met een toeristische informatie-aanbod over de gehele Westhoek.
- De archeologische site van de Duinenabdij die grondig wordt opgefrist.
- Het Bakkerijmuseum te Veurne dat verder wordt ontwikkeld om een sleutelrol te spelen in een netwerk van attractiepunten in de streek.
- Te Veurne wordt de Handelskom die momenteel als bescheiden jachthaven fungeert verder uitgebouwd.

Voor de gedeeltelijke financiering van deze projecten vanwege de Vlaamse regering werd op de begroting van 1998 een bedrag van 101,6 miljoen BEF ingeschreven. Niet alleen op het vlak van de infrastructuur heeft de Vlaamse

regering een belangrijke inspanning geleverd; bij de opmaak van de begroting 1998 heeft Toerisme Vlaanderen meer middelen gekregen om de promotie en marketingactiviteiten te intensifiëren vooral naar de buitenlandse markt toe. Door het gezamenlijk inzetten van middelen werd met Toerisme Vlaanderen, Westtoerisme en de immobiliënkamer van de kust een brochure uitgebracht voor de verhuursector op 365.000 exemplaren en met een aanbod van 400 appartementen en villa's, die op de Belgische, Duitse en Nederlands markt zal worden verspreid.

• • •

Europees milieuonderzoek

In 1994 werd Ecolas aangesteld om Europees milieuonderzoek in het kader van Eureka-Euroenviron te promoten. Ecolas vertegenwoordigt Belgische bedrijven in alle deelnemende landen van Eureka-Euroenviron en draagt de verantwoordelijkheid voor het genereren van projecten en de coördinatie binnen Euroenviron. Euroenviron heeft tot doel nieuwe technologieën en daaruit voortvloeiende projectvoorstellen te ontwikkelen die bijdragen tot de oplossing van specifieke Europese milieuproblemen. Euroenviron biedt bedrijven, onderzoeksinstituten en universiteiten een milieutechnologisch netwerk aan. Via dit netwerk kan naar partners gezocht worden en informatie uitgewisseld worden. De Euroenviron-projecten hebben momenteel betrekking op volgende domeinen:

industriële en stedelijke afval, landbouwafval, luchtverontreiniging, gezondheid van de werk- en leefruimte, waterkwaliteit, geluidsoverlast, pesticiden en herbiciden, milieumanagement, schone productietechnologieën en milieurisico's. *Alle bedrijven, onderzoeksinstituten en universiteiten met interesse voor milieuonderzoek kunnen deelnemen aan Euroenviron.*

De enige voorwaarde is dat het ingediende project tenslotte uitgevoerd wordt door minstens twee partners afkomstig uit een verschillend land dat deelneemt aan Euroenviron.

Door het invullen van een 'Proposal sheet', dat te bekomen is bij Ecolas, wordt uw projectvoorstel naar geselecteerde bedrijven, onderzoeksinstituten en/of universiteiten in

de verschillende deelnemende landen verstuurd.
 Voor verdere informatie kunt u contact nemen met :
 Caroline Pollet, Milieucel
 van de GOM - West-Vlaanderen,
 tel. 050/36 71 34
 fax 050/36 71 00

...

Huishoudelijk afval in West-Vlaanderen 1991-1995

Jaarlijks worden bij het WES actuele studies uitgegeven in de reeks Facetten van West-Vlaanderen. *'Evolutie van de productie en verwerking van huishoudelijk afval in de provincie West-Vlaanderen'* is de laatst verschenen studie in deze reeks.

In dit facet krijgt u een overzicht van de evolutie van de productie en verwerking van het huishoudelijk afval in de provincie West-Vlaanderen in de periode 1991-1995. In sommige tabellen en figuren wordt daarenboven gerefereerd naar vroegere jaren. Voor wat

de verwerking van het huisvuil in de verbrandingsinstallaties betreft zijn reeds gegevens van 1996 in dit facet verwerkt. Tevens wordt aandacht besteed aan de impact van het toerisme op de afvalproductie in de provincie. Voor dit aspect werd gebruik gemaakt van cijfermateriaal van 1996.

De productie van het huishoudelijk afval in West-Vlaanderen wordt besproken op het niveau van de provincie en op het niveau van de zeven West-Vlaamse intercommunale verenigingen voor huisvuilverwerking. Voor sommige aspecten worden cijfers op gemeentelijk niveau aangehaald.

Verder wordt onderscheid gemaakt naar de aard en de inzamelingswijze van het geproduceerde afval. Een eerste opsplitsing wordt daarbij gemaakt tussen het niet-selectief huis-aan-huis ingezameld huisvuil en grofvuil, het huishoudelijk afval dat via de brengmethode selectief wordt ingezameld op containerparken en tenslotte het huishoudelijk afval dat selectief wordt ingezameld via huis-

aan-huis ophalingen en via verspreid opgestelde containers.

De transportbewegingen van het huishoudelijk afval tussen de West-Vlaamse intercommunales onderling en de verwerking van afval uit West-Vlaanderen buiten de provinciegrenzen, evenals de verwerking van niet in West-Vlaanderen geproduceerd huisvuil, komen eveneens aan bod.

Bij de verwerking van het huishoudelijk afval worden naast de verbranding ook de recyclagemogelijkheden, de groencompostering en het storten van huishoudelijk afval en met huishoudelijk afval gelijkgestelde bedrijfsafvalstoffen toegelicht.

Het facet 'Evolutie van de productie en verwerking van huishoudelijk afval in de provincie West-Vlaanderen' telt 94 bladzijden en kost 850 BEF.

U kunt deze studie telefonisch, schriftelijk of via fax aanvragen bij het Westvlaams Economisch Studiebureau (contactpersoon : Brigitte De Proost.

KB-Businessbank

Verdubbel uw verstand van zaken.

De Kredietbank stelt niet alleen financiële diensten ter beschikking van onze ondernemers. Maar ook een flink pak hersenen. Die van de kantoor directeur of de relatiebeheerder bijvoorbeeld, die u dagelijks bijstaan. Of die van onze experts buitenlandse handel, om uw grenzen te verleggen. Of die van onze specia-

listen leasing, bedrijfsverzekering, factoring enz. die u oplossingen voorstellen waar u van staat te kijken. Laat al die grijze cellen niet links liggen. En ga er eens over praten met uw kantoor directeur of uw relatiebeheerder. In twee hoofden zit nu eenmaal meer dan in één.

THUIS BIJ DE BANK VAN HIER

KREDIETBANK

EUREGIO SCHELDEMOND

In het kader van Interreg II - Euregio Scheldemond voeren het Innovatiecentrum Zeeland (IC Zeeland), de GOM - Oost-Vlaanderen (GOMOV) en GOM - West-Vlaanderen het project "Stimulering innovatie en technologiesamenwerking bij MKB/KMO" uit.

Het project loopt over een periode van drie jaar. Jaarlijks kunnen in dit project 45 bedrijven een korte audit krijgen. Deze audit heeft tot doel een eerste kennismaking en een beeld van het bedrijf te verkrijgen via een Quick-scan (QS). Uit deze pool van bedrijven worden dan jaarlijks 24 bedrijven gekozen - in functie van hun innovatievermogen en hun bereidheid tot technologische samenwerking met andere bedrijven - om een kernbekwaamhedescan uit te voeren. Deze audit gaat veel dieper in op de problematiek van het bedrijf om de sterkten en de zwakten te kunnen achterhalen en deze eventueel via samenwerking te verbeteren.

Hierna volgen enkele voorstellen van Zeeuwse en Oost-Vlaamse bedrijven uit de Euregio Scheldemond die samenwerking zoeken met een West-Vlaams bedrijf. Indien u geïnteresseerd bent in één of meerdere voorstellen, dan kan u bijkomende informatie verkrijgen bij de GOM - West-Vlaanderen.

Info:
Koen Astaes en
Eddy Jonckheere
tel. 050/36.71.00
fax 050/36.31.86

ZEELAND

Machinebouw voedingssector ES-97311

Een Zeeuws bedrijf dat machines voor de *schelpdierensector* ontwerpt, produceert en verkoopt en dat gespecialiseerd is in mechanica, zoekt een joint venture met uitbreiding van de activiteiten. Het bedrijf is op zoek naar een elektronica-bedrijf.

Metallurgie ES-97307

Een Zeeuwse gieterij met als specialiteit dunwandig *RVS-gietwerk* volgens het verloren wasprocédé is op zoek naar een Vlaamse agent of verdelers met technische knowhow en/of complementair product.

Bouw ES-97312

Een Zeeuwse producent van betonwaren, die ook handel voert in bouwmaterialen, heeft een *nieuw bouwsysteem* ontwikkeld. Het bedrijf zoekt een Vlaamse agent voor dit EPS-bouwsysteem (geëxpandeerd polystyreen).

OOST-VLAANDEREN

Metaalbouw OV-001-146

Een Oost-Vlaamse machinebouwer, gespecialiseerd in metalen geraamtes, burgerlijke bouwkunde en zwaardere toelevering, zoekt samenwerking met engineeringbedrijven, stabiliteits- en/of montagebedrijven. De samenwerking kan alle vormen aannemen: joint venture, overname, fusie, enz.

Weeg- en doseersystemen OV 001-018

Een Oost-Vlaams bedrijf gespecialiseerd in *weeg- en doseersystemen* op maat zoekt samenwerking met bedrijven die instaan voor elektronische en mechanische automatiseringsprojecten om samen een compleet product aan te bieden.

Machinebouw voedingssector OV 001-037

Een Oost-Vlaams bedrijf gespecialiseerd in de ontwikkeling en productie van machines voor de voedingsindustrie (vnl. *afvulmachines*) wenst in contact te komen met machinebouwers die engineeringactiviteiten wensen uit te besteden.

VORMINGSINSTITUUT VOOR KMO WEST-VLAANDEREN

Resultaatgerichte taalopleidingen
voor professionele doeleinden

U zoekt een taaltraining op maat voor uw bedrijf of voor uzelf?

Geen probleem.

Het vormingsinstituut biedt u een professionele oplossing.

Individuele & bedrijfsinterne taaltraining op maat

Frans, Engels, Duits, Spaans, Italiaans, Portugees, Grieks, Zweeds, Tsjechisch, Hongaars, Pools, Roemeens, Japans, Russisch, Chinees of Arabisch

Wij geven u graag taaladvies op maat van uw onderneming.

Contacteer:

Mieke Vandemoortele,
taalcoördinator
Vormingsinstituut voor
KMO Brugge
tel 050/40.30.60
fax 050/40.30.61

Roland Vercaempst,
taalcoördinator
Vormingsinstituut voor
KMO Kortrijk
tel 056/26.02.00
fax 056/22.81.07

Hierna volgen een aantal opportuniteiten die de TIV uit een internationaal aanbod weerhouden heeft en die potentieel interessant kunnen zijn voor Vlaamse bedrijven.

*De TIV is de **Gemeenschappelijke Technologische Innovatiecel van de Vlaamse GOM's**.*

Indien één of meerdere voorstellen u interesseren, dan kan u vrijblijvend informatie bekomen via de GOM - West-Vlaanderen, of rechtstreeks bij de TIV.

De GOM - West-Vlaanderen en de TIV zijn eveneens graag bereid meer inlichtingen te verschaffen over de hulp die wordt geboden voor het oplossen van uw concrete problemen inzake innovatie of technologie-overdracht.

Info:

*GOM, Koen Astaes, 050/36 71 00
TIV, Alfons Kemps, 02/219 56 10*

Probiotische bacteriën in voedingsmiddelen

(Ref. : TT-1662-BT)

Een Frans laboratorium heeft zich gespecialiseerd in onderzoek op melkzuur en bifidobacteriën met probiotische eigenschappen.

De grootste verdienste ligt op het vlak van onderzoek met betrekking tot de weerstand van een aantal bacteriestammen in zuur milieu. Meer bepaald werden de probiotische eigenschappen bestudeerd van bacteriestammen in functie van cholesterolafbraak en galzout hydrolase. De geïdentificeerde micro-organismen kunnen ingebracht worden in bepaalde voedingsmiddelen, de vertering in het menselijk lichaam weerstaan, en uiteindelijk een interessante fysiologische functie waarmaken in het lichaam.

De onderzoekers wensen hun kennis te valoriseren in de voedingsnijverheid.

Ontwikkelingsgraad :
onderzoeksstadium.

Voorstel :
knowhow transfer.

Draadloze bandenspanning verklikker

(Ref. : TT-1663-T)

Een Amerikaanse onderneming ontwikkelde druksensors onder vorm van beschermkapjes om op de ventielen te schroeven van banden voor wagens, maar vooral vrachtwagens. Een draadloze communicatie met een kleine (5 cm) display geeft op een visuele manier weer waar de bandenspanning weggevallen is of verlaagd is onder een minimale veiligheidsdrempel.

Deze continu monitoring van bandenspanning heeft een onrechtstreekse positieve impact op onder meer het brandstofverbruik, het vermogen, de bandslijtage en veiligheid voor vrachtwagen en bestuurder.

Ontwikkelingsgraad :

commercieel beschikbaar.

Voorstel :

exclusieve distributie/licentie.

Draadloos en energiezuinig overbrengen van beeldinformatie

(Ref. : TT-1664-ME)

Omdat bij dit systeem de nadruk op draadloze en draagbare toepassingen ligt, heeft men vooral het energieverbruik en de informatie-overdracht geoptimaliseerd.

De hardware maakt gebruik van twee specifiek ontworpen IC's en een digitaal naar analoog omzetter op lage voedingsspanning. De software levert resultaten die vergelijkbaar zijn aan bestaande industriële standaards, maar is bovendien geoptimaliseerd voor wat fouttolerantie, minimaal rekenwerk en vermijden van externe geheugengebruik betreft.

Door het inbouwen van foutbestendigheid, kan men extra complexe hardware vermijden en besparen op benodigde bandbreedte.

Als resultaat van al deze inspanningen werd een reductie in het verbruik met een factor 100 opgemeten zonder opoffering van videokwaliteit.

Het prototype kan 'full-motion' video decomprimeren tegen transmissiesnelheden van minimaal

500 Kbits/s. De decoder werd in een draagbaar 'organizer'-achtig toestel ingebouwd, dat een kleuren LCD-scherm van 4 inch heeft.

De beeldinformatie wordt door een basisstation uitgezonden dat hiervoor gebruik maakt van 4 DSP processoren.

Mogelijke toepassingen : draagbare video-on-demand, draagbare educatieve systemen en terminals voor onderhoudstechnici.

Ontwikkelingsgraad :
prototype.

Voorstel :

fabricagelicentie.

Draagbaar testapparaat voor hartstimulatoren

(Ref. : TT-1665-MF)

Externe hartstimulatoren worden routinematig gebruikt om tijdelijk optredende hartdisfuncties ten gevolge van ongevallen, hartaanvalen of zware chirurgische ingrepen te corrigeren. Meestal wordt dergelijke medische apparatuur slechts even, zoals bij bovenstaande gevallen, gebruikt. Indien een permanente hartstimulatie nodig is, zal er een compacte pacemaker ingeplant worden.

Zoals voor alle medische apparatuur geldt, dienen deze externe hartstimulatoren op een regelmatige basis getest en gecalibreerd te worden. Hiervoor werd een zelfstandig en draagbaar apparaat ontwikkeld, dat alle types pacemakers kan testen op hun veilige werking. Deze test kan ter plaatse uitgevoerd worden, zodat vermeden wordt dat deze toestellen naar een laboratorium overgebracht moeten worden (en dus een tijd niet beschikbaar zijn).

Het testapparaat kan geprogrammeerd worden om diverse grondige testcycli uit te voeren. Hierbij is voorzien in een test die door het ECRI werd opgesteld.

Ontwikkelingsgraad :
prototype.

Voorstel :

fabricagelicentie.

Oppervlakte tester
(Ref. : TT-1666-MF)

Een Israëlisch bedrijf heeft een prototype ontwikkeld voor het controleren van de oppervlakte-eigenschappen van metalen oppervlakken alvorens een coating aan te brengen. Door gebruik van een bundel lichtstralen zal men de corrosie, de ontvetting en de ruwheid opmeten. Het toestel laat toe om de controle van de plaatvoorbereiding te automatiseren. Men zoekt naar een strategische partner.

Ontwikkelingsgraad :
prototype.
Voorstel :
strategisch partnerschap.

Dikke optische vezel
(Ref. : TT-1667-B)

Een Canadese onderneming ontwikkelde zeer dikke optische polymeervezels voor sfeerverlichting en speciale verlichtingsdoelen. De polymeervezels gelijken op een volwandige transparante tuinslang met een diameter van 6 tot 19 mm en kunnen het licht ononderbroken transporteren tot ongeveer 80 m ver. Hierin onderscheidt men dan twee soorten, een END illuminated serie en een SIDE illuminated serie. Speciaal zijn hoofdzakelijk de side illuminated series die zijdelings aan de vezel licht afgeven over gans hun lengte met een gelijke intensiteit. Met zulke slangen kan men zowel binnenshuis als buitenshuis een sfeerverlichting aanleggen. Deze vorm van flexibele draad met slechts 1 lamp (op afstand) kan tevens gebruikt worden voor indirecte verlichting of signalisatieverlichting in tal van anders moeilijk te bereiken plaatsen. De aanbieder beschikt tevens over verschillende lichtbronnen die kunnen aangesloten worden op het uiteinde van de vezel.

Ontwikkelingsgraad :
commercieel beschikbaar.
Voorstel :
exclusieve distributierechten.

Mobiele bodemdecontaminatie
(Ref. : TT-1668-C)

Een grote Deense wegenbouwer ontwikkelde een aantal jaren terug een mobiele continue extractietechnologie voor bodemreiniging. De technologie werd d.m.v. de nodige brevetten beschermd. Momenteel is de bedrijfsstrategie gewijzigd en gaat men zich vooral terug toeleggen op de core business; de technologie voor bodemsanering wordt verkocht. Recentelijk kocht een grote Franse groep de mobiele installatie en de rechten voor Frankrijk. Voor de overige Europese landen zijn de technologie, gebruiksrechten en licenties beschikbaar.

Ontwikkelingsgraad :
commercieel beschikbaar.
Voorstel :
licentie.

Permanente hefmagneten
(Ref. : TT-1669-T)

Een Amerikaanse onderneming is gespecialiseerd in de fabricage van verscheidene modellen en samenstellingen van hefwerktuigen op het principe van permanente magneten. Dit soort magneethefwerktuigen heeft een aantal voordelen ten opzichte van de elektromagneten: veilig ondanks stroomuitval, misgebruik of bedradingsfouten, geen stroomverbruik tijdens het heffen, geen magneetkoeling, geen opheffing van meerdere platen van een stapel, enzomeer. Een gans gamma van vormen, modellen en samenstellingen van magneetgroepen zijn beschikbaar.

Ontwikkelingsgraad :
commercieel beschikbaar.
Voorstel :
licentie.

Reflectiewerende lagen
(Ref. : TT-1670-MA)

Door de verschillende brekingsindexen van lucht en glas, worden invallende zonnestrallen gedeeltelijk gereflecteerd. Dit geldt zowel voor de zichtbare als voor de infrarode straling. Het aldus optredende spiegeleffect is dikwijls vervelend. Daarom hebben goede lenzen (foto-toestellen, verrekijkers, enz.) en computerschermen een reflectiewerende laag. Bij moderne thermische beglazing wordt hierdoor ook een belangrijk deel van de zonnewarmte buitengesloten. Het aanbrengen van een reflectiewerende laag kan volgens meerdere systemen. Interferentielagen zijn te duur voor vensterglas. De aanbieder heeft zich daarom vooral toegespitst op lagen met een microstructuur die kleiner is dan de golflengte van licht. Drie technologieën werden verder ontwikkeld: poreuze sol-gel lagen, het stempelen van microstructuren en tenslotte het procesmatig vormen in-situ van deze microstructuren op het vensteroppervlak. De proeven met het sol-gel systeem zijn het verst gevorderd en de behaalde resultaten baanbrekend.

Ontwikkelingsgraad :
testen op labo-schaal met platen van 30 op 30 cm.
Voorstel :
knowhow overdracht.

Koellek detectie
(Ref. : TT-1671-C)

Een Scandinavische firma heeft een monitoring systeem voor koelinstallaties ontwikkeld dat naast de monitoring van de temperatuur en de luchtvochtigheid, koellekken signaleert. De sensoren zijn in staat om de aanwezigheid van CFC, freon en ammoniak op gevoelige plaatsen te detecteren. Toepassingen zijn te vinden in de koel- en transportindustrie en de voedingsindustrie, waar aantasting van de producten door koelmedia absoluut te vermijden is.

Ontwikkelingsgraad :
commercieel beschikbaar.
Voorstel :
te bespreken.

VAKBEURSPROGRAMMA VAN DE VLAAMSE GOM'S

De Vlaamse GOM's voorzien de organisatie van een groepsstand voor KMO's op de volgende internationale vakbeurzen:

Naam en plaats	Data en Onderwerp
Roka Utrecht	08/03 • 11/03/98 voeding
Pakex Birmingham	30/03 • 03/04/98 verpakking
Hannover Messe Hannover	20/04 • 25/04/98 toelevering
Interregio Brussel	12/05 • 16/05/98 toelevering
Sial Parijs	18/10 • 20/10/98 voeding
Electronica München	10/11 • 13/11/98 toelevering elektronica
Salon de l'Emballage, Parijs	16/11 • 20/11/98 verpakking
Intercool Düsseldorf	06/09 • 09/09/98 diepgevroren voedingswaren
Intermeat Düsseldorf	06/09 • 09/09/98 diepgevroren vleesproducten

Deze lijst is niet limitatief.

De groepsstand van de Vlaamse GOM's bestaat uit volledig uitgeruste stands en heeft als voornaamste voordeel dat heel wat organisatieproblemen in verband met de deelname aan de vakbeurs door de GOM's worden behartigd zodat de deelnemers zich maximaal kunnen concentreren op hun commerciële opdracht.

Info: GOM- West-Vlaanderen, afdeling Bedrijfsontwikkeling.
Tel. 050/36 71 12.

Prélude, collectieve préshow van het Belgische meubel voor vakmensen, georganiseerd door de Kortrijkse Meubeldagen, De Hallen Kortrijk, van 27 tot en met 29 april 1998.

Info:
tel. 056/24 11 11
fax 056/21 79 30

Forum for Applied

Biotechnology(FAB), forum voor wetenschappers en bio-ingenieurs, georganiseerd door de Gom - West-Vlaanderen, de Faculteit van de Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de Universiteit Gent en de K.U.-Leuven, Provinciaal Hof, Brugge, op 24 en 25 september 1998.

Info:
tel. 050/36 71 00
fax 050/36 31 86

Multisectoriële zakenmissie naar Istanboel en Izmir, georganiseerd door Export Vlaanderen, van 10 tot 14 mei 1998.

Info:
tel. 02/504 88 48
fax 02/504 88 95

Startersdorp op IFEST, georganiseerd door de Milieucellen van de vijf Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen waarbij startende ondernemingen de gelegenheid krijgen om zich te profileren op deze beurs aan aantrekkelijke voorwaarden, Flanders Expo, Gent, van 20 tot 23 oktober 1998.

Info:
tel. 050/36 71 00
fax 050/36 31 86

EXPORT VLAANDEREN

Zitdagen Vlaamse economische vertegenwoordigers (eerste semester 1998)

Land	Vl.ec.vertgwg.	Standplaats	Datum	Kamer van
Portugal	A.M. Van Meeuwen	Lissabon	17.03.98	Ieper
Japan	T. Oda H. Hattori	Osaka Tokyo	24.03.98	Kortrijk
Italië	M. Mehuys R. Croene	Milaan Rome	28.04.98	Brugge
Israël	E. Renson	Tel Aviv	18.05.98	Roeselare
Frankrijk	M. Darras L. Van Den Bossche E. Roelandt G. Van Belle C. Chantraine	Bordeaux Lyon Parijs Rijsel Straatsburg	29.05.98	Veurne
Spanje	J. Philippen P. Boucké	Barcelona Madrid	04.06.98	Roeselare
Verenigd Koninkrijk	V. Decavel	Londen	05.06.98	Oostende

Bedrijven die contacten wensen te leggen of exportproblemen in deze landen ondervinden, doen er goed aan zo snel mogelijk een afspraak vast te leggen, zodat de vertegenwoordigers zo mogelijk nog voor hun terugkeer het gesprek kunnen voorbereiden.

Deze afspraak vraagt u aan bij het provinciaal kantoor van Export Vlaanderen-Baron Ruzettelaan 29 bus 3-8310 Brugge
Tel.050/35 81 40-fax 050/35 87 57.

Belastingprocedure in beweging

Stefaan Janssens

Ernst & Young Tax Consultants

Minister van Financiën Maystadt probeert sinds lang de belastingprocedure te hervormen.

De Raad van State zette begin dit jaar uiteindelijk het licht op groen voor een afgezwakte hervorming. De plannen werden al voorgelegd aan de Kamer en als alles goed gaat zal deze hervorming in de tweede helft van dit jaar een feit zijn.

Tijd voor een overzicht.

De krachtlijnen van de hervorming

De Raad van State heeft er voor gepleit een onderscheid te maken tussen de administratieve geschillenprocedure en de jurisdictionele geschillen, zeg maar de procedure voor een rechtbank.

Administratieve procedures en procedures voor de rechtbank worden autonome kanalen.

Zo blijft de bezwaarprocedure weliswaar bestaan maar enkel als administratieve filter en vormt het geen eerste aanleg meer in het gerechtelijk geschil.

De uitoefening van de jurisdictionele functie in fiscale zaken wordt namelijk geïntegreerd in de rechterlijke macht. De belastingplichtige mag zich bovendien enkel tot de rechter wenden nadat hij de administratieve beroepen heeft uitgeput. De administratie krijgt een termijn opgelegd waarbinnen ze een beslissing moet nemen.

Het nieuwe procesrecht geldt als een algemeen fiscaal procesrecht dat geldt voor alle federale, lokale en provinciale belastingen. Het wordt zelfs doorgetrokken naar de gewestbelastingen. Maar de gewesten behouden wel het recht om afwijkende bepalingen te voorzien.

Helemaal nieuw is de centralisatie van alle fiscale geschillen bij vijf nieuw te creëren rechtbanken van eerste aanleg.

De rechters in die nieuwe rechtbanken zullen volgens de geijkte procedure benoemd worden en niet bij voorrang uit de administratie gerecruteerd worden.

De fiscus mag zich voor deze rechtbank laten vertegenwoordigen door een ambtenaar of door een advocaat, maar voor het Hof van Beroep enkel door een advocaat.

De hervorming en de Inkomstenbelastingen

Zoals reeds vermeld blijft het bezwaar als administratieve procedure bestaan.

Het moet ingediend worden binnen de zes maanden en de directeur der belastingen moet een beslissing nemen binnen de 18 maanden vanaf de datum van ontvangst van het bezwaarschrift.

Zoniet moet de belastingplichtige de directeur in gebreke stellen binnen de zes maanden.

Als nog eens zes maanden na de ingebrekestelling de directeur niet geantwoord heeft wordt het bezwaarschrift geacht verworpen te zijn en kan de belastingplichtige een gerechtelijke procedure beginnen.

Zoals bij de ambtshalve ontheffing kan de echtgenoot eveneens bezwaar indienen als de aanslag ook op zijn/haar goederen ingevorderd kan worden.

Noteer ook dat bij niet-betaling binnen de gestelde termijnen de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing ingekohierd worden gedurende een aanslagtermijn van drie jaar of - in geval van fraude - van vijf jaar.

De hervorming bepaalt bovendien dat moratorium interesten voortaan niet alleen toegekend worden bij terugbetaling van belastingen, maar bij voorheffingen, voorafbetalingen, nalatigheidsinteresten, belastingverhogingen of administratieve boeten.

Fiscale Focus is een nieuwe rubriek voor het bedrijfsleven waarin fiscale topics aan bod zullen komen.

In deze aflevering wordt een kijk gegeven op de hervorming van de belastingprocedure die, als alles goed gaat, in de tweede helft van dit jaar, een feit zal zijn.

Door toedoen van enkele arresten van het Arbitragehof omtrent administratieve boeten bij inbreuken op de sociale wetgeving wordt het kwijtscheldingsrecht van de minister in fiscale materies opgeheven.

De bevoegde rechtsmacht heeft voortaan de mogelijkheid zich uit te spreken over de verzoeken om kwijtschelding of vermindering van boeten en verhogingen.

Het ontwerp voorziet eveneens dat de fiscale commissie en het comité van advies worden afgeschaft.

De hervorming past ook de procedureregels aan voor de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

De hervorming en het Wetboek BTW

Voor het Wetboek BTW wordt in het ontwerp nogal wat aandacht besteed aan de verjaring.

Het ontwerp bepaalt dat de verjaringstermijn voortaan in principe drie jaar is. De termijn wordt verlengd tot vijf jaar als er een overtreding werd begaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden (in de voorbereidende werken wordt in detail uiteengezet wat er onder deze termen moet begrepen worden).

De termijn wordt zeven jaar als een overtreding aan het licht komt door een rechtsgeding, bewijskrachtige gegevens van een andere belastingadministratie van het Rijk of een inlichting of onderzoek door

een andere Lidstaat van de EU of door een land dat geen lid is van de EU.

Wat betreft de uitoefening van het recht op aftrek wordt de termijn beperkt tot drie jaar.

Voor de verjaring van de vordering tot voldoening van BTW wordt er een oorspronkelijke verjaring ingesteld.

Het vertrekpunt van de uitdovende verjaring wordt vastgesteld op de dag waarop de vordering tot voldoening van de belasting ontstaat (opeisbaarheid van de belasting).

Het eindpunt van de oorspronkelijke verjaring wordt afzonderlijk berekend uitgaande van het belastbaar feit of vanaf de subsidiaire oorzaak van de opeisbaarheid.

De daaropvolgende verjaring van de vordering komt na de stuiting van de oorspronkelijke verjaring. De stuiting doet een nieuwe verjaringstermijn lopen die de verjaring doet bereiken na vijf jaar.

De hervorming voorziet eveneens dat de minister niet langer mag beslissen over verzoeken om kwijtschelding van administratieve boeten, maar hij behoudt wel de bevoegdheid tussen te komen en circulaire uit te vaardigen, opdrachten te geven en zijn administratie te organiseren.

Om bovendien te vermijden dat belastingplichtigen via allerlei maat-

regelen de betaling van de BTW zouden vertragen geldt de regel dat de belastingplichtige maar in beroep kan gaan tegen een beslissing als hij de verschuldigde sommen in consignatie geeft.

Omdat het Arbitragehof hiertegen bezwaren had (meer bepaald in de hypothese dat de bevoegde overheid in elk geval de verplichting heeft om de consignatie te vragen) wordt het systeem versoepeld.

De ambtenaar krijgt de discretionaire bevoegdheid om de consignatie te vragen en moet daarbij rekening houden met de concrete gegevens van het dossier (de financiële toestand van de belastingplichtige inbegrepen).

Bovendien kan het rechtscollege bij wie het beroep aanhangig is gemaakt zich binnen een strikte termijn uitspreken over de gegrondheid van de gevraagde consignatie.

De hervorming en andere wetsbepalingen

Het ontwerp voorziet dat in het Wetboek registratie, hypotheek- en griffierechten, het Wetboek successierechten,

het Wetboek zegelrechten en het Wetboek der met zegel gelijkgestelde taksen de bevoegdheid van de minister om fiscale geldboeten te

verminderen of kwijt te schelden verdwijnt.

Er wordt eveneens bepaald dat de tenuitvoerlegging van een dwangschrift slechts gestuit kan worden door het verzet van de belastingplichtige.

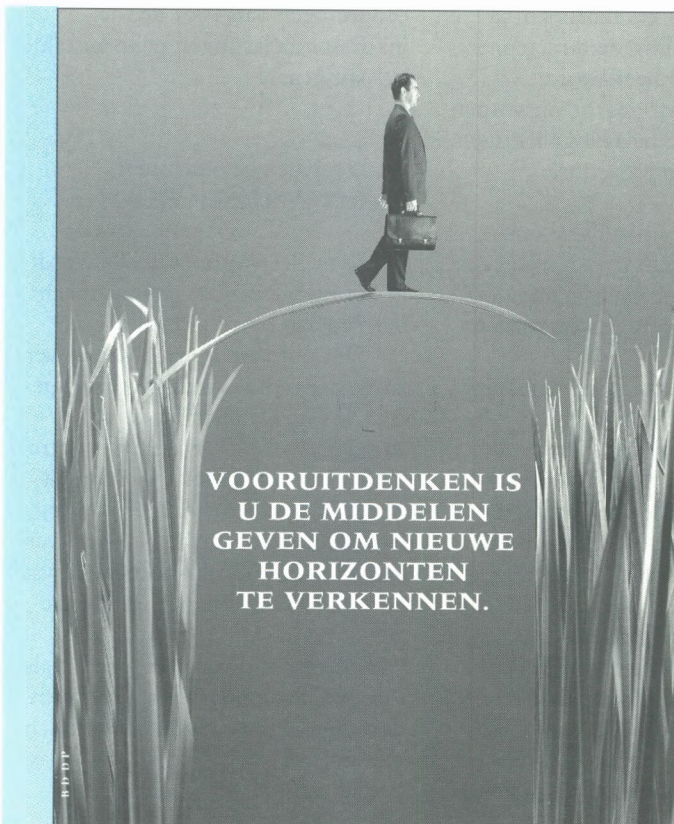
De hervorming en de rechterlijk inrichting in fiscale zaken

De plannen van Minister Maystadt bepalen dat elk document met daarin een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking moet melding maken van de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld, de geldende vormen en de termijnen.

Geschillen over de toepassing van de belastingwet komen volgens het ontwerp voortaan steeds voor de rechterlijke macht.

In de voorbereidende werken vinden we welke individuele rechtshandelingen nog wel voor de Raad van State kunnen worden aangevochten.

Ten slotte vermeldt het ontwerp nog dat aan de rechter geen feitelijke betwistingen kunnen worden voorgelegd die niet aan de administratieve beroepsinstantie waren gesignaleerd.

Als ondernemer bent u voortdurend op zoek naar kansen om uw bedrijf verder te ontwikkelen. Om een meerwaarde te creëren ten opzichte van de concurrentie. Kortom, om te **GROEIEN**. Daarbij is vooruitdenken van essentieel belang. Tijdig de trends met toekomstpotentieel opsporen. Overinvestering vermijden en de risico's van export evalueren. In een wereld waarin alles steeds sneller verandert, kunt u dat niet altijd alleen. U hebt een bank nodig die **VOORUITDENKT**. Die u informeert, adviseert en ondersteunt. De BBL verbindt zich daartoe. Door al haar kennis en kracht in te zetten om uw projecten te **BEGELEIDEN** en te doen slagen. Met adviezen en producten op maat van uw ambitie. De enige manier om de toekomst van uw bedrijf alle kansen te geven.

BBL

WIJ GEVEN DE TOEKOMST ALLE KANSSEN

TIV

Technologische
Innovatiecel voor
Vlaanderen vzwGemeenschappelijke
Cel van de Vlaamse
GOM's

Als innoverende KMO wenst U: een goed product, een geschikte partner, een klare kijk op de nieuwste technologische ontwikkelingen, een passende strategie, de juiste informatiekanalen, een snel resultaat

TIV:
*uw rechterhand voor een
succesvolle innovatiestrategie*

Tot uw beschikking staan: een multidisciplinair team jarenlange ervaring in het opsporen van de nieuwste producten, processen of projecten toegang tot databanken, instituten, federaties,... waar ook ter wereld een flexibele, uitgeteste methodiek technologie-monitoring geleide workshop voor het initiëren van productideeën

**TIV biedt U een volledig
gepersonaliseerd
programma aan**

startbespreking en formulering van uw interesseprofiel wereldwijde prospectie en contactname analyse van de respons evaluatie van de voorstellen rapportering van de resultaten opvolging van de contacten

Contactadressen

GOM - West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33,
8310 Brugge-Assebroek
Tel. 050/35 81 31
Fax 050/36 31 86

TIV
Bisschoffsheim 25,
1000 Brussel
Tel. 02/219 56 10
Fax 02/219 82 27

• • •

dr.ec.**Norbert Vanhove** sprak over 'Tourism quality plan. An effective tourism policy tool at the destination level', op 13 december 1998 in Venetië, tijdens de conferentie Ciset, Competing in Tourism through Quality;

over 'grensoverschrijdende samenwerking in Noord-Frankrijk', op 6 maart 1998 aan de Universiteit Charles-de-Gaulle te Lille.

• • •

dr.iur.**Jan Callens** sprak tijdens het openingswoord van de Gom-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven', in het Meeting Center Gruzenberg te Kortrijk op 15 december 1997, in het Cultureel Centrum De Spil te Roeselare op 16 december 1997, in het Bedrijvencentrum Regio Veurne op 14 januari 1998 en in het Novotel te Sint-Michiels Brugge op 15 januari 1998;

over 'KMO in West-Vlaanderen: uitdagingen en toekomstperspectieven' op 20 februari 1998 te Roeselare tijdens een vormingsstudiedag van het ACV.

• • •

lic.**André De Raes** nam deel aan het debat 'Werkegelegenheid in de haven van Zeebrugge' georganiseerd door de vzw Zeehaven Brugge op 1 december 1997 in de kantoren van de BBL te Brugge;

nam deel aan het debat 'Evolutie van de arbeidsmarkt in West-Vlaanderen' op 16 februari 1998 in het Provinciaal Hof te Brugge.

• • •

lic.**Veronique Demets** sprak over 'Financiële en fiscale stimulansen tijdens de Gom-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven', te Kortrijk op 15 december 1997, te Roeselare op 16 december 1997, te Veurne op 14 januari 1998 en te Sint-Michiels Brugge op 15 januari 1998.

• • •

lic.**Pascal Walrave** sprak over 'Het Link-programma: grote ondernemingen en KMO's worden partners' tijdens de GOM-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven' te Kortrijk op 15 december 1997, te Roeselare op 16 december 1997, te Veurne op 14 januari 1998 en te Sint-Michiels Brugge op 15 januari 1998.

• • •

ir.**Koen Astaes** sprak over 'Innovatiebegeleidende acties voor bedrijven' tijdens de Gom-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven' te Kortrijk op 15 december 1997, te Roeselare op 16 december 1997, te Veurne op 14 januari 1998 en te Sint-Michiels Brugge op 15 januari 1998;

over 'Subsidiemogelijkheden binnen de expansiewetgeving Ecologiecriterium' in het Vormingsinstituut te Kortrijk op 12 december 1997 en te Brugge op 18 december 1998.

• • •

lic.**Jacques Hemschoote** sprak over 'Krachtlijnen van het Voorontwerp Structuurplan Kustzone' in het kader van de samenwerking van de WITAB met de Agence d'Urbanisme et de Développement de la Région Flandre-Dunkerque op 12 januari 1998 te De Panne.

• • •

lic.**Nele Depestel** sprak over de 'Methodiek bevolkingsprognoses voor het Westhoekoverleg op 4 december 1997 in het Esenkasteel te Diksmuide;

over 'de economische achtergrond van West-Vlaanderen' voor Steunpunt Werkegelegenheid, Arbeid en Vorming op 16 februari 1998 in het Provinciaal Hof te Brugge.

• • •

ir. **Philippe Tavernier** sprak over 'Milieuprojecten: nieuwe initiatieven in de dienstverlening van de Gom-West-Vlaanderen' tijdens de Gom-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven' te Kortrijk op 15 december 1997 en te Roeselare op 16 december 1997;

over 'Inhoud en Procedure van de Milieuverklaring van Charter 99 en de Gom-West-Vlaanderen' op 22 januari 1998 te Roeselare.

• • •

ir. **Caroline Pollet** sprak over 'Milieuprojecten: nieuwe initiatieven in de dienstverlening van de Gom-West-Vlaanderen' tijdens de Gom-infosessies 'Nieuwe trends in de overheidssteun aan bedrijfsinitiatieven' te Veurne op 14 januari 1998 en te Brugge op 15 januari 1998.

Tijdschrift "West-Vlaanderen Werkt"

Abonnement 1998: 650 fr.
(BTW en port inbegrepen).

Steunend lidmaatschap 1998: 1.100 fr.
(BTW inbegrepen).

Steunende leden ontvangen
het tijdschrift en de andere publicaties
van het jaar.

Uitgaven Wes en Gom - West-Vlaanderen

- O. Vanneste & G. Declercq,
Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq,
Le littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele
Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei,
1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie,
1978.*
Biotechnologisch Repertorium voor
Vlaanderen, 1987, 400 fr.
Toeleveringsrepertorium Elektrotechniek &
Elektronica, 1992, 1983, 600 fr.
Toeleveringsrepertorium Metaalsektor,
1994-1995, 1.200 fr.
Toeleveringsrepertorium Kunststoffen en
Rubber, 1995-1996, 1.200 fr.
Toeleveringsrepertorium Sektor Industriële
diensten West-Vlaanderen.
Editie 1995-1996, 250 fr.

Reeks Wes

(BTW en port inbegrepen)

- G. Declercq & O. Vanneste, Het
Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische
Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- O. Vanneste & P. Hovart, La pêche
Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- O. Vanneste, J. Theys & M.
Zwaenepoel, Het Arrondissement
Brugge, 1961, 463 blz.*
- O. Vanneste, J. Theys & M.
Zwaenepoel, Het Arrondissement
Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962,
256 blz.*
- O. Vanneste, J. Theys & M.
Zwaenepoel, Het Arrondissement
Roeselare, 1963, 336 blz.*
- J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse
grensarbeiders in Noord-Frankrijk,
1964, 144 blz., 184 fr.
- J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les
Frontaliers de la Flandre Occidentale
dans le Nord de la France, 1964,
144 pp., 184 fr.
- O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964,
189 blz.*
- M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De
landbouw in West-Vlaanderen, 1965,
352 blz.*
- O. Vanneste, Het groeipoolconcept en
de regionaal-economische politiek,
1967, 376 blz., 297 fr.
- O. Vanneste & J. Theys,
Het Arrondissement Tielt, 1968,
410 blz., 297 fr.
- J. Theys, Een analyse van de
Westvlaamse grensarbeid in Noord-
Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.
- M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332
blz.*
- N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de
toeristische bestedingen van de
Belgische bevolking, 1969, 264 blz.,
297 fr.

- N. Vanhove, Structure des vacances et
dépenses touristiques de la population
belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- J.M.I. Demeyere, Demografische
facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- R. Branson, J. Theys, H. Van
Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire
sektor en verzorgende centra van West-
Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in
West-Vlaanderen, 1972, 209 blz.,
290 fr.
- N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme
- Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz.,
509 fr.*
- L. Schepens, Van Vlaskutser tot
Franschman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- De Westvlaamse gemeenten in de
Volkstelling 1970, 1974, 128 blz.,
216 fr.
- Symarindus. De energiefunctie
van de Belgische Kust en de maritieme
industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde
toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220
blz., 445 fr.
- E. Omev, De Zeevisserij, 1981, 256
blz., 500 fr.
- Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen,
1982, 400 blz., 774 fr.
- E. Omev, Kwalitatieve discrepanties in
de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz.,
819 fr.
- O. Vanneste, Verzamelde toespraken,
1980-1989, 1990, 520 blz., 1.060 fr.
- N. Vanhove, J. Theys, West-Vlaanderen
2000 - Een strategie voor economische
ontwikkeling, 1990, 468 blz., 1.020 fr.
- O. Vanneste, Verzamelde toespraken,
1990-1996, 464 blz., 1.300 fr.

Reeks Facetten van West-Vlaanderen

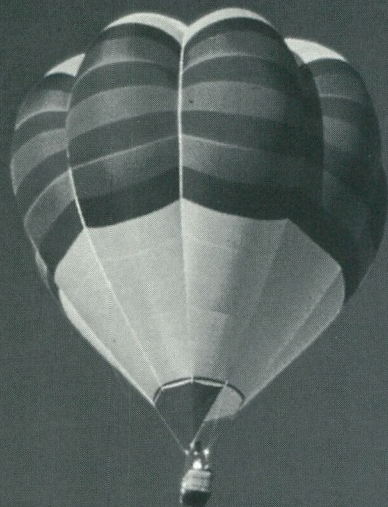
(BTW en port inbegrepen)

- R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw
van de haven van Zeebrugge, 1972,
48 blz.*
- C. Vermeersch, Het rekreatief
buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- S. Beernaert, De waterverontreiniging
in het IJzerbekken, 1973, 124 blz.,
158 fr.
- Distributiebedrijven en handelscentra in
West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- S. Beernaert, De waterverontreiniging
van de binnenwaters van Midden- en
Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975,
56 blz., 103 fr.
- S. Beernaert, De waterverontreiniging
in het hydrografisch bekken van de Leie
en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- De Haven van Brugge-Zeebrugge
na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- P. Boerjan, De toeristische statistiek in
België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- S. Beernaert e.a., Waterbeleid in
West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- J. Theys, Evolutie van de werkloosheid
in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz.,
177 fr.
- S. Beernaert, De algemene
waterbevoorrading van West-
Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- Prognose van de bevolking en actieve
bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48
blz., 105 fr.
- P. Boerjan, De ontwikkeling van het
vakantiegedrag van de Belgische
bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.
- Prognose van het aantal gezinnen en
raming van de huisvestingsbehoeften in
West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- Terreinbehoeften voor Teverkstelling,
Toerisme en Rekreatie in West-
Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- Milieuozorg in West-Vlaanderen, 1979,
76 blz., 159 fr.
- Infrastructurale behoeften, 1979,
80 blz., 166 fr.
- Struktuuranalyse van de textielnijverheid
in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz.,
285 fr.
- Zeebrugge en de maritimisering van
zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- Struktuuranalyse van de
metaalnijverheid in West-Vlaanderen,
1982, 156 blz., 314 fr.
- Struktuuranalyse van de
voedingsnijverheid in West-Vlaanderen,
1983, 120 blz., 248 fr.
- Onderzoek naar de mogelijkheden tot
inbreiding in vijf Westvlaamse
gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- Vakantie van de Belgen in 1982, 1984,
192 blz., 381 fr.
- Financiële analyse van de Westvlaamse
industriële ondernemingen, 1984,
56 blz., 124 fr.
- Studie ter voorbereiding van een
geïntegreerde actie voor de Westhoek,
1986, 116 blz., 280 fr.
- Marktstrategie voor de Britse
toeristische markt, 1986, 176 blz.,
600 fr.
- Huisvestingsbehoeften in West-
Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz.,
175 fr.
- Het kanaal Zeebrugge-Merendree,
Sociaal-economische verantwoording en
milieu-effectenrapportering, 1987,
112 blz., 250 fr.
- Masterplan ter renovatie van de haven
van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- Een vernieuwd toeristisch aanbodbeleid
voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz.,
85 fr.
- Ready for the tunnel, 1988, 36 blz.,
154 fr.
- Hoevertoerisme in de Westhoek, 1989,
88 blz., 226 fr.
- Telecommunicatie morgen -
Telematicadiensten en ISDN-netwerk,
1990, 28 blz., 95 fr.
- Strategisch marketingplan voor
het toerisme te Knokke-Heist,
een toeristisch beleidsaktieplan, 1991,
32 blz., 95 fr.
- Het vakantie- en korte-vakantiegedrag
van de Belgen in de periode 1982-88,
1991, 44 blz., 136 fr.
- De economische betekenis
van het toerisme te Brugge, 1992,
96 blz., 260 fr.
- Mogelijkheden voor het riviertoeerisme
in West-Vlaanderen, 1993, 72 blz.,
170 fr.
- Het vakantie- en korte-vakantiegedrag
van de Belgen in de periode 1982-
1991, 1994, 32 blz., 200 fr.
- Bedrijventerreinen in West-Vlaanderen,
1994, 52 blz., 550 fr.
- West-Vlaanderen in cijfers, 1995,
119 blz., 790 fr.
- Het internationaal toeristisch
marketingplan voor België, 1996,
84 blz., 790 fr.
- Evolutie van de productie en
verwerking van huishoudelijk afval
in de provincie West-Vlaanderen,
94 blz., 850 fr.
- Socio-economische profielen van de
arrondissementen in West-Vlaanderen,
1998, 148 blz., 900 fr.

* Uitgeput

DESIMPEL

méér dan 100 jaar ondernemingszin!

milieuvriendelijke meststoffen ...

immobiliën - clintonpark - roeselare

DOUBLE "88" SALOON

"dubbel acht, ambiance met kracht"

know - how in aluminium

bedrijvencomplex roeselare

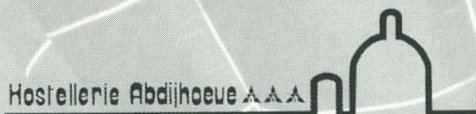

REMI CLAEYS ALUMINIUM

lichtervelde

hotel & business center hooglede

oudenburg

ZEEBRUGGE

EEN
NIEUWE HAVEN
VOOR
EUROPA

HAVENBESTUUR BRUGGE-ZEEBRUGGE
ISABELLALAAN 1,
8380 ZEEBRUGGE
tel. 050-54 32 11
fax 050-54 32 24
telex 81.205
internet: <http://www.zeebruggeport.be>
e-mail: mbz@zeebruggeport.be